

Edita:
Edicions Terra
Nostra, S.A.
C/. València, 244.
08007 Barcelona
Tels. 215 27 39
215 27 84

Any VIII N.º 396

Setmana del 26 d'abril
al 2 de maig del 1987

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

Preu: 75 Ptes.

Catalunya Cristiana

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

*"Per la gràcia del meu
alliberador, visc en
l'alegria, amb els béns
que s'ha dignat a
donar-me o amb els
mals que, pel meu bé,
m'ha ensenyat a
suportar amb el seu
exemple."*

Pascal

AFINANT

Un afer
constitucional
i diplomàtic

JOAN E. JARQUE
i JUTGLAR

El dijous sant passat, l'Espinàs acabava la seva columna de l'Avui remarcant que "al Papa li costa desitjar-nos un bon Nadal (o una santa Pasqua, podem afegir-hi) en català". I comparant-ho amb la traça comercial dels japonesos per guanyar-se el nostre mercat —diu que han fabricat unes nines que sonen el "Fum, fum, fum"—, acaba agudament el seu comentari amb aquesta exclamació: "Haurem d'esperar a tenir un papa japonès?"

Comparteixo, com ja sabeu els lectors habituals de l'Afinant, la queixa —filial— per aquest capteniment, per a tants incomprensible, del Sant Pare envers una llengua viva, culta i avui oficial com és la nostra, però des d'aquestes línies voldria fer notar a l'Espinàs, si per atzar em llegeix, que no cal pas esperar a tenir un papa japonès per a que la Santa Seu ens tingui la consideració lingüística que ens pertoca. N'hi hauria prou que l'ambaixador d'Espanya complís amb el seu deure i exigís —diplomàticament— que el Vaticà tingués en compte les lleis constitucionals del nostre país, ni més ni menys de com té en compte les de Suïssa o les de Bèlgica, posem per cas.

Inaugurat pel Papa amb un Rosari per la pau del món

L'ESGLÉSIA CATALANA PREPARA L'ANY MARIÀ



BARCELONA.— Un esdeveniment televisiu sense precedents, des del punt de vista tècnic, 18 satèl·lits amb cobertura mundial, i de l'audiència que s'espera superi els 1.000 milions d'espectadors, constituirà l'obertura de l'Any Sant Marià el proper dissabte 6 de juny, vigília de la Pentecosta.

El papa Joan Pau II vol inaugurar aquestes celebracions amb el rès solemne del Rosari des de la basílica romana de santa Maria la Major pregant per la pau del món. Per primera vegada en la història, tots els cristians del món podrem resar junt amb el Papa gràcies a la tècnica moderna.

La retransmissió televisiva, realitzada per l'americà Tony Verna, el realitzador del cèlebre concert mundial de rock per la fam a l'Àfrica i les curses ciutadanes per la fam al món, mostrarà la terra des d'un satèl·lit i unirà la pregària del Papa amb la dels fidels reunits en santuaris marians d'Espanya, França, Alemanya, Àustria, Portugal, Polònia, Anglaterra, Irlanda, EE.UU., Mèxic, Argentina, Brasil, Senegal, Índia i Filipines.

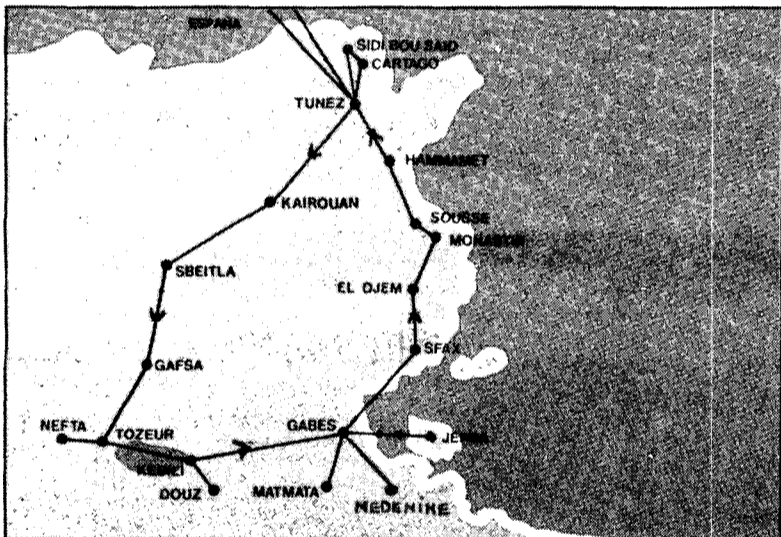
TV3 connectarà també amb la xarxa mundial inserint-hi el Rosari solemne que es cantarà des de Montserrat amb el que l'Església catalana inaugurarà l'Any Marià.

Per a la preparació d'aquest Any Marià al bisbat de Barcelona, el Sr. Cardenal ha nomenat una comissió, presidida pel nostre director, que ja ha començat els seus treballs i que pensa posar-se en contacte amb les demés comissions diocesanes per a la deguda coordinació.

A.M.

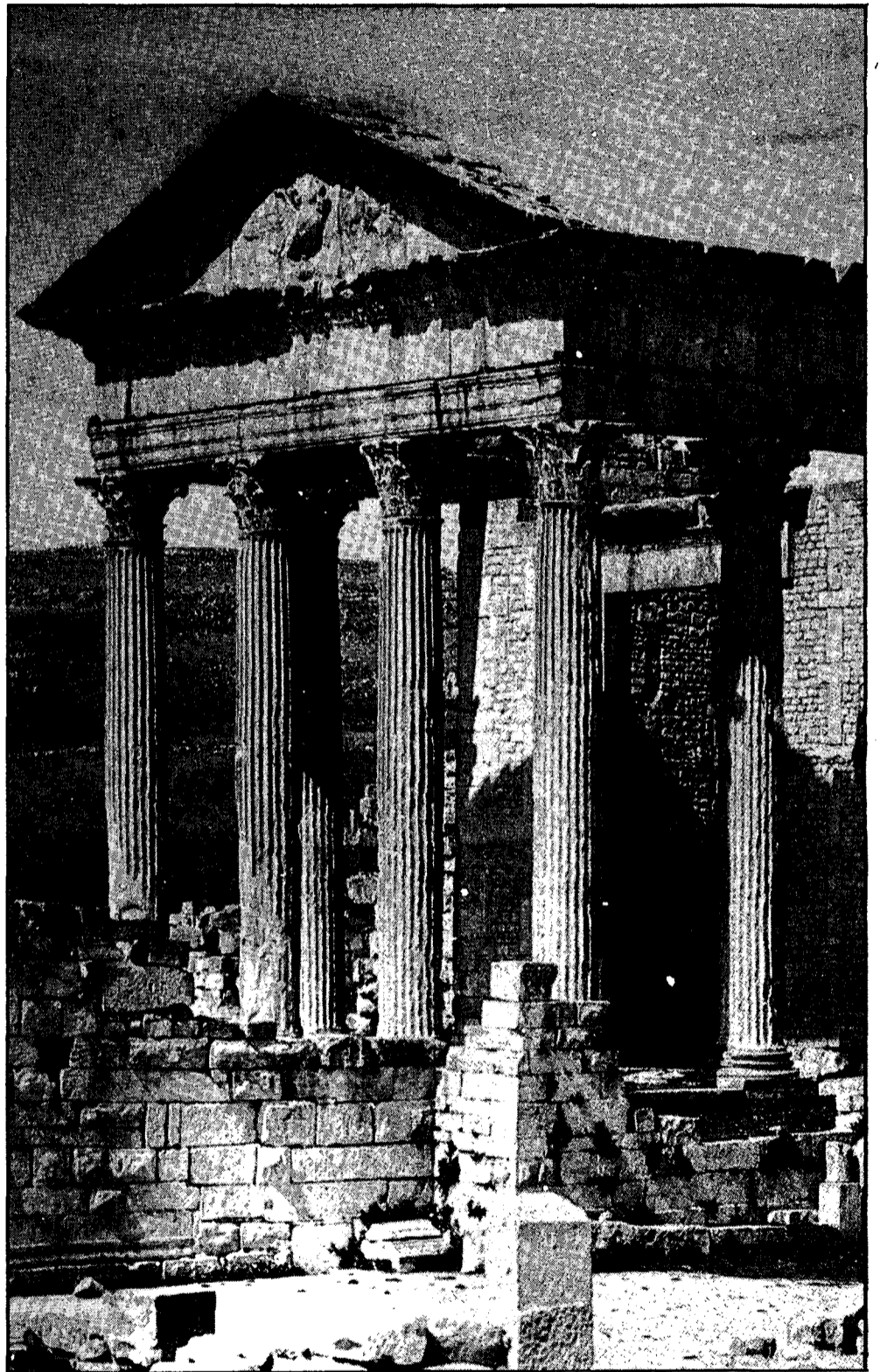
VISITEM TUNÍSIA AMB MOTIU DEL MIL·LENARI DE SANT AGUSTÍ

Del 5 al 12 de juny



ITINERARI:

- 5 de juny - Barcelona - Tunis
- 6 de juny - Tunis - Cartago - Sidi Bou Said - Kairouan
- 7 de juny - Kairouan - Sbeitla - Gafsa - Tozeur
- 8 de juny - Tozeur - Nefta - Douz - Gabes
- 9 de juny - Gabes - Matmata - Medenina - Djerba
- 10 de juny - Djerba - Sfax
- 11 de juny - Sfax - El Djem - Monastir - Sousse - Tunis
- 12 de juny - Tunis - Barcelona



Capitolio de Dugga

Per informació i inscripcions: "CATALUNYA CRISTIANA", C/. València, 244, 2on. 08007 Barcelona. De 10 a 1 i de 5 a 7 (Sra. Maria Figueras). Tels. 215 27 39 / 27 84.
La inscripció és oberta. PLACES LIMITADES. Reservat el dret d'admissió.

Direcció tècnica G.A.T. 48

ALTRES VIATGES

De l'1 a l'11 d'agost, SUÍSSA
Del 9 al 18 d'octubre, TERRA SANTA

Editorial

L'any marià que ve

“Catalans, en la muntanya de Montserrat i en la santa imatge que allí es venera hi teniu la vostra Mare”. Aquestes paraules de Lleó XIII haurien de ser com una divisa per a tots els cristians de Catalunya en la imminència de l'obertura de l'any sant marià el proper dia 6 de juny.

La maternitat de Maria sobre tots els deixebles de Jesús i l'afecte filial de nosaltres envers ella no són una elucubració pietosa, el fruit d'una devoció qualsevol. Són la conseqüència del testament personal de Jesús en el moment solemnis-sim de la seva mort clavat en creu: “Madona aquí teniu el vostre fill; aquí tens la teva mare”. Tenir Maria com a mare, per tant, i captar-se envers ella com un fill formen part de la fidelitat a l'Evangelí. Això val per a tots els cristians. Però quan la història i la paraula autoritzada del successor de Pere concreten aquesta filiació universal en un poble determinat, l'honor i els deures que se'n deriven ja no són només un afer personal, sinó que és natural que s'expressin també en formes col·lectives.

Per això l'Any Marià convocat pel Papa, des de la Pentecosta d'enguany fins a la festa de l'Assumpció de l'any vinent, ens l'hauríem de prendre molt seriosament tots els cristians de Catalunya. Fent-ho demostrarem que ens prenem seriosament i sense reduccions la nostra fidelitat a l'Evangelí, i que no abdiquem de les característiques del nostre poble. Segons les paraules del Papa, la muntanya de Montserrat i la Mare de Déu que allí venerem han donat una fesomia mariana i concretament montser-ratina al nostre poble. Una fesomia i un tarannà cristians —als quals no són aliens els fills de sant Benet, custodis del santuari— que aquells que ens visiten descobreixen fàcilment, que nosaltres hem heretat de les generacions passades i que constitueixen un patrimoni col·lectiu que, com a bons hereus, hem de transmetre enriquit als nostres fills.

Tal com ho anunciem en aquest número, ja alguns bisbats de Catalunya han creat comissions adients per a promoure i coordinar la celebració d'aquest any marià. Els rectors dels santuaris marians s'han reunit per posar en comú experiències i programes. No manquen les iniciatives privades i col·lectives. Des del nostre setmanari mirarem de fer-nos-en res-sò iensem dedicar d'ara endavant una secció especial —la separata que avui us oferim sobre els esdeveniments marians de Medjugorje en són un pòrtic— per a informar els nostres lectors i per ajudar-los en la celebració d'aquest esdeveniment eclesial, ens proposem també d'anar publicant comentaris autoritzats a l'encíclica “Mater Redemptoris” amb la que Joan Pau II ha volgut proclamar aquest any sant i no descartem la possibilitat de fer-ne una edició popular. Caldria, però que també les parròquies, els ordes i congregacions religiosos, els moviments i associacions planifiquessin ja des d'ara quins actes i quines celebracions pensen organitzar i que ens les anessin comunicant a fi de poder-ho publicar a temps.

Sols ens resta desitjar que aquestes celebracions marianes siguin una ocasió per a la renovació de la nostra vida cristiana en la fidelitat a l'Evangelí i a les nostres arrels amb la certesa que així contribuïrem també com a ciutadans a la veritable prosperitat del nostre poble en tots els ordres de la vida col·lectiva.



La llei de la majoria

PAU LÓPEZ CASTELLOTE

Un amic meu, professor d'ètica en una escola d'ensenyança mitjana, m'explicava no fa gaire que, intentant ajudar uns alumnes a acostar-se al concepte de “veritat”, els va preguntar: si un problema de matemàtiques us donés resultats diferents a molts de v-saltres ¿com podríeu determinar la solució correcta? Després d'una estona de silenci, un d'ells va respondre: “per majoria”.

En les darreres vagues escolars, jo sé que moltes persones afectades —tant alumnes com professors— van fer vaga, sense estar-hi d'acord, perquè la majoria ho va decidir.

El Dr. Testart —“pare” del primer nen-proveta francès—, en una entrevista publicada a La Vanguardia el 8 de març prop passat, va dir que, per raons ètiques, ell no volia continuar les investigacions sobre la fecundació “in vitro”. Els seus motius eren que, per aquest camí, la ciència permetria triar d'entre els òvuls fecundats el qui els pares volguessin, és a dir: “preparar fills a la carta”, segons la seva expressió literal. I en arribar aquí, ell es preguntava qui dona els criteris per determinar quins embrions són transferits a l'úter de la mare (condemnant, naturalment, els altres a morir). Ell que es declara “no creient”, només veu una possibilitat en la societat mateixa. Però afirma: “si es fes un referèndum per preguntar a l'opinió pública què vol, el resultat seria inquietant”. Per això se sent “molt pessimista” respecte a “trobar una frontera que separi el servei de l'home de la manipulació de l'home”.

Fer el que tothom fa, dir el que tothom diu, pensar el que tothom pensa, és un plantejament que molta gent fa del seu propi obrar de cara a justificar-se.

De fet la recerca de la garantia-seguretat-massificació-solidaritat com un tot justificador i tranquil·litzador a través de la llei de la majoria és present i es fa notar en la nostra societat.

Què en podem pensar de tot això? Jo els ofereixo les meves reflexions.

La cultura humana és una realitat veritablement complexa. Es tracta de la forma concreta com les persones —considerades individualment i col·lectivament— viuen en uns determinats llocs i temps.

Com que la persona humana és per naturalesa matèria i esperit, en la cultura humana s'entremesclen inexplicablement el material i l'espiritual; de tal manera, però, que sempre l'element determi-

nant de la qualitat cultural és —activament o passivament— l'esperit. I l'és no solament quan “dóna sentit a la vida”, sinó també quan, pel que sigui, no és ell qui “dóna sentit”. El fet, per exemple, que no sigui l'esperit qui dona sentit és determinant d'una cultura materialista. En definitiva, la qualitat d'una cultura ve de la forma com l'esperit afecta la realitat concreta i és afectat per ella.

Una cultura serà humanitzadora o deshumanitzadora segons que l'efecte de totes les interrelacions entre les persones i les coses estigui o no estigui al servei del desenvolupament humà, de la manifestació de l'esperit a través del cos en el creixement de la persona tot senyorejant la terra, com ens diu el Gènesi.

Si les coses són així, tot el que intervé en la cultura —la política, l'economia, l'espai, la ciència, la diversió— condiciona el desenvolupament de la persona, alhora que n'és l'expressió. La forma com la societat existeix va donant sentit a l'existència dels qui la formem.

Malgrat, però, que això hom ho va acceptant com a quelcom de natural, hi ha també una defensa ferotge de la pròpia individualitat en l'afirmació rotunda de l'absoluta independència personal respecte de tot. Per això és freqüent que, des d'aquesta independència profundament socialitzada, la gent arribi a “funcionar” autònomament amb unes idees fabricades socialment i que mai no ha pensat amb el seu cap.

Tanmateix el “funcionament” de les persones, unes al costat de les altres, comporta que hi hagi alguna mena d'ordre. I és aleshores que, des de la consciència d'una llibertat absolutitzada, hom accepta que la suma de les llibertats a través de la majoria s'imposi. Per majoria es poden determinar coses tan diferents en la importància com ara quin problema de matemàtiques està bé, si és lícit o no sumar-se a la vaga d'una escola, si es pot deixar viure aquest embrió o l'altre, si és justificable o no el trencament de la família.

L'acatament de la majoria, que, en principi, és aplicable a la forma de govern més comuna en els països civilitzats, s'ha anat imposant en el camp cultural i, com a conseqüència, en el camp moral, religiós, de la pròpia intimitat, de la pròpia consciència. De manera que, per la força de la majoria, molta gent creu que en les qüestions que no afecten els altres “cadascú pot fer el que vol”.

En realitat, es tracta d'una negació pràctica, viscuda, de tota transcendència. Equival a dir que per sobre de l'home no hi ha res. Que l'home és obra de l'home. I que, per consegüent, l'home pot modificar l'home i les seves lleis segons la seva voluntat individual en les qüestions individuals i col·lectiva en les qüestions col·lectives.

Aquest esperit, que també ens arriba als catòlics, sovint se'ns tradueix en forma de desconfiança respecte al magisteri de l'Església que, de cap manera no es regeix “per majoria”, sinó per fidelitat a l'obra de Déu i a la revelació que Déu ens fa de si mateix.

Hi ha molta gent que pensa que l'Església s'ha quedat aturada perquè la seva doctrina no coincideix amb el vot de “la majoria” ni en les qüestions dogmàtiques, ni en les qüestions ètiques, ni en les qüestions espirituals. Per a determinades persones resulta escandalós i tot que l'Església no admeti com a digne de l'home —i per consegüent ho consideri pecaminós— tot allò que avui, segons se'ns diu, l'home majoritàriament fa: divorciar-se, avortar, manipular els embrions, prescindir de Déu, no acceptar la seva revelació trinitària, discutir la divinitat de Jesucrist, reinventar l'Església.

Jo he comprovat, però, que quan preguntes, concretament, a les persones si creuen que en la vida “tot” es pot resoldre per majoria, pràcticament no hi ha ningú que s'atreveixi a afirmar-ho. Però també he comprovat que el motiu més generalitzat per no admetre-ho és que “en determinades coses cadascú pot fer el que vulgui, o el que li sembli”. I sovint “obrar en consciència” és entès així: obrar al marge de qualsevol llei que no sigui la que jo accepto o em dono.

En el fons —així m'ho sembla— rebutgen el totalitarisme de la majoria per afirmar el totalitarisme de l'individualisme subjectiu, al marge de tota ordenació objectiva i, naturalment, de la Llei de Déu. Jo hi veig molt poca diferència entre dir: “això està bé perquè ho diu la majoria” o dir: “això està bé perquè ho dic jo”.

Els homes ens hem de fer lliurement el que naturalment som: persones humanes cridades a esdevenir fills de Déu. I el que naturalment som, juntament amb la vocació sobrenatural en Jesucrist, no depèn de la voluntat humana, ni expressada individualment, ni expressada col·lectivament. Som obra d'un Déu que vol que també siguem obra nostra, però sense deixar de ser obra seva.

RESPIR

ÉS ORDI, HOME!

Degué passar molts anys ha. Un bon home estava llaurant un camp amb una arada que ja li venia dels avis tirada per uns bous calmosos i lents. Quan pagès, bous i arada passaren pel costat del camí, un minyó foraster que s'ho mirava, digué: “Padri, poca cosa fareu amb eines tan antiquades!” El pagès s'aturà i, mirant-se'l mig somrient, li feia com que sí amb el cap. “Aquest camp tan esclarissat de l'altra banda, poc blat us darà!” “I tan poc, fill!” “Si l'haguéssiu preparat amb tècniques modernes...” “No, fill, no, tampoc; perquè aquest camp tan esclarissat de l'altra banda, saps? és ordi!” Hi ha qui discuteix de les coses pensant que són blat, i resulta que són ordi! I això és només un dir!

MIQUEL ESTRADÉ

Catalunya Cristiana

EL SETMANARI DE MÉS DIFUSIÓ DE CATALUNYA

Difusió controlada per O.J.D.



MEMBRE DE LA UCIP

Director: Redacció, administració, publicitat i fotocomposició:
Joan E. Jarque i Jutglar
Sots-director: Edifici de la Parròquia de la
Francesc Malgosa i Riera
M. de D. dels Àngels
Edita: C/. València, 244, 2on.
Edicions Terra Nostra, S.A. Tels: 215/27 39 - 28 05 - 27 84
Gerent: 08007 Barcelona
Jaume Roigé i Torrentgenerós Impressora: Publiagraf, S.A.L.
Disseny: Consell de Cent, 224,
Josep Samper i Aledo Barcelona. D.L. B.14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal, 3.900 Ptes.

Europa: 7.800 Ptes. □ Amèrica: 9.750 Ptes. □ Àsia, Àfrica: 10.500 Ptes. □ Filipines: 10.500 Ptes. □ Àsia (més oriental): 13.300 Ptes. □

Quan jo era petit, havia après a cantar una cançó que començava així: "Ves qui ho havia de dir / que abans de sortir el sol / l'amor d'una pastora / me n'haguès de dar consol!".

I també encara recordo de quan jo era petit una de les moltes anècdotes que durant la dictadura de Primo de Rivera vaig sentir explicar, malgrat que mai no l'he trobada escrita en cap Història de Catalunya: En determinada data de l'any 1924 el ministre d'Educació visità la Seu d'Urgell. Bé, conten que el bisbe Guitart i el ministre anaren junts a Pont de Bar i durant el viatge ambdós intentaren de convèncer el seu interlocutor, sobre la utilització del català o del castellà en les qüestions religioses. Essent infructífers els esforços, el ministre amb tot autoritari, intentà d'imposar-se amb aquesta frase: "A un ministro de un Rey no se le responde"; i el bisbe, replicà molt ràpidament: "Y a un ministro de Dios no se le ordena". Si és simplement una anècdota, reflecteix bastant bé una actitud i una problemàtica d'aquells moments.

És comunament admès que les grans directrius del programa del dictador eren: Nació, Església i Rei, precisament i rigorosament en aquest mateix ordre.

Fou aquesta intransigible i inflexible postura la que el portà a identificar catalanisme, (segons ell obra d'una minoria), amb separatisme. I el seu anticatalanisme no es deturà ni enfront de les portes de l'Església. El clergat català era, per als dirigents del nou Estat, un potencial i permanent nucli de separatisme i així convertí l'Església catalana en una de les víctimes més perseguides. Davant aquesta actitud agressiva, la majoria de l'episcopat català hagué

De consol... també viu l'home?

JOSEP PICAS I PONS

d'actuar conjuntament, fent pinya al voltant de l'Arquebisbe de Tarragona, Vidal i Barraquer, el gran defensor dels drets de l'Església catalana, no pas del Catalanisme. El nomenament de bisbes no catalans per a les seues vacants del Principat fou una de les moltes formes amb què el règim intentà desestabilitzar l'Església catalana: Vila i Martínez ocupà la seu de Girona; Irurita, la de Lleida; Félix Bilbao, la de Tortosa; Josep Miralles, la de Barcelona i Joan Perelló, la de Vic. S'intentà, fins i tot, la utilització del xantatge per a remoure de l'Arquebisbat de Tarragona el cardenal Vidal i Barraquer. La delicada situació de no servilisme al règim, no permetia massa la promulgació de pastorals individuals i en el seu lloc s'utilitzà la forma de pastorals col·lectives, que també foren ben poques les que es publicaren, ja que havia de resultar difícil posar tots aquests bisbes catalans d'acord i dins la línia del Cardenal Vidal i Barraquer: El bisbe Justí Guitart de la Seu va ésser, però, un dels col·laboradors més íntims, propers i fidels de l'Arquebisbe de Tarragona.

Penso en aquests moments si la frase del bisbe "camperol" formava o no part del vocabulari d'un al-

tre bisbe (aquest de Roma i el més "gros" de tots ells), Joan Pau II, quan contestava a algun interlocutor xilè amb medalles a la solapa de l'americana, representant per cert d'una dictadura molt més dura que la del Primo.

Tots sabem bé coses certes de la profunda sensibilitat del Papa actual envers el món del sofriment i que tan vivament ha viscut en la seva pròpia carn, del món de la injustícia, de l'opressió... Però, pregunto: Què els pot donar als xilens el Papa? ¿Consol?

Al respecte, recordo una altra anècdota més recent (aquesta la vaig presenciar jo mateix). Era en una assemblea parroquial de cert poble del Llobregat on existia la secció de "Caritas". Però feia temps que la roba, els queviures... s'havien esgotat i no n'arribaven d'enlloc. Presidia l'assemblea el llavors bisbe de Solsona, Tarancón.

S'aixecà a parlar l'encarregat de la secció, dient: "¿Què els haig de donar als parroquians necessitats quan em vénen a demanar ajut? ¿Què els haig de donar? ¿Consol?".

És clar que això de donar consol ja és també donar alguna cosa. Quan es mor algú als familiars se'ls dóna el condol... però el mort és ben mort. No torna. És clar que —pel creient— tornarà el dia del Judici Universal. Al so de les trompetes.

Per això, davant la visita del Papa a Xile, penso ara també en la cançó que havia après jo de petit, en la qual s'hi podria canviar el nom de la "pastora" pel de "pastor... d'ànimes", dient:

"Ves qui ho havia de dir / que abans de sortir el sol / l'amor d'un pastor d'ànimes / me n'hagués de dar consol!".

Anunci i nou anunci de l'Evangeli, són dues paraules que el papa Joan Pau II estima. I també sap que cal donar a aquesta empresa un marc sòlid en el temps: els anys que manquen fins el 2000. Com a mesura metodològica per aquest anunci, dóna als catòlics un Any marí que s'obrirà el dia de la Pentecosta vinent, i aquesta iniciativa ha estat dotada, el dia 25 de març proppassat, d'un instrument catequètic, l'encíclica "Redemptoris Mater" (Mare del Redemptor).

Si es contempla d'un cop d'ull el temps de govern del Papa actual així com les encíclics que ha publicat, cal ad-

metre que la seva catequesi té un sistema. Després d'una encíclica consagrada a Crist Redemptor de l'home —la catequesi sobre Jesucrist és la millor introducció a la fe cristiana— el Papa publicà la segona encíclica sobre Déu que és pare ple de misericòrdia, i la tercera sobre l'Esperit Sant.

Ara, Joan Pau II continua la seva catequesi sobre els fonaments de la fe, consagrant, segons una antiga tradició catòlica, una encíclica a Maria, la Mare de Déu. Si el Papa perse-

Una catequesi sistemàtica

BRUNO HOLTZ

vera amb aquesta embranzida, la propera encíclica tindrà per tema l'Església. Per completar, cal recordar que Joan Pau II n'ha escrit dues que no formen part d'aquesta sèrie: són l'encíclica sobre el treball i l'encíclica sobre els sants Ciril i Metodi.

Pel Papa no es tracta pas d'anunciar una nova doctrina. La seva catequesi poua de la gran Tradició cristiana que engloba des de l'era bíblica tots

els segles fins avui. El que és important és el termini de l'any 2000. No cal pas veure aquí una xifra màgica, sinó la presa de consciència d'un esdeveniment d'envergadura que tingué lloc fa dos mil anys, i que serva actualment tota la seva actualitat: el naixement de Jesucrist.

Esforçant-se en renovar la catequesi sobre Maria, Mare de Déu, Joan Pau II sap que és en comunió amb els cristians ortodoxos i amb les antigues esglésies orientals. També sap que és al costat de milions i mi-

lions de catòlics que peregrinen, any rera any, a les nombroses esglésies i llocs d'aparició de la Verge Maria. També podrà comptar amb nombroses congregacions religioses i moviments cristians —entre ells, n'hi ha molts que han estat fundats recentment, com per exemple el Moviment Internacional dels Focolari— que porten el nom de Maria, Mare de Déu, en els seus títols.

És així com podem dir sense cap dubte que la nova encíclica del Papa caurà damunt la bona terra ben preparada. I és de preveure que serà, per a molts cristians, una gran alegria.

ARA MATEIX

Justament ara que una certa rigidesa pastoral en l'apreciació de la pràctica dels sacraments per cristians poc assidus a la comunitat ha començat... Ara que el diumenge de rams ja no posa tan nerviosos la majoria de pastors, els quals, més aviat, cerquen de fer-ne un moment d'anunci popular de la fe en Jesús... Avui que el clima de llibertat, també religiosa, retorna l'autenticitat, perduda a causa de les coaccions passades, a alguns gestos religiosos, i els via-crucis, per exemple, de tanta tradició aquí, reprenen força, i fins és recuperada alguna antiga processó... Justament ara, ha esclatat la polèmica per unes processons que, segons ens informen profusament la premsa i la televisió, enfronten els qui les promouen amb algunes parròquies i els seus rectors. Quin sentit tenen aquests fets esporàdics i què els dóna, sobretot, la resonància singular que estan assolint?

1. Seria erroni d'interpretar aquesta qüestió —ja han cuitat a fer-ho alguns— com un senyal de rebuig de les peculiaritats culturals i religioses dels immigrants per l'Església catalana. Després de tants anys de presència eclesial en els punts de més alta i més deseparada demografia, amb centenars de parròquies que han constituït moltes vegades, l'únic pal

Processons conflictives

J. CARRERA PLANAS

de taller entorn del qual poder bastir un mínim procés de comunicació i de vertebració social, amb catequesis, consells pastorals i moviments seglars formats i dirigits per la gent dels barris, amb iniciatives de promoció cívica importants, amb la dedicació incondicional de tants capellans que hi han abocat la seva joventut i les seves millors energies... qualsevol idea de refús, a més d'irreal, seria injusta.

2. Convé tenir presents, encara, algunes experiències importants. La que té lloc, posem per cas, a la parròquia de Sant Agustí, al Casc Antic de Barcelona, amb la processó del Jesús del Gran Poder i de la Verge de l'Esperança Macarena. "Expressa, ha dit el rector de la parròquia i vicari episcopal mn. Juncà, un moment fort de la religiositat popular, positiva i digna de tot respecte". Tampoc no resultaria desavinent

recordar altres experiències més velles i analitzar-les. ¿Per què una de les processons més famoses d'aquest tipus, la de la Torrassa, a l'Hospitalet, al cap d'uns quants anys va ser desconvocada pels mateixos que l'havien creat? I què s'ha fet de les imatges i de les cofraries de la Verge de la Fuensanta que, quan la immigració tenia accent murcià, volien fer de pont entre la pietat dels d'allà i la pastoral d'aquí?

3. També caldrà, naturalment, escatir la realitat i el rerafons de cadascun dels casos que han estat ventilats aquests dies: si sempre ha estat per part de les parròquies que s'ha negat la col·laboració; què cal pensar de certes presidències i munificències municipals; a vegades amb sermó final, com el d'aquella autoritat que proclamava x que "així es demostra que no es necessita l'Església per a viure l'espiritualitat...". Ni els més decidits defensors de la religiositat popular ens avindrem mai a la seva instrumentalització.

Ara bé, un cop fetes aquests aclariments, restarà allò que per a nosaltres, cristians, és el fons de la qüestió: funcionen com cal les relacions entre comunitats eclesials i ambients populars, d'ençà de la reforma conciliar? En parlarem un altre dia.

La grollera actuació de La Trinca

Cal honorar i dignificar la nostra cultura i la nostra identitat. Són valors que els espectadors de "TV-3", impotents, que... s'agraeixen en el programa "No passa res", que ens ofereix La Trinca. A les divertides cançonetes tretes de les tonades popularitzades s'hi afageixen les xavacanes i grolleres inspiracions (?), que tenen qualitats per distreure'ns amb quelcom més representatiu del nostre tarannà.

La nostra personalitat, Sr. Director de "TV-3", és molt més substancial que la imatge vulgaríssima que hom dona en el programa al·ludit. Quin concepte tenen dels catalans que creuen que solament les brometes sobre el sexe ens diverteixen?

ERNEST RIPOLL i família

Censura germanívola

Cinc sants espanyols, un d'ells català: no mouen l'interès de "Catalunya Cristiana".

Quatre cardenals, quaranta bisbes, milers de pelegrins, presten la màxima atenció a un fet únic en la història del nostre cristianisme i això passa quasi desapercebut pel nostre setmanari, que està compromès amb màrtirs d'altres països, abans que els nostres.

Ens dieu, "Ja en parlarem!" Si!, Però, heu fet tard.

Talment parodiant el tristíssim i distorsionador programa televisiu "Vostè jutja", us hem de donar la qualificació de "INADMISSIBLE". La teniu esplèndidament guanyada.

Déu faci que aquesta ensopagada sigui l'última.

GENÍS DE TERA TEIXIDOR

N. de la R. "Catalunya Cristiana" publica un ampli reportatge sobre la beatificació dels espanyols en el seu número 393, sense comptar altres referències de menys volum.

La missa de Montserrat per ràdio

Crec molt escaient i oportuna la crida del grup Sant Jordi que fa demanant que els transmetin per ràdio la santa Missa que se celebra a Montserrat. Tots els catalans ens sentiríem joiosos de poder-la escoltar per participar-hi d'alguna manera.

TERESA ELIAS

El Crist que usurpem els pobres

Amb el prec de la seva publicació, em permeto enviar-li un petit comentari, a l'aguda observació, aparentment desavinent en el text, però en realitat oportuníssima que fa Pere Campàs, en el seu missatge setmanal corresponent a l'edició de "Catalunya Cristiana" del 15 al 21 de març.

Ens transmet el seu col·laborador una profètica denúncia, en dir-nos que: "Els pobres del món criden: torneu-nos el Crist que ens heu usurpat".

Com a laic em pregunto, i al mateix temps, elevo "al qui correspongui", l'enquesta: el Crist que vàrem usurpar als pobres dels quals en fem tanta ostentació, ¿No serà un Crist acadèmic i erudit?, ¿Un Crist llicenciat en docta i avançada teologia?

RAMON M. HUGUET PAREJA

Libres per a toxicòmans rehabilitats

L'Associació ATRHA, "Associació per el Tractament i Rehabilitació d'Heroinòmans i d'altres Adiccions", va néixer el gener del 86 a Barcelona, amb seu social al c/ Galileu 299, 2º 2ª. Tel. 321 80 24. Funcionem com a centre benèfic no lucratiu.

En aquests moments ens trobem a la comunitat "La Coma" de Monistrol de Montserrat, dotze toxicòmans en les primeres fases de la nostra cura i rehabilitació. Procurem omplir el nostre temps al màxim possible, tant en tasques per a la millora física de la casa, treballant una mica en cada cosa, des de paleta,

fuster, electricista, etc..., com en tasques domèstiques, cuina, rentar roba, criar aus i animals de corral, etc. Al mateix temps tenim cura del nostre propi hort, perquè així puguem aprendre a valorar el fruit del nostre treball. En aquests moments, un dels nostres problemes consisteix en com omplir els espais de lleure. Ens relaxa molt la lectura, però el problema és que només disposem d'un reduïdíssim nombre de llibres.

El motiu primordial de la present, a part de presentar-nos, és el de sol·licitar de tot aquell qui disposi d'alguns llibres, ja siguin vells, o que s'hagin llegit i no dolgui desprendre-se'n, ens els enviïn o bé passariem a recollir-los personalment, ja que per nosaltres ens seria de gran utilitat, ajudant-nos a continuar i

fomentar més encara l'hàbit de la lectura.

A l'espera que sabran comprendre el motiu de la present i en la seguretat de rebre alguna ajuda de la seva part, rebem per endavant el nostre agraïment.

ATRHA

Pastoral dels infants

Quan anem a missa ens trobem una part més nombrosa de fidels que ja fa anys tenim assumida més o menys bé la nostra fe i un altra formada pels infants que el dia de demà formaran el Poble de Déu socialment adult i que ara son com esponges àvides de coneixements.

Si observem els menuts, se'ls veu receptius a l'evangeli i poc a l'homília que en fa el comentari.

Certament que per ells hi ha la Catequesi Infantil però és un fet que a les reunions, escrits i espais religiosos televisius s'empra un to massa elevat i sempre de temes socials en detriment d'una formació més íntegra.

Una exposició planera i fins i tot infantil com és l'emprada en els Sants Evangelis l'entendrien petits i grans que més que pueril la trobarien fresca i joiosa.

Caldria més atenció a la mainada perquè no s'endugessin la impressió que la Religió és una cosa avorrida.

JAUME MIRÓ I VIDAL

¿QUÉ HAY DE NUEVO?

ESTILO

5ª

AVENIDA

Una primavera elegante. Trajes y coordinados para hombre, con dibujos de cuadros gales, rayas y pata de gallo. Camisas de diseño tradicional, renovados por el color. Y además, llega el sport relajado del estilo Club de Campo, y el espíritu aventurero de la línea Africa. Descubre los nuevos estilos de la moda. Ven a Galerías.

GALERIAS

Marcando estilo.





Record del Papa en el seu viatge a Uruguai, Xile i Argentina

Dictadors i dictadures

En general ha estat contradictòria i tendenciosa la premsa i altres mitjans informatius sobre el viatge més llarg i arriscat del papa Joan Pau II, que acaba de realitzar a Uruguai, Xile i Argentina. En algunes agències i corresponents ha estat evident la manipulació de les paraules i gestos del Sant Pare. Ha mancat objectivitat i visió de conjunt i, ha sobrat actitud partidista en el "producte", informatiu, redactat del mateix color del mitjà que calia difondre'l.

Si Joan Pau II fou rebut pel general Pinochet en el seu palau de La Moneda, també en el mateix Xile condemnà la tortura del govern militar en el poder, va rebre a l'oposició i es va lamentar, profundament afectat, pels greus disturbis durant l'Eucaristia celebrada a Santiago de Xile. Si a Argentina mencionà per primera vegada el fet dolorós dels segrestaments i desapareguts, víctimes del règim anterior, també indicà als 300.000 joves que l'aclamaven, quina havia de ser la seva actitud: "Sé que esteu decidits a superar les doloroses experiències recents de la vostra pàtria, opo-sant-vos a tot allò que atempti contra una convivència basada en els valors de la pau, de la justícia i la solidaritat; us heu de comprometre personalment, des de la vostra fe en Crist, en la construcció d'una nació de germans".

El que és cert és que, en uns països marcats pels conflictes polítics i les injustícies socials, el pensament central del Papa i tots els seus gestos cercaven i demanaven la reconciliació nacional, fruit del diàleg, de la solidaritat i del respecte a la dignitat humana. Moltes vegades va proscriure la violència, sigui qui sigui el que la provoca i practica, i proclamà que l'odi ha de ser vençut per l'amor.

Si el viatge papal no fou de "turisme", ni menys un tàcit compromís amb el poder fàctic, tampoc va voler delatar a persones, amb noms i cognoms. "Els dictadors són transitoris", comentà, i no cal assenyalar-los amb el dit. Joan Pau II fou contundent contra el pecat, silencià al pecador. Mai no es va acovardir, malgrat que exposava —i ho sabia— la seva integritat física.

Hi ha gestos i paraules del Papa que podran discutir-se sobre la seva oportunitat, i és difícil que ell els detectés tots. Alguns els va intuir, com quan, forçat per algunes circumstàncies, suprimí part del seu discurs —redactat abans— o afegint-hi algunes frases improvisades i molt oportunes.

La història jutjarà aquest viatge, com la resta dels que ha realitzat i els projectats en un futur immediat. Tanmateix la història té els seus manipuladors. A la llum de la fe, únicament romanen els valors evangèlics. I el papa Wojtyła ho sap perfectament.

Oferim en aquestes pàgines un modest àlbum de fotografies, que recorden el pas del papa Joan Pau II per Uruguai, Xile i Argentina.

FRANCESC GAMISSANS



A la seva arribada a Buenos Aires el Papa mostrava en el seu rostre, el cansament de les jornades precedents.



La idea de la reconciliació nacional fou el "leit motive" dels discursos del Papa, fets patents en signes com el resar amb les mans juntes a Santiago de Xile.



Un sacerdot atén alguns joves plens de pànic davant els disturbis produïts durant la celebració de l'Eucaristia, a Santiago de Xile.



DINÀMICA ESPIRITUAL

A través d'uns exercicis de fantasia i meditació, el participant anirà descobrint com n'és de propera i íntima en ell la dimensió espiritual. És una mica com obrir els ulls i veure, o córrer les cortines i deixar entrar el sol.

DIRIGIT PER: ANA M. PUJOL, A.T.S., formada en l'àrea del Comportament Humà i Relacions Interpersonals. Estudis de Teologia en la Facultat de Teologia de Catalunya.

DIES: Els dilluns d'11 a 2/4 d'1 h., des del 4 de maig fins el 15 de juny.

CENTRE DE CREIXEMENT PERSONAL
GRAN VIA, 690, Pral. 2.ª, 08010 BARCELONA
Tel.: 232 51 53, de 10 a 1 i de 4 a 7



Vista general del parc O'Higgins, en el moment de greus incidents que costaren la vida d'un jove i, més de sis-cents ferits.



El Papa beneeix, a Punta Arenas —la ciutat més austral de Xile— una imatge de la Mare de Déu.



Joan Pau II abraça un adolescent en el transcurs de l'Eucaristia a Santiago de Xile, durant la qual elevà als altars una religiosa carmelita xilena.



A Tucuman el Papa hagué de protegir-se del sol amb una ombrel·la.

Ciutats	Dies
Montevideo	31 Marzo
Montevideo	31 Març
Santiago de Chile	1,2,3 i 4 Abril
Rodelillo	2 Abril
Puerto Montt	4 Abril
Concepción	4 i 5 Abril
Temuco	5 Abril
La Serena	5 Abril
Antofagasta	5 y 6 Abril
Buenos Aires	6,7,9,10,11 i 12 Abril
Bahía Blanca	7 Abril
Viedma	7 Abril
Mendoza	7 Abril
Córdoba	7 i 8 Abril
Tucumán	8 Abril
Salta	8 i 9 Abril
Corrientes	9 Abril
Paraná	9 Abril
Rosario	11 Abril



OBRA DEL CLERGAT NADIU

Al TERCER MÓN més de 56.000 joves es preparen, en els Seminaris, per a servir els seus pobles.

Serán, com a Sacerdots, ministres de la reconciliació, impulsors del desenvolupament, companys dels més pobres.

Està comprovat que l'ajuda als Seminaris és la millor inversió en favor del TERCER MÓN.

- Una BECA de 300.000 ptes. facilita sis anys d'estudis.
- Per 150.000 ptes. es pot fundar una MITJA BECA.
- Un curs sencer, per 50.000 ptes.

Si voleu, us podeu comprometre a fer una aportació de 5.000 ptes. o més, cada mes, i domiciliar al pagament en el banc o caixa d'estalvis.

Nom

Adreça

Població.....Codi Postal.....

Província.....

Assumeixo pagar.....

Per INFORMACIÓ: Delegació Diocesana de Missions.
C/ Bisbe Irurita, 5 - 08002 Barcelona. Telf. 317 91 94.
RECORDEU: "Els Seminaristes de Missions també són Seminaristes nostres".



BARCELONA

"Reflexions cristianes sobre l'eutanàsia.- Conferència a càrrec de Mn. Antoni M.^a Oriol, professor de Teologia Moral a la Facultat de Teologia de Catalunya, dimecres, dia 29, a les 5 en punt de la tarda, en el local del Moviment de Dones d'Acció Catòlica, c/. Llúria, 7, 1er. És obert a tothom.

"La Societat del demà reclamarà un voluntariat"?- Els Centres de Cultura i Promoció de la Dona, us inviten a escoltar Mercè Mas i Quintana, Coordinadora del Voluntariat Social de la Creu Roja, sobre el tema susdit. Lloc de la Conferència: c/. Rambla de Catalunya, 32, 1er. 1.^a. Dia: dimarts, 5 de maig, a les 17 h.

102 Pelegrinatge a Lourdes organitzat per l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes a Barcelona.- Tindrà lloc del 19 al 24 de juny, presidit pel bisbe auxiliar, Dr. Ramon Daumal. Per referències i inscripcions: c/. Diputa-

ció, 235. Tel. 317 91 39, de 6 a 8'30 del vespre.

Tradicional "Aplec del Pa i l'Empenta", a honor de la Sta. Creu al Santuari de la Font Santa del Castell de Subirats (l'Ordal).- Tindrà lloc el dia 1 de maig, a les 11,30 del matí, amb la solemne benedicció del terme, Eucaristia celebrada amb homilia que farà Mn. Jaume Armengol, veneració de la "Vera Creu" i ofrena dels típics panets beneïts. Acabats els actes religiosos hi haurà concert, sardanes i convivència fraternal.

41 Pelegrinatge a Montserrat amb malalts, organitzat per l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes de Barcelona.- Tindrà lloc els dies 16, 17 i 18 de maig, amb un nodrit programa d'actes espirituals, culturals, recreatius, i una gran convivència de monjos, pelegrins i malalts. Per inscripcions i referències: c/. Diputació, 235. Tel. 317 91 39, de 6 a 8'30 del vespre.

Teologia i Humanisme.- (PP. Dominics). "Schola cate-

chetica bíblica". Curset del mes d'abril, del 28 d'abril a l'1 de maig, a les 19'30 h., a càrrec del professor P. Fabian Puerto o.p., sobre el tema: "La plegària de l'Església: els Salms. Informació i inscripció: "Sala Penyaforat", c/. Bailén, 10. Tel. 246 33 00.

PELS CAMINS DE L'ORACIÓ.- "Casal Bellesguard". Tel. 211 82 40. Monestir de Sant Maties (monges jerònimes), c/. Bellesguard s/n. **TEMPS DE PASQUA DE RESURRECCIÓ.** Diumenge, dia 3, a les 6 de la tarda, "Maria ensenya a l'Església a pregar", P. Josep M. Dausà c.o.- Col·loqui. Vespres.- Diumenge, 10 de maig, a les 6 de la tarda, "Maria i la Pregària", M. Iltre. Dr. Joan Cascante. Col·loqui. Vespres. Diumenge, dia 17 de maig, a les 6 de la tarda, CONCERT, Coral Sant Gregori i Mn. Domènec Cols a l'orgue. Diumenge, dia 24 de maig, a les 6 de la tarda, "Maria, dona contemplativa", P. Jaume Boada, o.p. Col·loqui. Vespres. Diumenge, dia 31 de maig, a les 6 de la tarda, "Maria i l'Alliberament integral", Mn. Jordi Jorba, delegat diocesà de Missions de Barcelona. Col·loqui. Vespres.

Romeria a un santuari marià.- L'Adoració Nocturna, masculina i femenina, ha preparat pel dissabte, dia 16 de maig, una romeria al santuari marià de "La Gleva", prop de Vic. Amb aquesta romeria — que és oberta a tothom — volem preparar-nos per a l'inici i celebració de l'Any Marià que el Sant Pare obrirà el dia 7 de

juny, festa de la Pentecosta. El viatge es farà en autocar. Les places són limitades. Invitem a tots els que vulguin unir-se a aquesta romeria. Per inscripcions i informació: CEDAIR, c/. Aragó, 268 bxs. Tel. 216 02 13, de dilluns a divendres, de 6 a 8 del vespre.

Parròquia de la Sagrada Família. Grups de Reflexió i Diàleg.- Dia 7 de maig, a les 9 del vespre, al Casal Parroquial. Tema: "L'actitud ecumènica". Col·loqui obert. Ponent: Joan Botam i Casals, del Centre Ecumènic de Catalunya.

Jornada de "QUADERNS DE PASTORAL" a Montserrat.- Acaba de sortir el n.º 100 de "Quaderns de Pastoral", la revista que publica el Centre d'Estudis Pastoral de Catalunya. Amb aquesta ocasió, el Consell de redacció convoca una trobada de subscriptors, redactors i amics pel dia 9 de maig, dissabte, a Montserrat, que inclourà: celebració de l'Eucaristia amb els monjos, a les 11; taula rodona sobre vint anys de construcció de l'Església a Catalunya; amb projecció cap al futur; i dinar de germanor. S'acabarà cap a quarts de cinc. Cal inscripció prèvia per encomanar el dinar al restaurant. Es pot fer per telèfon al Centre d'Estudis Pastoral, c/. Rivadeneyra, 6, 3.^a planta. Tel. 317 48 58. 08002 - Barcelona.

Entesa judeo-cristiana de Catalunya.- Conferència del professor Dr. Moshe Edery, catedràtic de Filosofia Mística Espanyola de la Universitat de

Jerusalem, sobre el tema **AMOR DE DIOS Y AMOR DEL HOMBRE. Aproximació al Cantar de los Cantares.** Tindrà lloc el dijous, 30 d'abril, a 3/4 de 8 del vespre a Roger de Llúria, 5 (Sala Claret).

Obra d'Exercicis Parroquials - Manresa.- El pont del 1er. de maig, és una nova oportunitat per animar la nostra vida cristiana. De l'1 al 3 de maig, tres jornades de reflexió per a seglars a la Cova de Sant Ignasi de Manresa, dirigides pel P. Josep M^a París, S.J. Per inscripcions i informació Casa d'Exercicis de la Cova de Sant Ignasi, telef: 872 04 22.

"Oficinistes, O.C.O.- Anticipa a les seves sòcies, amics i simpatitzats que, degut a raons de força major, està efectuant el canvi de local social al carrer de Pelai, n.º 32, pral., Barcelona, on començarà les seves activitats a partir del 10 de juny. Oportunament es farà la comunicació personal."

Monestir de Montserrat.- Diumenge dia 26 d'abril: A 3/4 de 7 de la tarda vespres, de la Festa, Salve i Virolai. A les 11 de la nit vetlla de Sta. Maria, presidida per l'Arquebisbe de Tarragona Dr. Ramon Torrella. Dilluns, dia 27: A les 11 del matí missa conventual presidida pel cardenal Narcís Jubany. L'horari de les misses d'aquest dia és com els dies de festes. A 3/4 de 7 de la tarda, vespres solemnes, Salve i Cant de l'escolania.

D'INTERÈS PER A SACERDOTS I RELIGIOSOS

La parròquia de Sant Martí, d'ALTAFULLA (Tarragona), ofereix gratuïtament a sacerdots o religiosos que vulguin estiuajar a la platja, un apartament capaç per a dues persones, adjunt a l'església del barri de la vila, pel temps que ho desitgin durant els mesos de juny, juliol i agost, amb la única condició que ajudin a la parròquia en la celebració de misses, les vigílies, els diumenges i festes. Els interessats dirigir-se a: Parròquia de Sant Martí, Plaça de l'església s/n. Tel. 977 - 65 01 58. 43893 ALTAFULLA (Tarragona).

P E T I T S A N U N C I S

Gerents interessats en algun candidat truqueu a: l'Associació Cristiana de Dirigents
Tels. 237 18 45
237 19 12
Hores: de 4 a 6

TREBALL

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho junt amb un taló nominatiu de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244. 2on. 08007 - Barcelona

NOM

ADREÇA

POBLACIÓ Tel.

PREU LÍNIA SETMANES

----- 100 ptas.
----- 200 ptas.
----- 300 ptas.
----- 400 ptas.
----- 500 ptas.
----- 600 ptas.
----- 700 ptas.

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

Adjunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244. 2on. 08007 - BARCELONA

OFERIMENTS

ADMINISTRATIU i oficial electricitat. Contracte mercantil.

ORGANITZACIÓ administrativa i comptabilitat. INEM 36.178.007.

COMPTABLE TITULAT a hores. Contracte mercantil.

VISITAR clients i traduccions anglès. Contracte mercantil.

ES PASSEN treballs a màquina d'escriure. Tel. 211 29 70

PER ACOMPANYAR malalts tardes 4 a 9. Contracte Mercantil.

BIÒLOGA i llicenciada en farmàcia. Contracte mercantil.

CAMBRE, o neteja general. INEM 38.082.106.

TENIR CURA d'ancians o malalts durant el dia. INEM 0037.328.

SECRETÀRIA import-export-Full-time, o classes d'anglès particulars a partir de 2/4 de 7 tarda, traduccions. Contracte Mercantil.

INTÈRPRET amb experiència i traductora anglès. INEM 37.272.044.

AUXILIAR administratiu i primer grau d'electrònica, francès i català. INEM 37.282.852.

ADMINISTRATIU amb experiència o portar botiga o una altra feina. INEM 37.050.357.

QUALSEVOL treball. Contracte mercantil.

QUALSEVOL treball tardes. Contracte mercantil.

DEPENENT, xòfer o control admissió bingo. INEM 37.308.287.

AUX. ADMINISTRATIVA o aux. clínica titulada INEM 37.233.125.

TENIR CURA de malalts o altra feina tardes 4 a 9. Contracte mercantil.

ADMINISTRATIVA amb anglès i recepcionista hotel. INEM 1.469.392.

VARIS

NOIA Comptable, amb 10 anys d'experiència i eficàcia, busca Empresa seriosa amb preferència gestoria, domini de comptabilitat, impostos. Es donen les màximes referències. Escriu a Catalunya Cristiana Ref. 140. A. C/ de València 244. 08007 Barcelona.

VENDA cadires i material d'acadèmia. De dilluns a divendres de 6 a 8 de la tarda. Tel. 317 58 42.

RESIDÈNCIA 3.^a EDAT enfront cinema Coliseum. Direcció mèdica. Preus mòdics. Gran Via de les Corts Catalanes, 618 1er. 1.^a, Tel. 318 49 10. Barcelona 08007.

SRTA. per acompanyar persona malalta o d'edat, tot el dia o a hores. Tel.: 203 59 25 de 8 a 11 nit.

S'OFEREIX Sra. de companyia també per tenir cura de malalts o nens. Sra. Mercè T. 256 95 73. Dono referències.

TITULAT empresarials, comptabilitat, iva, rendes, confec. rebuts, etiquetes, treballs administratius. Tot amb ordinador; experiència; preus econòmics. Tel.: 200 42 26 tardes.

TENS inquietuds espirituals, apostòliques? Vols ser missioner/a, sacerdot? Tel. 318 53 01. c/. Carmen, 18, pral. Barcelona.

ENSENYAMENT tall i confecció sistema Martí, especialment mestresses de casa zona Sagrada Família. Tel. 322 78 90.

OCASIÓ: Per necessitat veng panteó amb capella interior de marbre per 6,5 milions. Interessats escriu a l'apartat de correus 23.333 de Barcelona.

SANTA MARTA Servei a domicili de ATS, INFERMERES, PUERICULTORES, AUXILIARS. Informes: Tel.: 245 37 58.

TEAS

Taller escola d'Arts Sumptuàries
Centre d'Educació especial
Dedicat a disminuïts psíquics
A partir dels setze anys
Taller especialitzat
Esmalt sobre metall-ceràmica
Tapis i estora
Cultura General
Recuperació Física-Logopedia "CLUB-ESPLAI"
Assessorament psiquiàtric i psicològic
Informació: 215 69 77 de 12 a 14 hores

VENDES

FINQUES GUANTER (A.P.I.)

VENDA DE XALETES I APARTAMENTS en els millors indrets de l'Escala (Costa Brava). Preus interessants.
FINQUES GUANTER (A.P.I.) Avinguda Ave Maria, 7. Tel. (972) 77 02 72.

GIRONA

Resultat del treball d'un conjunt d'especialistes

Un llibre analitza a fons els vitralls de la catedral Gironina

GIRONA.—Fa poc tingué lloc la presentació del volum titulat "Els vitralls de la Catedral de Girona" que recull l'estudi elaborat pels professors Joan Ainaud de Lasarte, Joan Vila-Grau, Maria Assumpta Escudero i Ribot, Antoni Vila i Delclòs, Jaume Marqués, Gabriel Roura i Josep Maria Marqués.

Les fotografies han estat realitzades per Ramon Roca i Junyent. Es tracta del segon estudi sobre el tema dels vitralls de les catedrals que edita una societat europea amb el nom de "Corpus vitrearum mediievi" i que compta amb el suport de l'Institut d'Estudis Catalans, la Generalitat, la Diputació i l'Ajuntament de

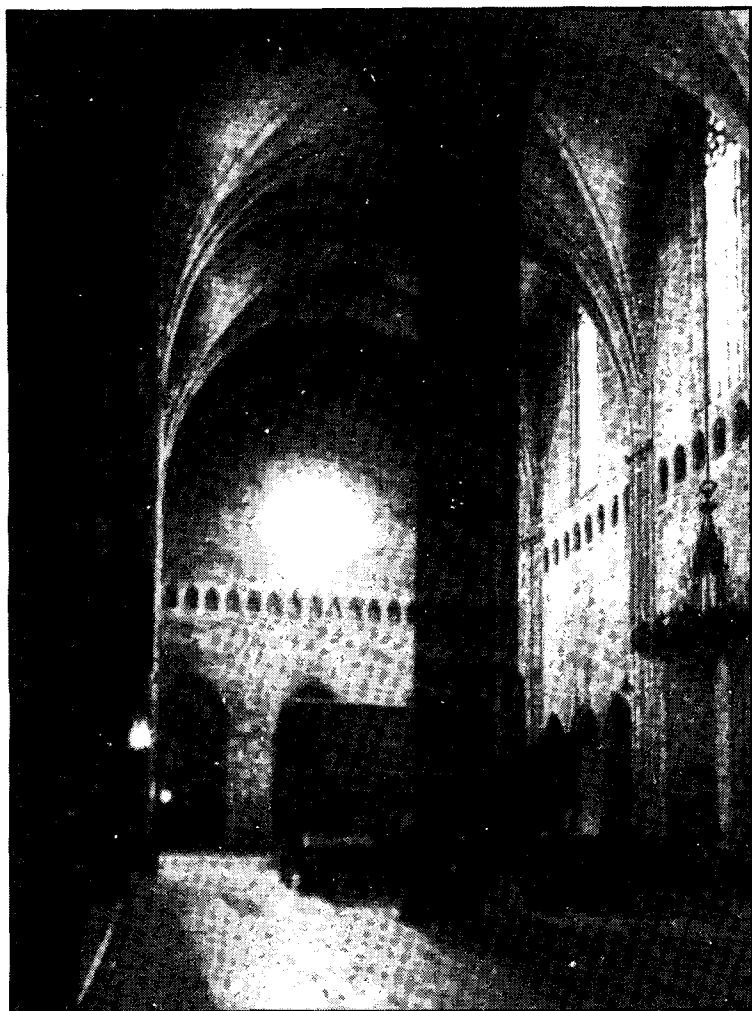
Girona i la fundació Noguera.

Va presidir l'acte el bisbe de la diòcesi, monsenyor Jaume Camprodon, qui va afirmar que "amb aquestes aportacions la catedral de Girona resta oberta als estudiosos i el Capítol és molt conscient que, si bé posseix un valuós tresor artístic, el posseix amb el deure de posar-lo a l'abast de tot el qui vulgui admirar-lo i estudiar-lo, deure que compleix amb escriure". Monsenyor Camprodon va afegir que "quan el

Monsenyor Camprodon va afegir que "tenint en compte això, els vitralls de la Catedral no són només un marc d'ambientació del culte, sinó que podríem dir que es transformen en culte, expressió màxima a què pot aspirar l'art". I encara: "Si es parla de la gratuïtat de l'art, poques vegades podem parlar-ne amb més propietat ja que aquests vitralls des de les altures de la Seu esdeven llenguatge de la comunitat orant".

Missió popular a la Vall d'en Bas

Després de tot un any de preparació i de reunions entre els sacerdots de les parròquies de la Vall d'en Bas a la Garrotxa i de trobades de matrimonis i joves s'han celebrat els actes de la Missió popular. La missió ha estat dirigida pels sacerdots de la Missió popular. La Missió amb la col·laboració d'altres sacerdots i laics que donaren xerrades i conferències sobre



En l'acte de presentació, monsenyor Camprodon va dir que l'Església necessita artistes a més de sants perquè ambdós són testimonis del esperit vivent de Crist."

regne de l'Evangeli anuncia és viscut amb convicció per homes profundament vinculats a l'art, aquesta conjunció dona amb naturalitat coses belles".

El Bisbe va recordar també que "l'art religiós fa en certa manera sensible les realitats transcendents i espiritualitza i sublima les coses sensibles". Referint-se als vitralls de la seu, monsenyor Camprodon afirmava que "quan l'artista els feia en coneixia el destí —els enlairats finestrals de la catedral—, sabia que no serien pas els homes els qui fruirien de tota la seva bellesa; treballava de cara als homes o pensava a atreure també l'admiració de Déu, talment en els inicis de la creació: "I Déu va veure que era bo".

Per últim el bisbe de Girona recordava les paraules de Pau VI quan deia que "l'Església necessita sants, però també necessita artistes perquè ambdós són testimonis de l'esperit vivent del Crist, homes i dones que visquin la fe amb profunditat i sàpiguen expressar-la amb el llenguatge de la bellesa, el més apte per parlar de Déu i de les seves obres". Monsenyor Camprodon acabava el seu parlament, agraint la col·laboració de tots els qui han fet possible la publicació de l'obra "Els vitralls de la Catedral de Girona".

temes concrets.

La majoria dels actes han despertat un notable interès entre els fidels de la Vall i fins de poblacions més allunyades com la ciutat d'Olot. S'han celebrat diferents trobades amb joves i matrimonis que permeten esperar una continuïtat dels fruits de la Missió. Monsenyor Camprodon ha assistit a alguns dels actes i els mitjans de comunicació s'han fet ressò notable d'aquest esdeveniment religiós que feia anys que no es donava a la diòcesi de Girona.

M.C.

ESGLÉSIA I ESCOLA

La proposta educativa dels creients

L'educació cristiana no té res a veure amb l'adoctrinament i la imposició. És més, educació i adoctrinament són incompatibles. O l'un o l'altre.

Aquesta afirmació és vàlida per a qualsevol tipus d'educació. El qui vol educar de veritat, mai no imposa. Sempre proposa.

A l'escola, la tasca de l'educador creient s'orienta a la formació integral de l'alumne, és a dir, la seva acció és una ajuda al creixement i la muduració de l'alumne en totes les seves dimensions.

Ara bé, l'alumne té la capacitat d'obrir-se al meravellós horitzó de respostes que la Revelació cristiana ofereix sobre el sentit últim de l'home, de la vida humana, de la història i del món. L'educador creient no pot negar a l'alumne aquesta possibilitat de creixement. Per això sent la necessitat de fer una "proposta".

Les respostes que brollen de la fe, l'educador creient les ofereix a l'alumne des de la més profunda convicció com a creient, però amb el més exquisit respecte de la seva con-

vicció com a creient, però amb el més exquisit respecte de la seva consciència. Ni hi ha cap tipus d'imposició. Sempre serà una proposta cordial i respectuosa, expressió de l'amistat creada entre l'alumne i l'educador.

Les escoles del nostre país són molt plurals, i la situació personal dels alumnes en relació amb la fe és molt diversa. Per això la presentació de la visió cristiana de l'existència per part de l'educador creient també haurà de tenir nivells molt diversos: des de les formes més elementals d'evangelització fins a la comunió en la mateixa fe. L'educador en serà sempre molt conscient.

Encara més. Aquesta proposta no serà mai eficaç si no va acompanyada del testimoni d'una vida il·lusionada en el seguiment de Crist. Ja ho sabem: en el procés educatiu les paraules soles no van enlloc. L'alumne necessita l'estímul de la vida de l'educador.

Per això només els educadors creients es poden comprometre a fer una proposta educativa cristiana.

FRANCESC RIU

CATEQUISTES!

Orientacions, suggeriments, reflexions, receptes, advertiments... us els donarà aquest COMPANYY.

El SECRETARIAT INTERDIOCESÀ DE CATEQUESI DE CATALUNYA I LES ILLES acaba de publicar una senzilla GUIA PER A CATEQUISTES. Serà un ajut esplendit sobretot per als catequistes principiants; per als altres, un recordatori de coses fonamentals que s'obliden massa sovint. Per a tots serà un bon

"COMPANY DE CAMÍ"

Ha preparat l'edició el Departament de Formació de Catequistes del mateix Secretariat.

company
de camí



SECRETARIAT INTERDIOCESÀ DE CATEQUESI DE CATALUNYA I LES ILLES

El trobareu en les llibreries especialitzades, secretariats i centre de material catequètic C/ Talamanca, 5-7. MANRESA (Barcelona). Tel. (93) 872 15 43.

TARRAGONA



Vuit punts que poden moure a la reflexió

El prevere ha de saber estar en la catequesi i amb els catequistes

TARRAGONA.—Un grup de catequistes que en la passada Escola d'Estiu participava en el curset adreçat als responsables de la formació de catequistes, va elaborar unes conclusions sobre allò que pensaven no ja tan sols dels laics i religiosos que treballen en la catequesi, sinó també entorn dels preveres. Sobre aquesta qüestió elaboraren els vuit punts següents:

1. Constatem que el prevere cada vegada deixa fer més, donant responsabilitats a laics i religiosos: anima, estimula, valora i posa confiança en els altres.
2. Aquesta constatació, però, en molts casos queda encara lluny dels nostres desitjos: sovintegen a voltes actituds excessivament clericals.
3. Demanen al prevere que sàpiga estar en la catequesi i amb els catequistes: que tingui molt contacte amb els seglars.
4. Desitgem que hi hagi molts

preveres que facin un esforç per posar-se al dia, aprofitant cursos de "reciclatge", formació permanent etc., que s'estan donant en molts llocs.

5. Veiem que el prevere dona continuïtat a l'acció catequètica d'una comunitat concreta, però al mateix temps veiem també que en ocasions és causa de ruptures: quan la cosa funcionava, el prevere marxa per anar a una altra comunitat, i tot trontolla; no voldrà dir això que la catequesi giravoltava massa entorn del prevere?
6. En molts moments de la reflexió s'ha vist que l'acompanyament dels catequistes és una feina importantíssima i inajornable. Hi ha llocs en què el prevere fa aquesta tasca, que considerem molt pròpia del seu rol. Creiem, però, que hauria de dedicar-s'hi molt més: aprofundir en la formació, en l'espiritualitat dels catequistes, és una

de les primeres tasques pastorals que no hauria de descurar mai.

7. Sense exigir que en sigui un expert, pensem que el prevere hauria d'estar un xic al corrent de la pastoral catequètica: "que hi entengués una mica".
8. Demanem que el prevere en la Comissió Parroquial d'Economia no escatimi recursos per a la catequesi i doni l'estat de comptes amb les despeses que s'hi dediquen o no s'hi dediquen.

BARCELONA



FINESTRAL DE

LA CARITAT

Un punt de suport

Totes les situacions que descrivim sota aquestes ratlles són greus i autèntiques. Són tan sols algunes de les moltes que passen cada dia al nostre voltant. Hi ha, però, situacions igualment greus que no arribem a conèixer. Perquè qui sap si els que les viuen no saben on anar o bé no volen que ningú conegui la gravetat del seu cas. Per a uns i altres Caritas, amb l'ajuda de tots, ha de ser un punt de suport.

80.- Anciana de 73 anys. Viu sola i no té recursos. Té pendents dos mesos de lloguer que pugen 12.000 ptes.

81.- Esposa abandonada amb quatre fills. No pot fer front al pagament de la hipoteca pendient i podria perdre el pis ja quasi pagat. Calen 73.102 ptes.

82.- Esposa separada amb un fill de 3 anys. El marit, en atur, no li passa cap ajuda. Ella només ingressa 16.000 ptes/mes. Per rebuts pendents de lloguer i de llum urgeixen 30.988 ptes.

83.- Obrer metal·lúrgic sense feina. Té tres fills en edat escolar. L'esposa fa neteges però els seus ingressos no cobreixen les necessitats familiars. Per fer front a deutes de lloguer els calen 37.068 ptes.

84.- Viuda de fa poc amb tres fills petits. Mentre espera cobrar la pensió demana ajuda per a aliments. 15.000 ptes.

85.- Esposa separada amb dues nenes. Li han fet una greu intervenció quirúrgica. Necessita una pròtesi que no es pot pagar. Són 32.107 ptes.

86.- Jove de 23 anys. Amb el seu petit sou eventual manté dos germans. Ja fa anys que no tenen pares. Deuen dos mesos de lloguer. Són 17.000 ptes.

87.- Esposa abandonada amb dos fills petits. El gran és deficient. Ella fa neteges però no té prous ingressos. Té deutes d'ali-

ments que pugen 27.000 ptes.

88.- Anciana malalta. La seva pensió és l'únic ingrés de la família, una filla i un nét. No es pot pagar una cotilla ortopèdica que necessita. Calen 35.000 ptes.

89.- Peó de la construcció en atur i malalt. Té dos fills també en atur. Necessita ajuda per a aliments. Són 27.000 ptes.

90.- Malalta mental que segueix tractament ambulatori. És soltera i només cobra pensió d'orfanat. Viu en una casa en molt males condicions que necessita uns arranjaments urgents. Pugen 20.000 ptes.

91.- Mare de família amb tres fills a càrrec seu. El gran està en atur. Els dos petits són bons estudiants. Els ingressos de la família no arriben a 30.000 ptes/mes i no són estables. Per deutes d'aliments, 29.231 ptes.

92.- Cap de família incapacitat per al treball per causa d'accident. Cobra una petita pensió. Té esposa i dos fills. Per pagar rebuts endarrerits de llum i gas, 15.000 ptes.

93.- Obrer metal·lúrgic només té feines eventuales. Té una filla malalta crònica i una altra disminuïda. Necessita ajuda per a aliments i farmàcia, 27.000 ptes.

94.- Esposa separada amb una filla a càrrec seu. Té en tràmit una pensió d'invalidesa. Sollicita ajuda per a aliments. Són 15.000 ptes.

FETS I CRITERIS

Fa vint-i-cinc anys

Era el maig de l'any 1962. A Espanya hi havia conflictes laborals i vaga a les mines d'Astúries. Els moviments apostòlics obrers de la HOAC i de la JOC varen publicar un escrit expressant la seva solidaritat amb el sofriment de les famílies treballadores.

També afirmaven uns punts concrets de l'ensenyament social de l'Església. Recordar-los al cap de vint-i-cinc anys és una bona manera de celebrar enguany la Festa del 1r. de maig i de constatar com aquelles afirmacions són, encara avui, actuals.

1.—**DRET AL SALARI JUST:** La justícia exigeix que la retribució dels treballadors sigui suficient i que els permeti dur una vida humana i digna, d'acord amb el nivell assolit per la societat del nostre temps.

2.—**PARTICIPACIÓ EN L'EMPRESA:** La veritable participació activa dels treballadors en les tasques comunes de l'empresa i en els organismes on es prenen les decisions més importants és una exigència urgent.

3.—**DRET D'ASSOCIACIÓ:** Per imperatius del dret natural i del bé comú ha de ser reconegut de manera pràctica i eficaç el dret dels treballadors a fundar i a dirigir lliurement associacions que defensin els seus legítims interessos.

4.—**VAGA:** La vaga ha de ser jutjada a la llum del bé comú i, naturalment, de la caritat i de la justícia. Per principi no pot ser condemnada. Com més grans siguin els obstacles per recórrer a la vaga, major és el deure del legislador d'oferir garanties que assegurin més eficaçment la solució dels conflictes laborals.

5.—**CONVIVÈNCIA:** Les relacions laborals i la

convivència social no es poden fonamentar en la força, sinó en el Dret, com a realització de la justícia inspirada per l'amor.

Entre altres coses es demanava a les institucions públiques que evitessin els privilegis d'un grup social i defensessin amb equitat i justícia els legítims interessos dels obrers que són —es deia— els més afectats per la present situació econòmica i social.

Han passat vint-i-cinc anys. Les coses han canviat. Hi ha llibertat sindical. Hi ha llibertat per proclamar els drets dels treballadors sense multes ni represàlies governatives. Certament, doncs, el món del treball ha millorat pel que fa a la llibertat. ¿Ha millorat també pel que respecta a la justícia? No es veu pas així.

Per això deia, i ho repeteixo, que aquella "declaració" de fa vint-i-cinc anys té encara actualitat. Llavors els 20.000 fulls distribuïts a les ciutats d'Espanya en sortir de les Esglésies varen fer soroll. Fou considerada una acció "subversiva" i va anar acompanyada de represàlies.

Avui el món obrer viu una situació molt diferent. Hi ha una nova mentalitat col·lectiva. La necessària reconversió industrial, el problema de l'atur, l'individualisme i la poca militància dels sindicats no ajuden gens a fer sentir amb força la veu dels treballadors.

La situació de llibertat actual contrasta amb la manca de solidaritat. En aquest 1r. de maig els cristians som cridats a viure amb més intensitat el nostre compromís d'amor frater en favor d'una societat més justa i més solidària.

RAMON TORRELLA I CASCANTE
Arquebisbe de Tarragona i Primat



L'HOME OCCIDENTAL, a la recerca de les arrels

L'home occidental va a la deriva, sense arrels, sense destí... El desencís constitueix en aquest sentit alguna cosa més que un mer fenomen sociològic: és el signe del nostre temps. Recuperar el nostre ésser més autèntic és l'imperatiu al qual no podem sostreure'ns sense renunciar a la nostra condició d'homes. El present curs intenta recuperar una concepció de l'home capaç d'inspirar un moviment de renovació de la cultura i estil de vida occidentals.

PROFESSORA: MINA TONG CHANG, Doctora en Filosofia. Llicenciada en Pedagogia i Psicologia.

DIES: Els dijous 7, 14, 21 i 28 de maig; 4 i 11 de juny a 2/4 de vuit.

CENTRE DE CREIXEMENT PERSONAL
GRAN VIA, 690, Pral. 2.ª, 08010 BARCELONA
Tel.: 232 51 53, de 10 a 1 i de 4 a 7

El Tercer Catecisme Oficial (1)

La Sagrada Congregació per al clergat, en un rescripte datat a Roma el 14 de novembre de 1986, va aprovar i alabar el "Tercer Catecismo de la Comunidad Cristiana" que porta el títol de **Esta es nuestra fe. Esta es la fe de la Iglesia**. Aquest catecisme ha estat preparat per la Comissió Episcopal d'ensenyament i catequesi, a petició de la Conferència Episcopal Espanyola. D'aquest text —destinat als cristians joves després de llur Primera Comunió i pensat també com a síntesi de la fe per a l'ús de les famílies, catequistes i responsables de catequesi— en diu l'esmentada Congregació que és "una eina vàlida per a la catequesi i un preciós ajut per a l'ensenyament religiós i la vida espiritual dels fidels de totes les edats", i declara a més "la seva gratitud i complaença per aquesta inestimable síntesi de la fe".

El setmanari CATALUNYA CRISTIANA va fer un bon servei a la gran família catequètica catalana en publicar, ara fa pocs mesos, l'al·locució íntegra del Papa a la Pontificia Comissió que, seguint les recomanacions del Sinode extraordinari dels bisbes, convocat el desembre de 1985 per commemorar el XXè aniversari de la clausura de l'últim concili ecumènic, està preparant un catecisme universal que pugui servir de punt de referència pels catecismes nacionals. A la dita al·locució, hi havia un paràgraf que considero clau per a la recta comprensió de la relació íntima entre catequesi i catecisme: "Certament —deia Joan Pau

II— el catecisme no és la catequesi, sinó que n'és un mitjà o un instrument. En efecte, mentre el catecisme és un compendi de la doctrina de l'Església, la catequesi, essent aquella acció eclesial que condueix la comunitat i cada cristià a la maduresa de la fe, transmet aquesta doctrina —amb els mètodes adaptats a l'edat, a la cultura i a les circumstàncies de les persones— a fi que la veritat cristiana esdevingui, amb la gràcia de l'Esperit Sant, vida dels creients". Precisament per oblidar o desconèixer això, en els últims tres lustres han anat apareixent textos catequètics que barrejaven de tal manera metodologies i itineraris pedagògics concrets amb el contingut de la fe, en detriment d'aquest, que aquestes obres distaven molt de constituir una "presentació íntegra de la fe en tots els seus elements". Es a dir, es va intentar escriure catequesi i suplantar el catequista, per compte d'escriure senzillament un catecisme.

Esta es nuestra fe, un catecisme terminal per a l'infància adulta, és una obra de maduresa que enalteix la Conferència Episcopal i que bé pot posar-se de model per a altres textos nacionals d'aquesta mena. Per comparació a l'anterior "Catecismo de Tercer Grado. Texto Nacional" —que era un exemple de precisió doctrinal— el text present, encara que menys sistemàtic, suposa un enriquiment notable, no solament en el llenguatge bíblic i litúrgic, sinó

també en la incorporació de la temàtica doctrinal del Concili Vaticà II i en la integració entre la Història de la Salvació i l'exposició de la fe cristiana, seguint el Credo, Parenostre, sagraments i manaments. Després de cada capítol, aquest llibre duu unes poques preguntes-respostes, seguint les orientacions donades a **Catequesi tradendae** (n.55), la carta-magna de la catequesi contemporània, sobre la necessitat d'una certa memorització per a la correcta assimilació del missatge de la fe. La concepció del catecisme exclusivament com a compendi de preguntes i respostes, és relativament moderna a l'Església, i no hi ha dubte que se'n va abusar, especialment des del Concili tridentí. Nogensmenys, com ho posa de manifest aquest Catecisme oficial, que presentem als lectors de CATALUNYA CRISTIANA, s'està arribant a una síntesi constructiva entre el mètode expositiu clàssic i el recurs modern a la pregunta-resposta.

S'hi troba alguna llacuna a **Esta es nuestra fe**? Potser perquè l'autor d'aquesta recensió s'encarrega de fer mensualment diversos consultoris a revistes nacionals, i moltes de les cartes que rep tracten del "divorci", "matrimoni civil" i "anul·lacions matrimonials", ha trobat a faltar que, en el breu capítol del sagrament del Matrimoni, no és fés menció, encara que només fos de passada, d'aquells conceptes. És certament quelcom que pot remeiar-se en les successives edicions.

DR. IGNASI SEGARRA, PVRE.

(1) Conferència episcopal espanyola, **Esta es nuestra fe. Esta es la fe de la Iglesia, Tercer catecismo de la comunidad cristiana**, Edice, Madrid, 1986, pàgs. 380, 1070 ptas.

Perdonà els seus agressors abans d'expirar

Assassinat de Luz Marina Valencia, missionera de la Immaculada Concepció, a Mèxic

ACAPULCO.—La germana Luz Marina Valencia Triviño, Missionera de la Immaculada Concepció, de 34 anys, colombiana, fou brutalment assassinada per un grup de desconeguts la nit del 20 de març.

La religiosa es trobava junt amb un missioner al llogarret LA GLORIA ESCONDIDA pertanyent a la Parròquia de Cuajinicuilapa, diòcesi d'Acapulco, a Mèxic. És una zona agrícola de població dispersa i es caracteritza per ser una de les més violentes del país. Segons els testimonis d'alguns camperols, la germana fou tretada i arrossegada per la força, d'una habitació de la cabana d'uns camperols on s'hostetjava, per uns desconeguts armats els quals, després d'arrossegat-la alguns metres pel pati la violaren i li dispararen sis trets, un dels quals penetrà en el seu estómac, ferint-la mortalment.

L'agonia de Luz Marina durà set hores, ja que GLORIA ESCONDIDA està a una regió inhòspita, amb manca de carreteres, energia elèctrica i serveis mèdics.

Segons declaracions de l'Arquebisbe d'Acapulco, monsenyor Rafael Bello a la cadena radial colombiana Toledar el prelat digué que la religiosa resistí heroïcament les vexacions i tortures dels seus assassins als quals perdonà una estona abans de lliurar la seva ànima al Senyor, i manifestà que els últims moments de la missionera foren difícils però bells, per la manera com va saber afrontar la situació.

Luz Marina havia nascut en un poble acostumat al sofriment. Allí sorgí la seva experiència de Déu i la seva vocació missionera. Ingressà al Noviciat de les Missioneres de la Immaculada Concepció de Bogotá i després d'alguns anys d'evangelització a Veneçuela i Colòmbia, anà a Roma i es matriculà a la Universitat Gregoriana per fer estudis de Missiologia. Desitjava preparar-se per dur el missatge evangèlic a aquest mateix poble del qual morí.

Va fer rendir els seus talents al màxim. No escatimà sacrificis. Donava importància a allò que era essencial: la seva relació amb Déu, centre del qual partia el seu compromís de vida.

Amb molta vocació missionera va fer la seva tesina sobre el carisma de les Missioneres de la Immaculada Concepció i el setembre del 1986 fou enviada a Mèxic, a la zona de l'istme. Passà uns mesos a la comunitat de Salina Cruz (diòcesi de Tehuantepec) tractant de conèixer i apropar-se a la cultura i realitat mexicana de la zona que anava a desenvolupar la seva activitat missionera.

El dia 10 de desembre Luz Marina, juntament amb altres dues germanes, formaren un nou nucli evangelitzador en un poble afro-mexicà: Cuajinicuilapa ajudant a dos religiosos oblats de Maria Immaculada per a l'evangelització de la zona. I és aquí, en una de les 26 colònies d'aquesta parròquia que havia anat a visitar, on, a la matinada del 21 de març, fou brutalment assassinada per uns desconeguts.

Luz assolí el seu més gran desig, lliurar-se a l'evangelització del poble sofrent. A aquest mateix poble li ha lliurat la seva vida. Allí s'ha quedat per a sempre. Així la seva llavor serà vida per als germans.

C.

Pere Ribot

EL PETIT GRAN DO

Poemes

Col·lecció "Miscel·lània": n.º 2.
Edicions Terra Nostra, S.A.

Un llibre de mossèn Pere Ribot

Com inesperada i inestimable primícia, ha arribat a les meves mans, acabat d'editar, el llibre titulat "El petit gran do" del qual n'és autor el nostre gran poeta mossèn Pere Ribot, el rector de Riells.

Només en iniciar-ne la lectura un aire puríssim penetra cor endins i bat les ales de l'esperit entotsolant-lo en íntima contemplació entre ritmes i rimes i l'esclatant harmonia que fa present el lliurament del poeta al místic col·loqui amb l'Atorgador d'aquest petit gran do de la poesia, que tan plenament l'ha sadollat.

Cada poema és com una pregària, com un himne de lloança. És també un punt de meditació. Un moment de repòs...

Estic segur que si teniu ocasió de llegir-lo me'n donareu la raó.

Per arrodonir-ho, el llibre ha estat curosament editat per Edicions Terra Nostra, que, una vegada més, ha mostrat la seva preparació per a dur a terme treballs editorials de gran qualitat.

ORIOL CAMPS

GLOSSES DOMINICALS

L'"Església domèstica"

Que en la nostra civilització moderna hi ha una veritable crisi de la família és ben cert. Malgrat hom afirmi que es tracta de la cèl·lula primària de la societat i que, com ho ha dit el Sant Pare, l'enfonsament de la família és el signe més evident del "subdesenvolupament moral" de molts països occidentals. No hi fa res! Els divorcis i els avortaments són autoritzats per les lleis i un llibertinatge sexual arrauat segueix el seu camí nefast i envaeix els costums privats i públics.

Cal redreçar i santificar la família "cristiana". Comencem per aquí! L'Església l'ha qualificada d'"església domèstica". Una expressió que ja fou utilitzada per Sant Joan Crisòstom en el segle IV. Parlà així en una homília: "quan ahir us deia que cada ú de vosaltres ha de fer de la seva llar una església, va aplaudir i va demostrar l'alegria que aquestes paraules us inspiraven". Aquells cristians van copsar la significació profunda del caràcter sagrat d'una família fonamentada en el sagrament del matrimoni.

Tota església consagrada és lloc sagrat, és casa de Déu. També és casa d'oració. ¿Per què no ho ha de ser una llar cristiana? Amb una perspicàcia singular, Pau VI va escriure: "a la recuperació del concepte teològic de la família com església domèstica cal que hi correspongui un esforç decidit per instaurar en la vida familiar l'oració en comú". Es tracta de l'oració dels esposos, dels pares i els fills, de tots els qui constitueixen una mateixa llar.

És evident que la complexitat i el tragi frenètic de la vida moderna, sobretot en les ciutats, fan difícils els moments de trobada de tots els membres de la casa, per convertir-los en estones d'oració comuna. Però és segur que els esposos que vulguin viure plenament la seva vocació matrimonial i la seva espiritualitat conjugal sabran superar les dificultats. Perquè resta sempre aquesta afirmació ben certa: si l'oració comuna manqués en una família, li faltaria el caràcter d'església domèstica.

Pròpiament no podria anomenar-se així, malgrat hi fos present alguna pregària individual. El temple és essencialment una casa d'oració.

¿Com aconseguir-ho? Pau VI —i no pensa altrament Joan Pau II— desitjava vivament que, si una trobada familiar es converteix en oració, l'"expressió més freqüent i preferida" hauria de ser el rosari, resat almenys fragmentàriament. D'altra banda, el mateix Sant Pare recomanava el res de la litúrgia de les hores, que qualificava de "cimal" de l'oració domèstica; també la celebració festiva a casa de les principals solemnitats litúrgiques. ¿No es podria afegir encara alguns altres elements d'allò que podria anomenar-se una "litúrgia domèstica", amb els seus signes, com manifestació externa d'una fe sentida? Poso per exemple: la benedicció de la taula, unes paraules de perdó al capdavant del dia amb un bes de pau al front —dels esposos i dels fills—, el senyal de la creu fet pels pares al front dels fills en l'aniversari del baptisme. I també —per què no?— l'adaptació en la casa d'un "rincó de pregària", presidit per una imatge o una icona de Maria.

En una ocasió Pau VI va fer aquesta pregunta a uns pares de família: "¿Sabeu resar amb els vostres fills i amb tota la comunitat domèstica, almenys alguna vegada?" Jo m'atreveixo d'afegir-hi: ¿Sabeu cultivar i fomentar a casa vostra una veritable devoció a Maria, mare de Jesús i mare nostra? ¿Recordeu que ella, esposa i mare, vetlla per la vostra fidelitat en l'amor conjugal i per la creixença dels fills en la fe i en les virtuts cristianes i per la pau en la vostra llar?

Caldria aprofitar el mes de maig, que la devoció popular ha dedicat a Maria, la Mare de Déu, per fer de les nostres llars unes veritables "esglésies domèstiques".

NARCÍS JUBANY
Cardenal-Arquebisbe de Barcelona

El deute extern ofega l'Amèrica

El Tercer Món està immergit en una situació gairebé desesperada, tot i que l'esperança és l'últim que es perd. En aquest escrit hom no pretén d'establir una dicotomia entre països rics i països pobres. Tanmateix veurem com a mesura que uns (els rics) aconseguen cada cop més beneficis, els altres (els pobres) cauen sotmesos a un món de misèria, malalties, fam, impotència i resignació davant un problema de difícil sortida: el deute extern.

El deute que assola l'Amèrica Llatina és la lacra més visible i preocupant d'aquest continent. L'aspecte polític és un factor que deixarem de banda, però cal pensar si la dictadura, tan estesa les darreres dècades en aquestes terres, ha guardat i guarda encara una relació directa amb els sumptuosos déficits que tenen la major part de països, sinó tots, de l'esmentat continent.

Abans d'entrar en les característiques dels països més afectats pel deute extern a l'Amèrica Llatina, cal fer esment d'algunes xifres i consideracions generals entorn del deute dels països anomenats del Tercer Món.

L'any 1980, el Tercer Món devia 650.000 milions de dòlars als països creditors. Es calcula que abans de l'any 90, l'osten-

tosa xifra haurà arribat al doble (1,3 bilions de dòlars). La progressió fa pensar que si no es troba una solució, el deute augmentarà d'una forma monstruosa. Si repassem les xifres del deute extern del Tercer Món, podem observar que ha anat creixent desmesuradament des dels cent mil milions de dòlars de 1974 fins el bilió de dòlars de l'any passat. (1986).

Disminueixen els crèdits

El problema més important, però, és que a mesura que augmenta el deute disminueix la concessió de nous crèdits. L'any 1986 els països rics van concedir 21.000 milions de dòlars en concepte de préstecs nets, la qual cosa representà una disminució del 25% respecte l'any anterior, i de gairebé un 50% respecte del 1984. El motiu d'aquesta restricció és que, ara, els bancs estudien i analitzen l'expectativa de rendibilitat una i altra vegada, en lloc de concedir els crèdits sense tantes exigències com s'havia fet durant el decenni anterior.

Davant d'aquesta situació, és a dir, augment del deute i disminució dels préstecs, ambdues parts entren en un procés incert i tens. D'una banda, els bancs afirmen llur bona volun-

tat de negociació perquè —asseguren— comprenen les dificultats de la situació... De l'altra, els països deutors, temerosos davant els rics, es troben amb una asfíxia econòmica, la sortida de la qual ningú, ara per ara, no hi veu.

Els grans banquers han dit més d'una vegada que són conscients que el principal del deute potser no el recuperaran mai més. Tanmateix, hom sap que el flux d'interessos els permet de cobrar la partida inicial diverses vegades multiplicada.

Una altra qüestió és quan els països deutors es declaren en fallida, tal i com Mèxic i bona part de les nacions llatino-americanes van fer l'agost del 82. Aleshores els creditors van trontollar en ser agafats per sorpresa. A hores d'ara disposen d'estratègies elaborades per fer front a respostes d'aquesta índole. Tot i així, és indubtable que en una situació de moratòria, els grans bancs es troben en certa manera forçats a renegociar els terminis i els índexs dels interessos. En qualsevol cas, aquesta situació pot menar cap a un carreró sense sortida...

Els ingressos —en concepte d'exportacions— de la major part dels països del Tercer Món tot just si arriben per amortitzar els deutes. Aquest punt és un fet prou clarificador per tal com se'n desprèn que



El deute estrangula el creixement de les economies dels països de

falten recursos per generar riquesa, a partir d'inversions potenciadores de nous nuclis de producció.

Brasil

Sud-Amèrica és el continent més afectat pel deute extern, i Brasil és el país que encapçala el ranking amb un deute extern de més de 107.000 milions de dòlars. Del 1983 ençà, el govern brasiler no ha pagat cap quantitat del principal del deute. I el passat 20 de febrer va tancar també l'aixeta pel que fa al pagament d'interessos. És una mesura valenta que ha permès de respirar, per uns dies, a altres països.

Tot i així, tant el Brasil com els països rics, saben que aquest impàs no pot durar per sempre, i que s'haurà de cercar una solució ràpida. Els bancs, que en definitiva són uns prestamistes —i d'això viuen— intensificaran les negociacions per tal de no perdre ni temps ni diners.

El ministre brasiler de finances, Dilson Funaro, no ha trigat gaire a explicar el motiu de la moratòria, tot al·legant que s'està cercant "un mecanisme flexible de finançament". Els primers contactes ja han donat resultats favorables, segons que el ministre ha explicat als mitjans de comunicació.

Mèxic

Mèxic —amb una crítica trajectòria econòmica arran de la crisi petrolífera— és un altre país que arrossega una xifra carregada de zeros per compte

del "fantasma de l'Amèrica Llatina". A finals del 86, el seu deute arribà als 100.000 milions de dòlars. Llur proximitat als Estats Units és un factor diferenciador molt important i l'anomenat "Pla Baker" ha estat, si més no sobre el paper, una injecció favorable.

De tota manera aquesta "injecció" —estipula el Pla Baker— només es donarà a aquells països que es comprometin a ajustar els seus programes econòmics segons els suggeriments del donant. Una altra qüestió és quan cobraran, perquè Mèxic encara no ha vist ni cinc cèntims.

Argentina

El cas argentí és força diferent als anteriors en raó de les distintes característiques econòmiques del país. I això per dos motius: d'una banda és un país més competitiu i amb una més gran capacitat de penetració als mercats internacionals. Hi ha doncs una possibilitat més gran de crear riquesa i, conseqüentment, expectatives millors —que no fàcils— de si més no aturar el creixement del deute (52.000 milions de dòlars). El segon element diferenciador del cas de l'Argentina radica en l'enorme esforç que està realitzant l'Administració de Buenos Aires. Recentment s'ha posat en marxa la segona fase del "Pla Austral" amb unes expectatives relativament satisfactòries

Veneçuela

Els gairebé 35.000 milions del seu deute extern col·loca



Viuen sota el domini, l'explotació i bloqueig econòmic dels països rics.

ca Llatina



l'Amèrica Llatina.

Veneçuela en una situació francament dolenta. Cal recordar que es tracta d'un país productor de petroli, el preu del qual ha vingut caient constantment els darrers anys sense perspectives de recuperació a mig termini. Afortunadament les intenses negociacions mantingudes per Veneçuela amb els països rics semblen haver conduït a resultats positius. Fins ara, han estat renegociades dues terceres parts del total del deute i s'ha acordat una sensible reducció pel que fa als interessos.

Expectatives de futur

Cap dels altres països de l'Amèrica Llatina no ultrapassa els 20.000 milions de dòlars de deute extern. Tanmateix això no significa que llur situació no sigui igualment greu. S'ha de tenir en compte que el deute està molt estretament relacionat amb factors definitoris de la situació econòmica d'un país, com són ara la productivitat/competitivitat, d'una banda, i el factor risc de l'altra.

S'ha de pensar també que el principal del deute és important, però també ho és el fet d'anar al dia quant al pagament dels interessos si es volen trobar nous préstecs. En definitiva tot és qüestió de proporcions i un petit país —podria ser Equador— pot tenir-ho més difícil per recuperar-se que un altre amb un deute de sis xifres en milions de dòlars (tot i que la situació d'aquest últim ha de ser per força molt greu...).

Davant d'aquesta realitat

—cara i creu de la mateixa moneda—, és evident que hi ha qui surt més perjudicat a tots els nivells: polític, econòmic i social. Tanmateix hi ha una cosa que s'ha de dir clarament: si un país o un banc tenen prou força com per fer de prestamista, aquesta mateixa força els ha de permetre, sense gaire dificultats, reduir els tipus d'interès.

Pel que fa a les relacions internacionals és difícil fer prediccions rigoroses —el que sí que és fàcil és fer especulacions gratuïtes—. Una altra cosa és denunciar certs fets esdevinguts en la història recent i protagonitzats per les grans potències. Una conseqüència de l'acord de Bretton Woods fou la creació, el 1944 del Banc Mundial. Caldria preguntar-se si aquesta institució no té altres finalitats que les definides en els seus estatuts... De fet, el temps ha demostrat que els països més pobres poc hi poden esperar, i que l'ajut que necessiten l'han de cercar en altres llocs... A hores d'ara, sembla com si l'única missió del Banc Mundial fos la de protegir els interessos dels que més tenen.

Hom pot al·legar que molts països deutors no es trobarien en aquesta situació si les seves administracions haguessin estat un xic més serioses, més representatives i democràtiques i si els seus dirigents haguessin tingut menys afany de poder polític i econòmic. Tot això és teoria. L'única realitat, l'autèntica veritat del Tercer Món, es pot sintetitzar en poques paraules: dominació, explotació i bloqueig econòmic.

RAMON ROCA
(CIDOB)

Paul Casimir Marcinkus

“L'escàndol, a càrrec de l'Església diverteix el personal”

“Vosté creu que l'Església predica de veritat l'amor, perquè creu de veritat en l'amor; a mi m'han convertit en home que suscita odi, rancor. Aquesta és la meua creu, la més pesada”, ha manifestat al periòdic “Ya” monsenyor Paul Casimir Marcinkus, l'home de les finances del Vaticà, en una entrevista que ha concedit a Jose Maria Javierre.

Va néixer a Chicago de família emigrada des de Lituània. El seu pare rentava vidres en els grans rascacels i la seva mare treballà en una fàbrica. Fou el més petit de quatre germans i durant la seva joventut és dedicà més a l'esport que als llibres. Era un minyó i arribà a l'Universitat carregat de trofeus esportius. Llicenciat en economia i col·locat en un banc, anà al Seminari. Volia ser sacerdot de parròquia, dedicat als joves i als obrers. El varen tenir tres anys de sacerdot; però el bisbe decidí dur-lo a Roma, on ingressà a l'Acadèmia diplomàtica pontificia. Durant els estudis romans es dedicà els caps de setmana a un grup de nois que aprengueren al seu costat esports americans. Constituïen la seva petita feligresia. Els va casar, els batejava els fills... Després el varen enviar a Bolívia, d'ajudant del nunci. També passà un temps en l'anunciatura del Canadà.

¿Per què el varen posar enfront de la banca vaticana?

El IOR és una banca molt especial, destinada a facilitar els intercanvis dineraris de comunitats religioses en països llunyans. Pensaren que un americà, a més a més d'economista, podria governar-lo molt bé. Vaig realitzar inversions amb cura, procurant evitar riscos. Vaig conèixer molts financers italians i els vaig posar en relació amb institucions americanes. Del banc Ambrosià, em donaren les millors referències. Mai no vaig introduir a Sindona ni a Calvi en els quadres de govern del IOR ni vaig avalar les operacions exteriors de Calvi.

¿L'han sorprès els atacs ferotges de la premsa?

Sí, m'han desconcertat. L'anticlericalisme europeu es diferencia essencialment de l'americà. Allí no tracten de colpejar l'Esglè-

sia amb raó o sense raó; procuren més sotmetre-la a les regles normals del joc i els dediquen el mateix respecte que a d'altres institucions civils. Aquí a Europa no; aquí es tracta d'atacar-me per ferir així el prestigi del Papa.

No va pensar vostè que faria un servei a l'Església i al Papa si, en esclatar l'escàndol, hagués renunciat al seu lloc i l'hagués destinat a treballar a terra americana?

La fugida significaria diverses coses negatives. Primera, fugir de la justícia italiana que està aquí al costat i pot demanar per via diplomàtica tota la documentació que necessiti, segona, reconèixer d'alguna manera la meua culpabilitat. I, tercera, abandonar els meus dos empleats italians, que evidentment no poden anar-se'n d'Itàlia deixant aquí la família.

Però vostè no s'ha defensat dels atacs de la premsa?

L'escàndol, a càrrec de l'Església diverteix el personal. Per això han acumulat noms, trafiques, vendes d'armes, lliuraments subterranis de diners a Polònia, negocis bruts, la màfia, la maçoneria, els crims inexplicables, el suïcidi obscur de Calvi, la mort de Sindona, tot un arsenal d'acusacions directes o indirectes sobre la seva persona.

Els ha estranyat als seus advocats aquesta nova incriminació de la magistratura italiana?

Els ha estranyat enormement. Són advocats americans?

No, advocats italians. Esperen conèixer el contingut del mandat judicial per comprovar si els jutges italians aporten alguna dada nova. Tenen por que no hi hagi només com a fita revifar les brases de l'escàndol.

Vostè va llegir la novel·la i la pel·lícula on “conten” la seva vida?

La vaig llegir, la vaig veure.

El presenten jugador, borrarxo?

Sóc, he estat esportista; jugo, si em deuen, al golf. Bec molt poc. M'agrada parlar amb els amics.

J.M.J.



Creu que l'ataquen per ferir el prestigi del Papa.

CALENDARI

Diumenge, 26 d'abril. II de Pasqua. Ntra. Sra. del Bon Consell. Sant Isidor, arquebisbe i doctor. El sol surt a les 4'54 i es pon a les 6'43 (hora solar). Fira a Gironella i Martorell.

Dilluns, 27 d'abril. Mare de Déu de Montserrat, Patrona de Catalunya. Santa Zita, verge. Festa major a Parets.

Dimarts, 28 d'abril. Sant Pere Chanel, prevere màrtir; sant Lluís M. Grignon de Montfort, fundador. Santa Valèria, mare, màrtir. El beat Luquesi. Festa major a Piera. Fira de Sort.

Dimecres, 29 d'abril. Santa Caterina de Siena, verge, doctora. Sant Robert, abat i sant Pere de Verona, màrtir. Festa major a Vallbona d'Anoia.

Dijous, 30 d'abril. Sant Pius V, papa; sant Josep Benet Cottolengo, fundador; sant Amador, prevere màrtir i santa Sofia, verge màrtir. Festa major a Darnius.

Divendres, 1 de maig. Sant Josep obrer. Sant Jeremies, profeta i santa Grata. Festa del Treball. Festa major a Masrampinyo, Premià de Dalt, Rocafort i Sant Miquel de la Vall.

Dissabte, 2 de maig. Ntra. Sra. d'Araceli. Sant Atanasi, patriarca doctor. Santa Zoé, mare i santa Mafalda, princesa, verge. Festa major a Balaguer.

L'ESGLÉSIA CELEBRA

26 d'abril. Diumenge II de Pasqua. Lectures: Primera, Fets 5,12-16, S 117, segona Ap 1,9-11a.12-13.17-19, tercera Jo 20,19-31.

27 d'abril. Dilluns. La Mare de Déu de Montserrat. Lectures: Fets 1,12-14, S 86, segona Ef 1,3-6.11-12, tercera Lc 1,39-47. (Fets 4,23-31, S 2, segona Jo 3,1-8)

28 d'abril. Dimarts. Sant Jordi, màrtir. (Traslladat per l'Octava) Lectures: Primera, Ap 12,10-12a, S 33, segona 1Jo 5,1-5, tercera Jo 15,1-8. (Fets 4,32-37, S 92, Jo 3,11-15)

29 d'abril. Dimecres de la II setmana de Pasqua. Lectures: Primera, Fets 5,17-26, S 33, segona Jo 3,16-21.

30 d'abril. Dijous de la II setmana de Pasqua. Lectures: Primera, Fets 5,27-33, S 33, segona Jo 3,31-36.

1 de maig. Divendres de la II setmana de Pasqua. Lectures: Primera, Fets 5,34-42, S 26, segona Jo 6,1-15.

2 de maig. Dissabte de la II setmana de Pasqua. Lectures: Primera, Fets 6,1-7, S 32, segona Jo 6,16-21.

Litúrgia de les hores: Setmana II.

DE AQUÍ Y DE ALLÀ

Zaqueu, baixa de l'arbre

Zaqueu, cap de publicans i ric, era baix d'estatura i, també, de reputació. Era responsable de la recaptació fiscal i extorsionador dels pobres. Desitjós de veure passar Jesús entre la multitud, corrent endavant, s'enfilà en un sicòmor. Si Jesús hagués preguntat a un representant de la religió legalista qui era aquell, li hauria respost: "Deixeu-lo, tireu endavant". Zaqueu no se sentia còmode dins la toca de funcionari ric ni amb el diner. Jesús, que coneixia aquell anhel incipient, vol revifar-lo com una brasa que crema en somort. Jesús és la Salvació. És la festa per a l'home angoixat. I li digué: "Zaqueu, baixa de pressa, que vull allotjar-me a casa teva". I tots murmuraven. Jesús, el meu Jesús, vingué perquè els homes visquem, existim, exultem. Zaqueu fou salvat. No sé si els pastors actuals sabem descobrir els qui, ocults, espïen Jesús desitjant que se'ls convidi. Potser els tallem l'alè amb el nostre rigorisme legalista actual. Avui hi ha més puritans que en temps de Jesús.

PERE CAMPAS BONAY
Monestir de L'Estany

HOMES I INSTITUCIONS

En la beatificació de cinc espanyols

Un gran record



dring de la nostra llengua, expressada en testimoni de la Fe, davant de tot el món catòlic.

He estat de viatge a Roma. Diumenge, 29 de març. Més de vint mil pelegrins vinguts, especialment, d'Espanya i de l'Amèrica Llatina s'aplegaren a la Basílica de Sant Pere per a testimoniar les beatificacions de tres monges carmelites de Guadalajara, glorificades amb la sang del martiri el 24 de juliol del 1936, la de Marcelo Spinola, Cardenal de l'Església, advocat dels pobres i paladí de l'ensenyança religiosa a les escoles, que morí en fama de santedat, a Sevilla, el 19 de gener del 1906, i la de mossèn Manuel Domingo i Sol, apòstol de les vocacions sacerdotals, nat a Tortosa, on hi morí el 25 de gener del 1909.

Turisme popular

Tots els que ens trobàvem a Roma, aquell diumenge, aprofitàrem la tarda i l'endemà, dilluns, per a visitar els innombrables museus, monuments, catacumbes i basíliques de la Ciutat Eterna.

El menú, a Itàlia, sempre és semblant: a la taula, macarrons o espagueti, i per refrigeri de l'esperit, pedres i pintures de Miquel Angel, Barromini o Rosselli. Però, ni d'una cosa ni de l'altra, mai no arribes a fer-te'n un empatx.

El Sant Pare ha parlat en català

Joan Pau II, dintre del ritu de les beatificacions, quan es referí a mossèn Manuel Domingo i Sol, un català de Tortosa, part de la glosa la donà en llengua catalana, expressada en perfecte dicció, i en correcta i entenedora redacció.

També una de les peticions en l'Oració dels Fidels, abans de l'Ofertori, es llegí en català; justament la que es prega pels sacerdots i per les vocacions religioses.

Els catalans assistents a l'emotiva cerimònia, se'ns féu un nus a la gorja, i ens brètà una llàgrima del fons del cor, en sentir el

Conversa amb l'alcalde de Mochales

Donava bo ce conviure entre el poble assistent, la major part d'una formació religiosa plena i sincera.

Mochales és un poblet humil de la província de Guadalajara, fronterer amb la de Saragossa, on va néixer la més jove de les carmelites beatificades: Teresa del Niño Jesús.

A l'ambaixada del Vaticà vaig saludar el seu alcalde, un jove solter, dinàmic i simpàtic, elegit pel PSOE. M'explicà, preocupat, els problemes econòmics de Mochales, de mil habitants, escassos, eminentment agrícola, essent les fonts de riquesa principals les collites de nous, de gran qualitat, i el cultiu de patates.

Mochales ha declarat "Filla predilecta" la Germana Teresa. M'ho comentava el seu Senyor Rector, que acompanyava l'alcalde i uns feligresos.

He constatat una gran fe entre els mochalencs, i són moltes les famílies que, des de fa una colla d'anys, guarden un trosset d'hàbit que la religiosa usà en vida, com una "reliquia" valuosa, i relaten i

atribueixen a la "santita" un gran nombre de fets prodigiosos.

"Teresa del Niño Jesús" tenia 27 anys quan fou immolada per la Fe, a Guadalajara, després d'uns intents de violació per part dels que la detingueren. Morí braços en creu, d'una descarrega, perdónant els seus botxins.

Fets prodigiosos

La senyora Elvira Enguita, nada a Mochales, resident a Saragossa, de 40 anys d'edat, feia quasi un any que sofria uns intensos dolors a la cuixa esquerra, que l'impossibilitava de caminar folgadamente.

El dia que la parròquia de Mochales celebrà la bona nova de la pròxima beatificació a Roma de la Germana Teresa, la senyora Elvira hi assistí i donat que l'església era totalment plena, s'assegué, no sense grans dificultats, als escales del presbiteri.

En acabar la cerimònia, amb gran sorpresa de familiars i amics, Elvira s'aixecà sense cap ajut de ningú, tranquil·lament, amb les pròpies forces i mai més no s'ha sentit el més petit dolor a la cuixa, on els metges diagnosticaven una lesió. La pròpia senyora Elvira m'ho contava, en presència de diversos testimonis, i havia vingut a Roma, en acció de gràcies.

Lluny de cap guerra civil

Tal com sospitàvem, la televisió i gran part de la premsa i periòdics, han donat una imatge totalment desfigurades dels nous beats, especialment de les pobres monges de Guadalajara, màrtirs de la Fe, totalment allunyades en esperit i en obres a cap "guerra civil"; totes tres eren carmelites de clausura, i la més gran, Maria Pilar, feia trenta-cinc anys que no havia posat els peus al carrer.

FRANCESC A. PICAS

ADULTS EN LA FE

L'antropologia cristiana

JOAN GUITERAS i VILANOVA

Per això s'ha d'insistir en la consideració de la persona com a valor primordial. La persona és inviolable. I aquesta afirmació es converteix immediatament en vocació a la responsabilitat de tenir delicada cura de la maduració dels diversos aspectes de la personalitat. Tot això obliga a veure l'home com a ser relacional o comunitari. Qui visqués replegat en ell mateix, passaria a ser un individualista, la qual cosa és la negació més forta del que anomenem personalisme. La persona és un ésser que es comunica, que no es desentén, que aporta positivament, que és solidària...

A més a més, l'home és responsable de la seva activitat en el món. La seva manera de pensar i d'obrar deixen petjades en la història. El treball i l'enginy desenrotllen la vida humana. Per aquesta raó hom és actiu a favor dels altres i de llur bé. En fi, l'home de fe no oblidia que la seva identitat esdevé arrodonida per la pertinença a l'Església.

Una descripció concreta de l'home

El document conciliar que ens ocupa és portador d'una acurada antropologia, plena de realisme i de tendres suggeriments. Amb una clara influència en una vida cristiana integral. El creient haurà de retornar, una i altra ve-

gada, a rellegir aquesta aportació conciliar per a situar-se davant d'ell mateix, de Déu i dels germans.

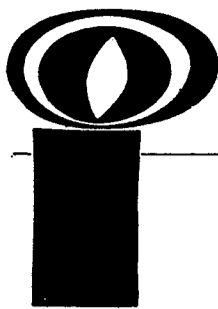
Quan afirmem que, a "Gaudium et Spes", hi ha una descripció concreta de l'home, volem indicar que es presenta la seva estructura i la seva condició, el seu ésser i la seva història. Per això, hom hi troba, per una banda, el que es refereix a la profunditat de la persona: la imatge de Déu, la unitat d'ànima i cos, les propietats que constitueixen l'esperit... I, per l'altra, la condició concreta de l'home, el que sol anomenar-se la dimensió històrica: el pecat, la mort, l'ateisme, la redempció cristiana de l'home: el fet d'ésser "imatge de Déu".

Tot això mostra com la persona humana, des de la fe, és vista amb un gran realisme. En la descripció del seu ésser, hom hi descobreix la vocació a la felicitat que Déu vol per a nosaltres. En la mesura que la personalitat humana acullí lliurement la salvació de Crist.

Tot des de Crist

L'antropologia cristiana, per definició, comporta una referència a Crist. Si es vol entendre seriosament qui és l'home, cal mostrar obertament Jesucrist. El Senyor és vist com a Salvador. En efecte, és "la clau, el centre i el terme de la història humana, fonament últim d'allò que no canvia en l'home; aclaridor del misteri de l'home".

Quan, a la Vetlla Pasqual, el ministre va encendre el ciri de la Pasqua, signe del Ressuscitat, es referí a Crist "alfa" i "omega", principi i fi. És el Crist del nou orde, de l'Aliança definitiva. Ell unifica l'orde de la creació i de la salvació. És el Crist, llum del món, que permet l'home d'entendre's a si mateix amb l'esplendor de la Paraula revelada. Copsada en plenitud per la resurrecció del Redemptor i per la donació de l'Esperit.



Vida cristiana, vida sacramental

• "Mistagògia"

"Mistagògia" és una paraula ben poc acostumada, però molt coneguda des de l'antiguitat cristiana per designar el que es fa amb els que han rebut, a la nit de Pasqua, els sacraments del baptisme, de la confirmació i de l'eucaristia. Vol dir "introducció al misteri".

Durant tot el temps pasqual, en efecte, "la comunitat, juntament amb els neòfits, per mitjà de la meditació de l'Evangeli, de la participació de l'Eucaristia i per l'exercici de la caritat, va avançant cap a una més alta percepció del misteri pasqual i s'esforça més i més a viure'l. Aquest és el temps últim de la iniciació, és a dir, el temps de la "mistagògia" dels neòfits.

És ben cert que, amb la novetat de les explicacions i, sobretot, amb l'experiència dels sacraments rebuts, s'adquireix una intel·ligència més plena i més fructuosa dels "misteris". Car els neòfits han passat per una renovació espiritual, han gustat íntimament la bonesa de la Paraula de Déu, han rebut la comunicació de l'Esperit Sant i han provat que n'és, de bo, el Senyor. Amb aquesta experiència, pròpia de l'home cristià i acrescudada amb l'exercici de la vida, assoleixen un nou sentit de la fe, de de l'Església i del món (Ritual de la iniciació cristiana dels adults, nn. 37 i 38).

Més curt, la mistagògia és l'esforç pastoral perquè els batejats experimentin que la vida cristiana és una vida sacramental.

• Fe sense sacraments?

Dit així, sembla que sigui la cosa més natural del món: ¿qui no sap que l'Església celebra els sacraments, i que els fidels rebem els sacraments? Però, d'altra banda, són força els cristians que relativitzen la importància dels sacraments, o diuen que no comprenen per què l'Església els celebra... La frase "sóc cristià, però no practico", malgrat totes les ambigüetats, expressa clarament una cosa: el que la diu afirma que, per a ell, ésser cristià no inclou la participació a la celebració dels sacraments, començant per la missa dominical. Quan, altres, pensen que l'ideal del cristià és el coneixement elevat, o la possibilitat d'interpretar, o el compromís ètic, estan afirmant, implícitament o explícitament, que la vida sacramental ocupa un lloc sense relleu en la seva concepció de la vida cristiana, ja que totes aquestes perspectives es mouen en el ple de les capacitats humanes.

En tots dos casos, hi ha un oblit molt seriós de l'essència, una ideologia, una moral, acompanyada d'unes pràctiques rituals específiques —qualcom com ara el budisme, per exemple— no hi hauria dificultat en acceptar aquest plantejament. Però la fe cristiana és, primer de tot, la comunió amb la persona de Jesucrist en l'Església de Jesucrist. I com que Jesucrist no el tenim ara present d'una manera visible i natural entre nosaltres, sinó que "seu a la dreta del Pare", la forma d'entrar en comunió amb Ell, volguda explícitament per

Ell mateix, és mitjançant els sacraments que Ell ha donat a la seva Església. Per això van íntimament lligats els sacraments amb la fe cristiana i amb l'Església de Jesucrist.

La fe cristiana comporta l'acceptació dels sacraments si vol arribar a la totalitat del seu sentit. Els sacraments els dona Jesucrist a la seva Església. Cadascú dels cristians trobem Jesucrist en la celebració dels sacraments de l'Església. Sant Ambrós ho deia d'una manera esplèndida: "Us trobo en els vostres sacraments, Senyor!".

En realitat, acceptar els sacraments de l'Església com la manera d'entrar en comunió amb Jesucrist no és pas quelcom tan diferent del que passava en temps de la història de Jesús. Tots recordem el que va passar a Natzaret, quan Jesús hi anà després d'un temps de ministeri profètic; els seus conciutadans no volien pas acceptar que fós un "profeta", perquè tenien d'ell la imatge feta: el fill del fuster. Per acceptar que el trobament amb Jesús, històricament, era el trobament amb la persona del Fill de Déu, calia també la fe. Els homes veien, en realitat, un altre home, i no pas un resplendor especial. I, no obstant, acceptar Jesús era, ja aleshores, el fet decisiu.

• La vida cristiana és gràcia

Amb això es destaca, finalment, que la vida cristiana és, abans de tot, el do de la gràcia de Déu. No som pas cristians com aquell que guanya unes oposicions, o com aquell que excel·leix per les seves idees brillants, o com l'altre que té dots de lideratge i convenç les multituds... Som cristians "per la gràcia de Déu"! I la gràcia de Déu arriba a nosaltres a través d'aquestes celebracions de l'Església que són "els humils i preciosos sacraments" (Joan Pau II). És cert que, santificats per la comunió amb Jesucrist i el do de l'Esperit Sant, cal que visquem enmig dels homes donant testimoni de fe i d'esperança, i compromesos en la recerca de la justícia del Regne, oferint el fruit de la llum que és tota bondat, justícia i veritat (vegeu Efesis 5,9). Tot això és la conseqüència d'haver rebut la llum de Crist.

Gens estrany, doncs, que una de les preocupacions pastorals de l'Església sigui, constantment, ajudar als cristians a descobrir la força dels sacraments, o sigui "iniciar-los" en els "misteris". La mateixa reforma litúrgica està al servei d'aquesta preocupació pastoral, ja que la seva finalitat és afavorir la participació dels fidels, i, en atenció a la participació, revisar els signes de la celebració perquè expressin més clarament les coses santes que signifiquen (Constitució de litúrgia n. 21).

Aquest temps de Pasqua, units a tants germans nostres batejats en la darrera Vella Pasqua, ¿per què no fer una revisió de la manera com "tractem" els sacraments? ¿per què no preguntar-nos, potser una vegada més, com hi participem en la seva celebració? ¿per què no maldar, confiadament, per trobar-hi, amb més intensitat, amb una fe renovada, el Senyor de la glòria que ve a trobar-nos a través d'aquests signes sagrats?

"TOTS ELS CREIENTS VIVIEN UNITS I TENIEN EN COMÚ TOTS ELS SEUS BÉNS"

Habitualment, la primera lectura dels diumenges és de l'antic testament, i anuncia el que després completarà l'Evangeli. Així es posa de relleu que Déu ha parlat als homes a través de la història, fins que, definitivament, ens ha parlat en Jesucrist. Però en el temps pasqual, l'Església centra tota la seva atenció en el misteri pasqual de Crist, directament. Per això, en comptes de mirar la història abans de Crist, contempla cada any com van començar a viure el misteri de Crist, formant Església, els primers deixebles: són els Fets dels Apòstols.

Aquest "mirall" de l'Església d'avui el trobem ben clar en el primer resum que fa Lluc de la vida de la comunitat de Jerusalem. Cal destacar un element bàsic: la "comunió". La unitat és el do de l'Esperit que permet manifestar als homes que Crist ha volgut que l'Església fos una.

Lectura dels Fets dels Apòstols (2:42-47)

Els germans eren constants a assistir a l'ensenyament dels apòstols, a posar en comú els seus béns i a reunir-se per partir el pa i per a la pregrària. Tothom sentia un gran respecte, i els apòstols feien molts prodigis i miracles.

Tots els creients vivien units i tenien en comú tots els seus béns; venien les seves propietats i les altres coses que posseïen, per distribuir entre tots el diner, segons les necessitats de cadascú.

Cada dia assistien unànimement al culte del temple. Després, a casa, partien el pa i preniens junts el seu aliment amb senzillesa i alegria, cantant les lloances de Déu. Tot el poble els apreciava. Cada dia el Senyor afegia nova gent a la comunitat perquè fossin salvats.

"ENALTIU EL SENYOR, QUE N'ÉS DE BO, PERDURA, ETERNAMENT EL SEU AMOR"

Els versets del salm 117 elegits per al salm d'aquest diumenge parlen del pas de la dificultat —"anava a caure"... "em rebutjaven"— a la victòria —"m'ha salvat"... "festa i victòria"— per l'acció de Déu: "És el Senyor qui ho ha fet!". És la síntesi del misteri pasqual de Crist. Per a nosaltres, revelació del seu amor, font de l'alegria que —com els primers cristians de Jerusalem, que "partien el pa... amb senzillesa i alegria" (vegeu 1ª lectura)— desitgem tenir en el nostre esperit renovat.

Salm 117:1-2,3-4,13-15,22-24 (R.:1)

Enaltiu el Senyor: Que n'és de bo, perdura eternament el seu amor. Que respongui la casa d'Israel: perdura eternament el seu amor.

R. Enaltiu el Senyor: Que n'és de bo, perdura eternament el seu amor.

Que respongui la casa d'Aharon: perdura eternament el seu amor. Que responguin els qui veneren el Senyor: perdura eternament el seu amor. R.

M'empenyien tan fort que anava a caure, però el Senyor m'ha sostingut. Del Senyor em ve la força i el triomf, és ell qui m'ha salvat. Escolteu, crits de festa i de victòria al campament dels justos. R.

La pedra que rebutjaven els constructors ara corona l'edifici.

És el Senyor qui ho ha fet, i els nostres ulls se'n meravellen. Avui és el dia en què ha obrat el Senyor, alegrem-nos i celebrem-lo. R.

"ENS HA FET NÉIXER DE NOU I ENS HA DONAT UNA ESPERANÇA VIVA GRÀCIES A LA RESURRECCIÓ DE JESUCRIST D'ENTRE ELS MORTS"

La carta de sant Pere ens acompanyarà tots els diumenges de Pasqua. Així ho fa l'Església arreu del món, des de fa molts segles. És que aquesta carta parla clarament de com ha de ser la vida dels que hem nascut de nou pel baptisme, ni que sigui enmig de les dificultats d'un món que no coneix Déu. Per als creients, la vida és una prova constant d'esperança, arrelada en la fe en l'obra de Déu en nosaltres. La referència que fa la carta als que "sense haver vist el Crist, l'estimen i creuen en ell" és un eco de les paraules de Jesús a Tomàs: "Feliços els qui creuran sense haver vist".

Lectura de la primera carta de sant Pere (1:3-9)

Beneït sigui Déu, Pare de nostre Senyor Jesucrist. Pel gran amor que ens té, ens fa néixer de nou i ens ha donat una esperança viva, gràcies a la resurrecció de Jesucrist d'entre els morts. L'esperança que us dona és una heretat que res no pot destruir ni deteriorar ni marcir, reservada dalt al cel per a vosaltres: creients com sou, el poder de Déu us guarda fins que obtingueu la salvació que ell té preparada perquè es reveli a la fi dels temps. Això us ha de donar una gran alegria, ni que ara, si convingués, us haguessin d'entristir per poc temps diverses proves. Si l'or, que al capdavant perdrà tot valor, ara és provat al foc, la vostra fe, més preciosa que l'or, també ha de ser provada perquè resulti mereixedora d'elogi, d'honor i de glòria el dia que Jesucrist es revelarà. Vosaltres, sense haver-lo vist, l'estimeu, i des d'ara, perquè heu cregut en ell, sense haver-lo vist, esteu plens d'una alegria tan gran i gloriosa que no hi ha paraules per a expressar-la, ja que teniu segura, com a fruit de la vostra fe, la salvació de les vostres ànimes.

"VUIT DIES MÉS TARD, JESÚS ENTRÀ"

Cada any torna aquesta lectura evangèlica per al segon diumenge de Pasqua. Així ens recordem, cada any, que el diumenge va començar precisament amb les aparicions del Ressuscitat als deixebles el vespre del primer dia després del dissabte, i altra vegada vuit dies després... fins avui! Si no tinguéssim una definició del diumenge com la que ens ha donat el Concili, n'hi hauria prou amb aquest evangeli per descobrir-la: dia de la trobada del Ressuscitat amb els deixebles, dia memorial de la seva Pasqua per l'Eucaristia sobretot, dia d'alimentació de la nostra fe i promoció de la missió de l'Església, dia d'alegria... "en veure el Senyor".

Lectura de l'Evangeli segons sant Joan (20: 19-31)

El vespre d'aquell mateix diumenge, els deixebles eren a casa amb les portes tancades per por dels jueus. Jesús entrà, es posà al mig i els digué: «La pau sigui amb vosaltres». Després els ensenyà les mans i el costat. Els deixebles s'alegraren de veure el Senyor. Ell els tornà a dir: «La pau sigui amb vosaltres. Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envio a vosaltres». Llavors alenà damunt d'ells i els digué: «Rebeu l'Esperit Sant. A tots aquells a qui perdonareu els pecats, els quedaran perdonats, però mentre no els perdonareu, quedaran sense perdó».

Quan vingué Jesús, Tomàs, el Bessó, un dels dotze, no era allà amb els altres. Ells li digueren: «Hem vist el Senyor». Ell els contestà: «Si no li veig a les mans la marca dels claus, si no li fico el dit dins la ferida dels claus, i la mà dins el costat, no m'ho creuré pas».

Vuit dies més tard els deixebles eren a casa altra vegada i Tomàs també hi era. Estant tancades les portes, Jesús entrà, es posà al mig i els digué: «La pau sigui amb vosaltres». Després digué a Tomàs: «Porta el dit aquí i mira'm les mans; porta la mà i posa-me-la dins el costat. No siguis tan incrèdul. Sigues creient». Tomàs li respongué: «Senyor meu i Déu meu!» Jesús li diu: «Perquè m'has vist has cregut? Feliços els qui creuran sense haver vist».

Jesús va fer en presència dels deixebles molts altres miracles que no trobareu escrits en aquest llibre. Els que heu llegit aquí han estat escrits perquè cregueu que Jesús és el Messies, el Fill de Déu, i, havent cregut, tingueu vida en el seu nom.

L'ansia del retorn

El salm responsorial després de la setena lectura de la Vetlla pasqual, està integrat per versets de dues peces, que en el salteri hebreu es presenten com dos salms separats —42 i 43—, però que originàriament deuriem constituir un únic salm dividit en tres seccions complementàries, cadascuna de les quals es clou amb la mateixa tornada: **Per què aquesta tristor, ànima meva? Per què aquest torbament? Espera en Déu. Jo el tornaré a lloar: Salvador meu i Déu meu** (vv. 41:6 i 12, i 43:5). Així units els dos salms, constitueixen un model de pregària feta des de l'exili. Lluny del temple, on es veu Déu cara a cara (41:3), un levita, injustament exiliat i escarnit (41:4.7.10-11), expressa el desig vehement que té de Déu (41:2-3), i des del seu dolor, li prega confiat que el mení pel camí del retorn cap a l'altar de Déu (42:1-4).

L'exili del pietós levita, que sedeja la presència de Déu, és un imatge de la situació d'exili que molt sovint viu la humanitat, allunyada del seu Déu i creador. El pecat ens fa viure en una situació angiosa de paradís perdut, no tant d'un paradís físic, com de la situació de comunió trencada pel pecat personal, que acaba enfondint el fossat que el pecat del món posa entre Déu i nosaltres, i ens constreny a viure com uns exiliats. És així com el record d'altres temps viscuts en comunió amb Déu, ens és ahora esplai i turment. **Esplai el meu cor apenat recordant com en altres temps venia cap a la casa de Déu, enmig d'un aplec festiu, amb crits d'alegria i de lloança** (v. 5) Aquest esplaiar el cor, però, és cosa fugissera. Ben aviat retornem a l'amargor de l'exiliat. **Les llàgrimes són el meu pa de nit i de dia, i sento dir cada moment: On és el teu Déu?** (v. 4) Com el pobre levita exiliat del

Pregària d'exili

(Salm 41 -H. 42-: 3. 5bcd. i 42 -H.43-: 3.4 R.: 41:2)

JOSEP M. ARAGONÈS

temple, també nosaltres allunyats de Déu, hem d'aguantar el sarcasme dels qui ens tiren en cara la contradicció d'invocar i esperar en un Déu que resta molt lluny de la nostra realitat. I el pitjor és que aquest sarcasme sorgeix primàriament de la nostra pròpia consciència, que ens diu com som nosaltres —cadascú de nosaltres i tots alhora— els qui voluntàriament ens hem allunyat de Déu. L'exili en definitiva no és sinó obra nostra. El Desig de Déu ens abrusa com la set al qui es veu lluny de la font d'aigua clara. **Tot jo tinc set de Déu, del Déu que m'és vida; ¿quan podré veure Déu cara a cara?** (v. 3).

L'exili de la passió de Crist

El salm ens marca la ruta del pas sofriment-glorificació. Els mateixos versets-tornada (v. 41:6 12, i 43:5) marquen molt clarament aquest itinerari. Des d'aquest aspecte podem afirmar que ens trobem davant d'un salm eminentment pasqual. És ahora una profecia de la passió redemptora i una pregària viva del Crist sofredent. Des de l'"exili" de la seva humanitat "obedient fins a la mort", Jesucrist es fa seus els sentiments del salmista. La set (41:3 i Jo 19:28), les burles dels seus enemics al Calvari (41:4i11, Mt 27:43, ve-

geu salm 21:7-9) i sobretot el mar de tristors i de torbament en què Jesús se sent anegat (Mt 26:37-38, Jo 12:27), tot parlant-nos dels sofriments del salmista (41:8) ens fan entreveure l'experiència martirial de Crist. Una experiència ben emparada en la pregària (41:10 i 42:1-4). Enmig de la foscor que experimenta en el seu cor, el salmista demana a Déu el guiatge de la seva llum i de la seva veritat per a poder retrobar el camí del santuari (42:5-6). Jesús des de la creu prega des del seu isolament i des de la perplexitat que li causa el silenci de Déu (Mt 27:46, salm 41:10), però s'arropa fort a l'esperança que l'amo indefallent del Pare li fa tenir: **Pare, a les vostres mans encomano el meu esperit!** (Llc 23:46). El salmista va repetint al llarg del seu poema: **Espera en Déu. Jo el tornaré a lloar: Salvador meu i Déu meu.** L'exili de la mort de Jesús no és altra cosa que un pas cap a la glòria de la resurrecció de Crist, que en el salm està prefigurada per la muntanya sagrada, el lloc de la residència de Déu (42:5), que és allà on desitja arribar el salmista, i per l'altar de Déu (42:4), al qual el levita exiliat vol acostar-se. És a través de la resurrecció que Jesús i nosaltres veurem la faç de Déu, **del Déu que m'és vida** (42:3).

Bàptisme i eucaristia

Ja els Pares de l'Església van saber fer des de bon principi una lectura cristiana d'aquest salm, tot accentuant-ne el seu caràcter d'itinerari dels catecúmens cap al bàptisme i l'eucaristia. **Com la cèrvola es deleix per l'aigua viva**, també el catecúmen és empès per la set de Déu cap a les fonts baptismals. Assedegats de Déu, els catecúmens, expressen el seu desig vehement de **veure Déu cara a cara** (41:2-3) i de poder-se acostar a l'altar de Déu, que els fa néixer de nou i referma l'alegria de la seva joventut renovada (42:4), tot fent-los avançar pels camins de la revelació del misteri de salvació i de la llum de la fe (42:3). En la Vetlla Pasqual, després de la lectura del profeta Ezequiel —la darrera de les lectures de l'Antic Testament— la recitació d'aquest salm responsorial centra la nostra atenció sobre la profecia que està a punt de realitzar-se en la comunitat cristiana per la celebració del bàptisme: **Us prendré d'entre els pobles estrangers, us aplegaré de tots els països i us faré venir a la vostra terra. Abocaré sobre vosaltres aigua pura, perquè sigueu purs de tota màcula i de tots els vostres ídols** (Ez 36:24-25). La set de la salvació ens ha portat a la conversió del cor i a fer-nos semblants a Jesús que, menat per l'Esperit, s'ha fet obedient per nosaltres. Així esdevenim el poble de Déu aplegat per Crist en l'Església i alimentat per la seva vida oferta per nosaltres i per tot el món (Ez 36:26-28). Els catecúmens estrenen Pasqua i, amb ells, tota l'Església la celebra.

* Aquest comentari correspon al "salm responsorial" de la setena lectura de la Vetlla Pasqual. El comentari al salm 117, corresponent al diumenge 2 de Pasqua, el trobareu a CATALUNYA CRISTIANA, N. 341.

CULTURA CIENTIFICA

La cèl·lula i la reproducció dels éssers vius

47. La meiosi o mitosi reduccional

Són ben necis tots aquells homes que s'han quedat amb el desconeixement de Déu i no han estat capaços de descobrir qui és Ell per les coses bones visibles, ni n'han reconegut l'artífex de fixar-se en les obres. Sav 13,1

La complexitat de la mitosi, com vam explicar la setmana passada, és ben admirable; però encara ho resulta més si reflexionem en el fet que, mantenint totes les cèl·lules d'un organisme exactament la mateixa dotació cromosòmica, puguin ser tan diferents una neurona d'una cèl·lula muscular, una cèl·lula òssia d'una epitelial, essent com és que totes procedeixen d'una única cèl·lula, el zigot. Vol dir que aquesta cèl·lula inicial tenia la virtualitat de diferenciar les cèl·lules que originaria, segons el pla d'organització del cos que havia de formar. Ara bé, entre aquestes diverses cèl·lules n'hi ha unes molt importants i qualificades: les cèl·lules reproductores o gàmetes. Aquestes han de tenir forçosament una constitució molt diferent de les altres, ja que un gàmeta masculí, o espermatozoide, i un de femení, o òvul, unint-se han de formar el zigot amb un nombre de cromosomes normal, el corresponent a l'espècie, o sigui 46 en el cas humà, i això demana que cada gàmeta tingui només 23 cromosomes. Per això el zigot originari havia de tenir, entre les seves virtualitats de diversificació, la de produir cèl·lules amb la meitat només dels cromosomes que tenen totes les altres cèl·lules del cos. Com portar-ho a cap?

El procés de la meiosi i les seves particularitats

La idea que les cèl·lules re-

productores havien de reduir a la meitat el seu nombre de cromosomes, ja l'havia postulada Velsman el 1887. Farmer i Moore el 1905 van anomenar **meiosi** (disminució, en grec) el procés que els òrgans reproductors realitzen de formar cèl·lules amb només la meitat del nombre habitual de cromosomes. Aquest nombre meitat s'anomena **haploide** en general, i és de 23 en l'espècie humana; el nombre normal rep el nom de **diploide**.

D'una manera elemental podríem dir que la meiosi no és més que una mitosi que al moment de l'anafase no parteix els cromosomes cada un en dos, sinó que es limita a separar-los en dos grups de manera que van a cada pol de la cèl·lula tan sols la meitat dels cromosomes —23 en comptes de les 46 cromàtides, en el cas de l'home— i així les cèl·lules filles tindran cada una només la meitat de dotació cromosòmica. D'aquí ve el nom de **mitosi reduccional**, amb què també és coneguda la meiosi, perquè redueix el nombre de cromosomes dividint-lo per dos.

Però el procés complet d'una meiosi té una altra complicació més notable que resulta del fet següent: el zigot format per la unió de dos gàmetes, un de masculí i un de femení, haploides, farà que tots els cromosomes de l'organisme que desenvoluparà tinguin exactament el mateix codi genètic, imprès en

FRANCESC NICOLAU
Profesor de la Facultat de
Biologia de Catalunya

els seus cromosomes aparellats, ja que cada un dels que procedeixen del pare fa parella amb el seu homòleg que prové de la mare; i, essent així, si una cèl·lula reproductora fes la meiosi separant només cada cromosoma del seu homòleg en la parella, cada gàmeta tindria tots els cromosomes iguals als que l'individu heretà del pare o bé tots iguals als que rebé de la mare. No hi ha més possibilitats. Si pensem ara en un matrimoni, qualsevol dels fills procediria d'un zigot que tindria, per exemple, la meitat dels cromosomes igual a la meitat que son pare va rebre de l'avi; o bé idèntica a la meitat que heretà de l'àvia; mentre que l'altra meitat seria també igual a una de les dues meitats que la seva mare va adquirir dels altres avis. Per consegüent només hi hauria quatre possibilitats d'unir sèries de cromosomes diferents i per consegüent una família de cinc fills ja n'hauria de tenir necessàriament dos almenys d'igual conjunt cromosòmic, és a dir com dos bessons monovitelins. Però mai no veiem dos germans no bessons amb una constitució tan igual. Per força, doncs, ha d'haver-hi un altre canvi en la meiosi. I efectivament és així:

La complicació de la profase meiòtica

Els treballs de Darlington, White, Wilson, Rhoades i altres han aclarit el mecanisme que fa que dos germans no siguin mai com si fossin bessons si no ho són. En el procés meiòtic a la profase, que és molt llarga, passen moltes coses. Se sol dividir en cinc períodes: 1er. **leptotè** (d'aprimament, de "leptós", prim, lleuger, en grec): els cromosomes, que ja es veuen dobles com en una mitosi ordinària, es fan visibles en tota la seva llargada; 2on. **zigotè** (d'unió; "zygón" unió, jou, en grec): els cromosomes homòlegs sembla que es busquin i acaben aparellant-se de mica en mica tots, segons una estructura dita "sinaptemal" (de contacte); 3.º **paquitè** (d'engruiximent, de "pachys", gruixut, en grec): la sinapsi de cada parella ja és perfecta i els cromosomes semblen més curts i gruixuts, com si s'haguessin arronsat; i és en aquest moment que hi ha canvis d'estructura en els cromosomes pel fenomen anomenat "entrecreuament", pel qual part d'un passarà a l'altre i recíprocament, intercanviant-se fragments. I quina causa ho provoca? és un enigma. Darlington, el 1937, ho explicà per un fenomen de torsió, que avui dia tothom considera insuficient. White, el 1940, Friedrich-Freksa, el mateix any, i Lederberg el 1955 idearen altres explicacions tam-

bé insatisfactòries. Uhl i Whitehouse el 1965 emeteren la hipòtesi que és en els llocs on la cadena d'ADN està interrompuda per proteïnes no histones on hi ha desplaçaments de trossos de cadena i poden trencar-se fragments d'ADN i regenerar-se un altre cop; però tampoc no ens diu la causa del fet. Només hi podem dir que aquest fenomen es veu sàviament ordenat a produir la variació d'individus: els cromosomes que després se separaran no seran mai iguals a la meitat que l'individu ha rebut del pare o de la mare; 4.º **diploè** (de duplicació, "diplos", doble): els parells de cromosomes encara s'escurcen més i cada un s'aparta un xic del seu homòleg, restant-hi unit només per uns punts anomenats "quiasmes"; el microscopi electrònic mostra clarament que trossos d'un ja han passat a l'altre; 5.º **diacinesi** (moviment a través): els quiasmes sembla com si s'escorreguessin cap a l'extrem de la parella fins a desaparèixer. A aquesta llarga profase segueix una metafase semblant a la d'una mitosi, i després l'anafase en què cada cromosoma se separa del seu homòleg, com hem dit, sense partir-se encara, i es fa la telofase, a la qual segueix ben aviat una mitosi normal de manera que les dues cèl·lules haploides n'originaran quatre, que es transformaran en gàmetes per un procés que explicarem la setmana que ve.

Vida Creixent

Moviment cristià de gent gran

"Cada persona és un «jo» que, quan és desafiat pels problemes, CREIX i actua"

(Dr. Jordi Gol i Gurina, en "Pedagogia Global de la Família". Àmbit Maria Corral, desbre, 85.)

Maria, espill pels grans?

S'ha dit, i tant de bo fos sempre cert, que en la Gent Gran hi ha saviesa, consell i seny... Maria és soli de la saviesa, mare del bon consell i dona assenyada: sap com preguntar: **Com es farà això, si jo no conec home?**, sap aconsellar amb fermesa: **Feu tot allò que Ell us digui**, sap renyar amb delicadesa: **Fill, ¿per què t'has portat així amb nosaltres. El teu pare i jo t'estem buscant amb ànsia.**

Les persones grans cerquem amistat i comunicació. Maria, impulsada per l'Espirit, anà a trobar a Elisabet per transmetre-li amistat feta servei i goig esperançat...

Les persones grans vivim moments difícils per la incomprensió. Maria experimentà els dubtes de Josep, el seu marit, més que sobre Ella, sobre de com devia comportar-se amb Ella...

Els desplaçaments formen part de la dinàmica de la vida i quan hom es fa gran són més costeruts: residències, establiments sanitaris... Maria marxà a Betlem quan la llar de Natzaret era més necessària. Maria va conèixer l'exili i el retorn dificultós...

La soledat forma part de l'entorn de l'ancià. Maria visqué la soledat de la viudetat i en quedar-se sola, a Natzaret, quan Jesús inicià la seva vida pública, cercà com superar la solitud unint-se a les dones que seguien Jesús de prop.

No és freqüent, però tampoc irreal i impossible, que els pares passin per la prova de la mort dels fills. L'amor d'un pare i d'una mare són tan grans que aquestes morts anticipades fereixen profundament, Maria ho visqué amb fortalesa malgrat les circumstàncies penoses del Calvari...

Maria fou aglutinant per als apòstols i deixebles, com hem de ser-ho els grans pel nostre entorn, sense protagonismes, amb humilitat i senzillesa, com Maria, l'esclava del Senyor, la servidora de tots...

Natzaret, Aïn-Karem, Betlem, Jerusalem, Canà, Judea, Galilea, el Gòlgota, el Cenacle,... mostren la dona forta, fidel a la voluntat del Pare. **La figura de Maria encoratja. Què hi trobem quan ens hi emmirallem? Podem fer nostre el seu càntic de lloança: la meva ànima lloa el Senyor...?**

LLUÍS ANTONI

França: 10.000 persones s'han trobat per festejar l'aniversari

25è. aniversari de la "Vie Montante"

Més de 10.000 persones jubilades han assistit a la gran Trobada que "La Vie Montante" francesa ha celebrat, recentment a l'aeròdrom de Le Bourget (París), amb motiu dels 25 anys d'aquest moviment tan arrelat al país veí. Efectivament, són milers els francesos jubilats que volen aprofundir la seva fe a través de grups d'amistat, i amb el compromís de col·laborar decididament en l'evangelització del seu entorn.

En l'actualitat, la força d'aquest moviment arriba ja a deu països d'Europa i està naixent a l'Àfrica, Àsia i Amèrica. Al Canadà funcionen ja nombrosos grups des de fa força temps.

A Le Bourget, s'han examinat a fons els canvis observats arreu durant aquests 25 anys. I, fidels sempre a l'esperit dels fundadors, s'ha estudiat com adaptar la metodologia pròpia del moviment a les circumstàncies presents. A més, mitjançant la projecció de grans audiovisuals, a través de conferències i seminaris de treball han estat estudiades un bon nombre de ponències, seguides



La reunió se celebrà al Tibidabo.

d'una gran taula rodona.

En definitiva, la Trobada ha constituït un gran esdeveniment, del qual tots els mitjans de comunicació francesos se n'han fet ressò i n'han destacat la seva importància.

Nosaltres, a "Vida Creixent", hem seguit amb una to-

tal identificació aquestes jornades i ens sentim units al goig dels nostres germans francesos, que és compartit ensems pels germans de "Vida Ascendente" de la resta d'Espanya i països de parla castellana, sense oblidar els nostres veïns de Portugal.

Amb una esperança plena d'immortalitat

Tot i que no podem distreu-ns dels mals que pateix avui la humanitat ni dels perills que l'amencen i, encara, al fons de tot, l'oblit que en general sembla que es té de Déu, no per això els creients hem de renunciar a exercir la virtut de l'esperança, a la qual ens invita tothora l'Església. El motiu, aquesta vegada, és el Sínode que com ja hem informat se celebrarà la tardor pròxima, dedicat a definir el paper dels laics dins la comunitat eclesial dels nostres temps.

És veritat que aquest esdeveniment —que pot marcar una fita vital en la llarga història eclesial— ens agafa a les persones grans en una època en la que hom pot sentir-se temptat a pensar que

"ja es vé de tot!" i que "poca cosa pot fer-se!" en tasques de tanta innovació i envergadura. Però, vet ací que un raonament tan natural, segons es miri, ens ajuda paradoxalment a descobrir més clarament com és justificada i necessària la implantació i l'existència de "Vida Creixent", que vé a reanimar-nos l'esperança i la joia de viure quan més les necessitem per no caure en els pitjors dels mals de la vellesa, com poden ser per un costat un malaltís sentiment de desànim o una certa solitud i, per l'altre costat, una desassenyada il·lusió de pensar que els anys han passat de llarg sobre nosaltres...

Llegint amb atenció les gloses que, sota el pseudònim de Lluís Antoni, vénen publicades cada mes

en aquesta pàgina, hom pot trobar-hi una pila d'idees-força que ajuden a situar en el seu punt just la nostra realitat personal i vivencial d'avui, a la vegada que ens són un bon estimul per anar creixent en seny i seguir endavant amb coratge.

Això per una banda i, per l'altra, l'oportunitat d'agermanament que el nostre moviment cristià de gent gran ens ofereix per a compartir amb d'altres persones d'edat i característiques semblants a les nostres i, si fa no fa, amb problemes similars els uns amb els altres, constitueixen una valuosa aportació perquè els que som de professió "jubilats", o "jubilada" no ens sentim sols ni anem pel món com esmaperduts, quan és possible que ens restin encara energies suficients per a esgotar fins el màxim tot el que la vida pot donar de si en nosaltres.

Saber viure és saber aprofitar les oportunitats que la vida ens ofereix. Seguim, doncs, atentament els treballs d'aquest pròxim Sínode, en el que és possible sigui definida tota la riquesa del laicat en l'Església, i aquest seguiment podem fer-lo mitjançant l'estudi dels temes que "Vida Creixent" posa al nostre abast per reflexionar-hi, privadament, i en comú en les reunions de grup, segurs de poder així albirar noves motivacions per a bastir un futur amb "esperança plena d'immortalitat" (Sa. 3,2).

Reunió dels representants de les vuit diòcesis catalanes

Uns trenta representants de les vuit diòcesis de Catalunya s'han reunit, aquest cop a la casa "Mater Salvatoris", del Tibidabo, per seguir treballant en la implantació de "Vida Creixent" a tot el Principat.

Aquesta és la tercera vegada que es reuneixen, i ho faran tot sovint, perquè tothom considera molt convenient aquest moviment, pel bé que procura a les persones jubilades i l'ajuda que pot representar per a l'Església.

Durant aquests dies han continuat també en l'estudi del projecte de pastoral de la Gent Gran, i la metodologia a seguir per tal que els seus fruits siguin positius i abastables el més aviat millor.

Fa bò de dir que, al costat del bon nombre de grups que ja funcionen n'hi ha bastants a punt de formalitzar la seva incorporació a "Vida Creixent".

Pregària Pasqual

"Oh, Salvador de totes les nacions, oh Jesús innocent víctima pasqual, que heu reconciliat els pecadors amb el Pare, escampeu tots els dons que anhelem sobre tots i cada un dels membres de la família humana, a fi que la vostra llum foragiti dels esperits les tenebres de l'error, purifiqui el fons de tots els cors, il·lumini a cada u el camí de la seva pròpia vocació o susciti en el món sencer una voluntat ardent de [caritat, de justícia, d'amor i de pau".

(Joan XXIII) a "Pregàries de la Gent Gran" del C.P.L. amb col·laboració de "V.C."



CURS DE CREIXEMENT PERSONAL

És un procés de recerca interior per descobrir quins mecanismes, quines defenses, quines manipulacions, conscients o inconscients, utilitzem en la relació amb nosaltres mateixos i amb els altres. en descobrir-ho podem desenvolupar noves actituds i noves formes de relació que ens ajudaran a viure una vida més autèntica, més plena de sentit, més feliç.

DIRIGIT PER: ANA M. PUJOL, A.T.S., formada en l'àrea del Comportament Humà i Relacions Interpersonals. Estudis de Teologia en la Facultat de Teologia de Catalunya.

DIES: Els dimarts de 2/4 d'11 a 2/4 d'1, des del 5 de maig fins el 16 de juny.

CENTRE DE CREIXEMENT PERSONAL
GRAN VIA, 690, Pral. 2.º, 08010 BARCELONA.
Tel.: 232-51 53; de 10 a 1 i de 4 a 7

"Lumen 2000", un ambiciós projecte de televisió

Wil Boers ha vingut a Espanya per participar en un dels col·loquis sobre Mitjans de Comunicació que tradicionalment organitza el Col·legi Major Alcor, de Madrid. És holandès, catòlic i des de fa uns anys, Director General de la Fundació "Getuigenis Van Gods Liefde". No va dubtar un moment en deixar el seu càrrec de Director d'Estudis d'un centre universitari per embarcar-se a l'empresa.

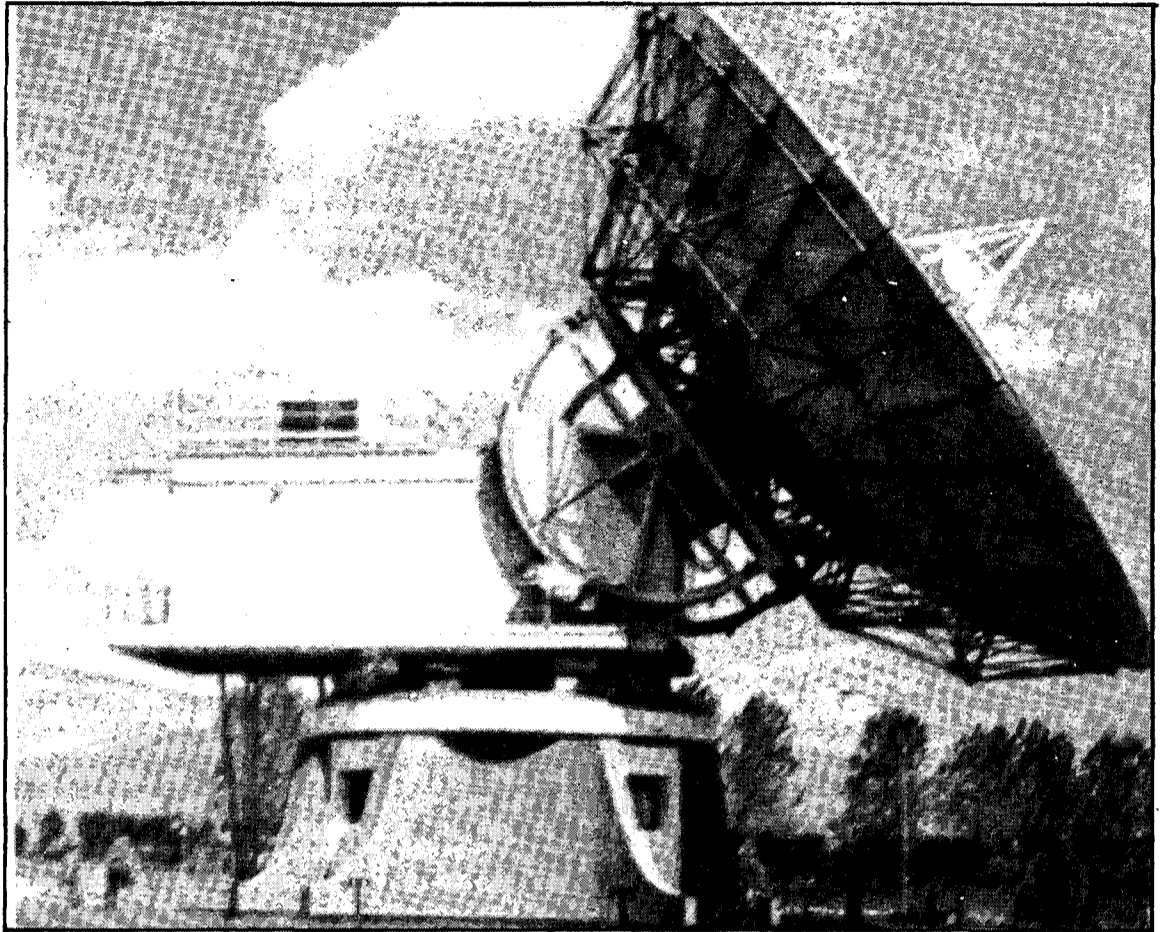
—¿Quins fins persegueix la Fundació?

—"Tenim dos objectius fonamentals. En primer lloc ens interessa el Tercer Món i, en aquest sentit, realitzem programes d'ajuda per superar la pobresa i d'altres xacres d'aquesta societat; en segon lloc, ens dediquem a l'evangelització de tots els ambients i de totes les persones; tot això dins l'Església catòlica. La meua tasca principal recau sobre l'evangelització i, ara també estic encarregat del projecte de televisió "Lumen 2000".

La història de la Fundació "Getuigenis Van Gods Liefde" resulta bastant nova. Es tracta d'una iniciativa del multimilionari i catòlic holandès Derksen, important home de negocis que guanyà la seva fortuna gràcies a la promoció de les "llogarets vacacionals": poblats organitzats al voltant d'una "piscina tropical" que tingueren enorme èxit a Holanda i que ara s'estan assajant a d'altres nacions de l'àrea.

Derksen creà la Fundació, posant-hi tota la seva fortuna. Pensà primer en els pobres del Tercer Món, en els leprosos, i va descobrir més tard que el major bé que es pot donar als altres és el missatge cristià. D'aquí sorgiren els programes d'evangelització que promou la Fundació. Era clar que, actualment —1987— això no podia fer-se deixant a una banda els mitjans de comunicació: calia servir-se'n. Així fou com començà la idea "Lumen 2000".

—¿Com va sorgir el projecte?



La nova evangelització no es pot fer sense utilitzar els mitjans de comunicació.

NOVETATS

MIQUEL ANGEL RIERA
Els déus inaccessibles
A TOT VENT 258
Voldria morir d'una sobredosi de bellesa

GIORGIO BASSANI
El jardí dels Finzi-Contini
A TOT VENT 257
Micòl Finzi-Contini, l'amistad o l'amor?

W. SOMERSET MAUGHAM
De la servitud humana
A TOT VENT 256
Bette Davis i Leslie Howard van viure-la amb passió

A TOT VENT
Edicions Proa Roger de Llúria, 116 - 08037 Barcelona

—"Gairebé des del principi, la Fundació havia creat un departament de mitjans de comunicació. Fa quatre anys es va convocar una reunió de professionals procedents de tot el globus, i interessats en un mateix projecte. Allò fou la primera pedra. El 1 d'abril del 1986 es va poder celebrar la segona reunió de l'Associació Lumen 2000, que se celebrà a la ciutat de Dallas (Texas). Es trobaven allí representants de 32 països i ja es va pensar en aquest gegantesc projecte de televisió via satèl·lit per evangelitzar tot el món".

En la reunió de Dallas hi havia Derksen, que davant l'opinió de comptar amb un satèl·lit, va anar més lluny que ningú: "No hem de demanar un satèl·lit, sino tres, per obtenir una cobertura sobre tot el món".

Els satèl·lits amb els quals la Fundació pretén treballar són els anomenats DBS (Direct Broadcasting Satellites), artefactes de gran potència que es posaran en òrbita seguint un complex programa en els pròxims cinc anys. L'ambició de "Lumen 2000", és per tant, utilitzar tres satèl·lits DBS situats de manera que cobreixin tot el planeta, i la seva senyal pugui ser rebuda tant a les llars espanyoles com en les de Sibèria. "Li garantei-

xo —diu Wil Boers— que tindrem aquests satèl·lits, i qui ho sap si més de tres, i veurem parlant el Papa en directe a tot l'orbe".

—¿Compta la Fundació amb algun altre aliat en aquest projecte?

—"Treballa amb nosaltres, entre d'altres, el multimilionari nord-americà Bobby Cavnar. És un antic coronel de la USAF en la qual treballa per al programa d'avions espia U-2 i en el missil Titan. Actualment dirigeix el nostre centre de producció a Dallas".

—Coneix Joan Pau II el projecte "Lumen 2000"?

—"Sí. Derksen ha estat rebut per diversos Cardenals, i com a prova de confiança, ha estat designat conseller de la televisió del Vaticà. El nostre afany és treballar en el sí de l'Església Catòlica. Som conscients de l'abast de la crida del Papa en ordre a la recristianització d'Europa, d'això ha parlat molt a Bèlgica i Holanda, i també en l'últim Sínode. I no podem pensar que aquesta nova evangelització es pugui fer sense utilitzar els mitjans de comunicació".

—Quan voleu començar?

—"Ja hem començat, encara que reconec que ens tro-

bem molt al començament. Estem establint nombrosos contactes arreu del món: tenim estrets vincles amb Japó, Filipines, Amèrica Llatina, Europa Occidental i Estats Units. Nosaltres estem perplexos de la resposta obtinguda.

Wil Boers explica que ja s'han iniciat emissions televisades a Amèrica Llatina, per mitjà de sistemes convencionals de televisió. Posseeixen diversos centres de producció de programes: Dallas, Holanda i França. "El nostre sistema consisteix en unificar tant com es pugui, ja que la televisió és molt cara. Filmem molt material perquè un mateix tema serveixi per a diverses nacions, utilitzant després allò que estigui més d'acord amb la mentalitat de cada una. Si fem, per exemple, una pel·lícula sobre la família, és diferent la problemàtica a Estats Units o a França i per tant, és també diferent la versió que fem per a un país i per un altre. I hi ha programes de televisió "Lumen 2000" que pot comprar qualsevol. Parlant de finançament, puc dir que comptem amb un patrimoni important, però que mai serà suficient per a un projecte tan ambiciós".

MERCEDES MONTERO

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador y vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.

COSM. Equador, 53, ent. 4t.
Tels. 239 12 92 - 322 31 82.
Pref. Concert entrevista.

Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

VALENTINE
La pintura ideal

RACÓ DEL LLENGUATGE

Defectes ben nostres (2)

ALBERT PERA

A la parla dels sectors més insubornablement catalans del poble ras, com són la tercera edat i els nuclis de població petits i allunyats de les grans concentracions urbanes, hom pot observar vicis de pronunciació de no massa importància, però que fariem bé de no adoptar o d'evitar, si és que els tenim arrelats.

A més dels que us referia en l'escrit anterior, notareu que hi ha una tendència a posar indegudament una t al final d'alguns mots. A col·lègit li han donat un prèmit per haver fet bé un màpat. S'ha declarat un incèndit al magatzem dels àpits. No oblideu que aquests mots correctament són: Col·legi, premi, mapa, incendi i api. Fins i tot he sentit aquest defecte en un nebot petit que tinc, el qual quan juga a ser heroi de pel·lícules del Far West, molt seriós venta un cop de puny al taulell de la taverna imaginària i demana amb to imperatiu: un wísquit!

La mateixa lletra, la t, situada al final d'una síl·laba deu ser més fàcil de pronunciar que altres consonants com la p o la c, perquè alguns diuen: Sats? M'ha regalat una catsa de colors. La Concetció ha tingut un atcident. Fitsa't quina manera d'accionar aquell attor. Els mots que escaurien aquí són: Saps, capsa, Concepció, accident, fixa, accionar i actor.

Una altra lletra fàcil és la r. Mireu sinó com el poble la substitueix per la n en dir bora nit en

lloc de bona nit, o per la l quan diu mermelada en lloc de melmelada.

En canvi va molt bé intercalar una n entre la preposició a i qualsevol altre mot que comenci amb vocal. Així sentreu dir: Digueu-li a n'aquest noi que vagi de pressa. Fes-li saber a n'ell que l'espero. Aquestes enes hi són sobrerres i cal dir: a aquest i a ell, sense recolzaments innecessaris.

En el parlar típic de persones grans he advertit també que enllacen els articles en singular amb els substantius en plural, com quan diuen: Haurien d'atcelerar el tràmits per a l'ottenció del documents i pracular que amb un quants dies tot estigui llest. Com veieu fàcilment s'arriba a la caricatura ajuntant uns quants defectes dels esmentats.

Perles ortogràfiques

Rebo una carta comercial circular en la qual m'anuncien un canvi de representant. Comença així: Ens plau comunicar- els-hi que el nostre amic i representant...

Ja d'entrada cal denunciar aquesta forma pronominal els, que queda al darrera del verb, com en aquest cas ha de ser los i també que la partícula hi no compleix cap funció en aquest context i per tant, sobra. Un bon començament hauria estat: Ens plau comunicar-los...

LLIBRES

Més investigació sobre l'Evangelí de sant Joan (1)

Diverses circumstàncies —entre les quals caldria destacar l'obra de R. Bultmann, el descobriment dels escrits de la comunitat de Qumrân i més recentment dels escrits gnòstics de Nag Hammadi, així com els canvis profunds experimentats en el si de les diverses comunitats cristianes— han influït perquè la investigació sobre els escrits joànics, i més concretament sobre l'Evangelí, s'hagi incrementat i diversificat de manera molt sorprenent en les últimes dècades.

Entre aquests investigadors ocupa un lloc destacat el nom de Rudolf Schnackenburg, que entre els anys 1965 i 1975 publica els seus comentaris complets a l'Evangelí (3 vols.) i a les cartes de Joan (1 vol.). Des de llavors aquest autor no ha cessat d'investigar sobre aquests mateixos temes en articles de revistes o en col·laboracions a llibres-homenatge.

Alguns d'aquests articles eren avui difícilment accessibles, per la qual cosa l'autor com a l'editorial Herder els ha semblat oportú reunir-los en un volum que completi els tres ja publicats de comentari a l'Evangelí, a fi que així puguin estar a l'abast dels estudiosos.

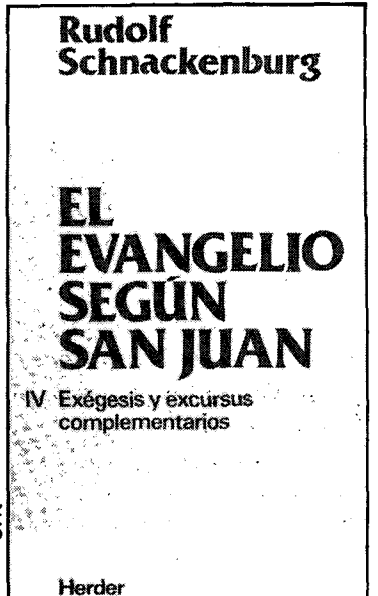
Com observarà el lector, l'autor continua interessant-li

abans de tot, els temes teològics, però en els articles més recents es percep un interès preponderant per les qüestions metodològiques i pel rerafons veterotestamentari i jueu del llenguatge i del pensament joànic, aspectes en els quals es reflecteix la tendència general de la més recent investigació en aquest camp.

Dos dels estudis que formen part d'aquest volum apareixen publicats aquí per primera vegada, completant així les aportacions anteriors.

R.C.C.

(1) RUDOLF SCHNACKENBURG. EL EVANGELIO SEGUN SAN JUAN. Volum IV: Exégesis y excursus complementarios. Versió cas-



tellana de Claudio Gancho 1987 - Editorial Herder - Barcelona.

LA SARDANA I LA DANSA

JOSEP VENTURA

SANTPEDOR CIUTAT PUBILLA DE LA SARDANA 87.—Del 25 d'abril al 3 de maig se celebraran els actes de la gran festa sardanista organitzada amb motiu de la proclamació de la Ciutat Pubilla de la Sardana, que enguany tindran lloc a Santpedor d'acord amb la designació feta en el seu moment per l'Obra del Ballet Popular.

L'Ajuntament i el Grup Sardanista de Santpedor estan treballant intensament per tal d'oferir uns actes dignes d'aquest esdeveniment. Així, en l'avançament de programa que aquests dies s'està fent arribar a totes les entitats sardanistes del país s'anuncien una sèrie d'activitats extraordinàries, en les quals intervindran les cobles La Selvatana, Bages, Pirineu i La Principal de la Bisbal; els Esbarts Manresa i Dansaires Manresans; la Coral "Vicente Goidetchea" del País Basc; els Bastoners de Rajadell; i els Falcons de Vilafranca del Penedès, així com l'Esbart de Dansaires de Santpedor, les corals "Xerinola" i "Escriny" de la mateixa vila i també els Gegants i Grallers locals.

Per altra banda, ja s'han enllestit una sèrie de detalls que hauran de perpetuar el record de la festa de proclamació de Santpedor com a Ciutat Pubilla de la Sardana. Així, ja s'anuncia que la composició musical d'aquesta efemèride serà escrita per Joan Lázaro; també cal ressenyar que ja s'han preparat els records de la festa del Pubillatge, consistents en una medalla commemorativa en argent fi i en la reproducció en bronze i peu de marbre del Monument al Timbaler del Bruc (Isidre Llussà, fill de Santpedor). Totes les persones i grups interessats poden demanar informació al Grup Sardanista Santpedor: C/ Monjo núm. 65 - Santpedor; tel. (93) 832 00 72 i 832 01 83.

DISCOGRAFIA

Dissabte s'ha celebrat el concert de presentació del disc "Nou-1", produït per la Comissió d'Aplecs de les Comarques Barcelonines, com a promoció dels compositors joves. Hi ha gravades sardanes de Jordi Molina ("Laia", que ja es preveu l'èxit d'aquesta temporada), Francesc Cassú ("Dolça de Nadal", Premi Joventut Sardana de l'Any 1986), Joan Jordi Beumala ("Entre el somni i l'aubada", segon premi Salvador Uyà), Jesús Ventura ("Maragda", primer premi Salvador Uyà), Jordi León ("L'Oreneta blava"), Joan Josep Blay ("Lleugerament borratxo", de concepció molt original), Concepció Ramió ("De verd colgada"), Carles Santiago ("Complanta"), i dues sardanes de Puigferrer. En el concert el cantant Pau Riba estrenà la sardana-cançó "Dansardana" dintre la línia habitual seva.

COSTUMS I TRADICIONS

Quedar-se "in albis"

ESTEVE BUSQUETS I MOLAS

Encara és viva entre el poble la frase "Quedar-se in albis", aplicada a les persones que resten parades sense entendre res d'alguna cosa. Més generalment si es parla de temes una mica complicats.

Com que és aquesta una de les parèmies més gràfiques i expressives que tenim, segons la meua modesta opinió i el seu significat, a vegades es presenta, també, intrincat per algú, intentarem explicar-lo als qui es trobin en tal cas, d'entre els lectors. Els qui en aquest aspecte no es trobin "in albis", poden saltar-se la resta.

Estem a l'octava de Pasqua, és a dir, el diumenge dit popularment de "Pasquètes" per què porta, encara, un xic de l'alegria pasqual. En la litúrgia és conegut pel nom de "Domenica in albis", —com el dissabte— o de "Quasi modo". Aquesta darrera denominació prové del començament de l'Introït del diumenge, en llatí: "Quasi modo géniti infantes..." és a dir: "Com infants nats de fresc..."

En els primers temps del cristianisme, en tal dia, els neòfits anaven a l'església amb llurs vestits d'ordinari, sense les albes que duïen quan es preparaven pel baptisme. D'això se'n deia presentar-se "in albis depositis". En el cas que algun neòfit no estigués suficientment preparat pel baptisme, o sigui que no tingués prou coneixement de les veritats del catolicisme, no podia portar, encara, els seus propis vestits, és a dir, es quedava "in albis" fins a conèixer bé la doctrina cristiana.

Potser per això, en alguns indrets del

Camp de Tarragona, la mateixa dominica era coneguda pel nom de "les blanques", possible traducció d'"albis". Fins i tot, en algun d'aquells pobles —no sé si encara subsisteix el costum—, es celebrava la processó de "les blanques", a la qual assistien els infants que havien fet la primera comunió, amb vestits blancs sobretot les nenes.

Són dies, aquests, de portar la Comunió Pasqual als malalts i de processons durant tot el temps comprès entre les dues Pasqües. Algunes d'aitals processons era curiosa i característica.

Com a mostra, diguem que a Manresa, el mateix dia de Pasqua se'n celebrava una vulgarment dita "del sang i fetge", perquè en tal dia, hi havia el costum de menjar-ne per esmorzar, procedent dels anyells sacrificats per celebrar la festa.

És curiós almenys, recordar aquestes coses puix que demostren com la major part de les frases o parèmies populars tenen la seva explicació. Igualment n'hi ha força, com en el cas que acabem de veure, que tenen un origen religiós, una fe ben popular heretada d'uns temps avials en els quals potser era més sentida. I, a vegades més entesa. No entendre-ho així, vé a ser quelcom semblant a quedar-se "in albis".

Que és com ens quedem els vells —tot cal dir-ho— davant de certes novetats, tant en matèria religiosa com en coses alienes a ella.

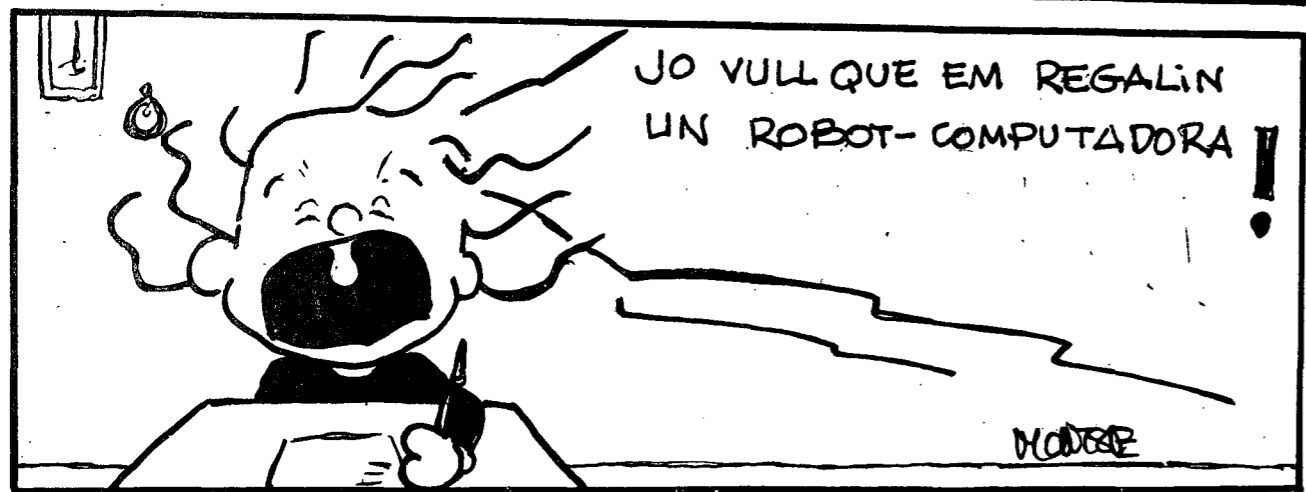
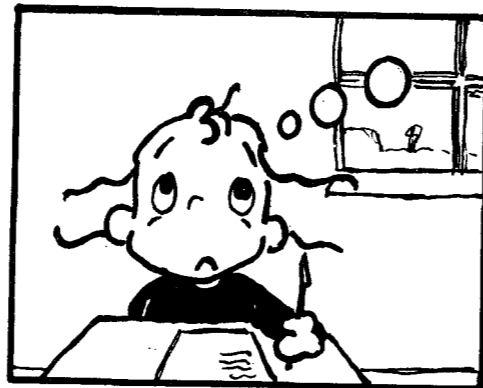
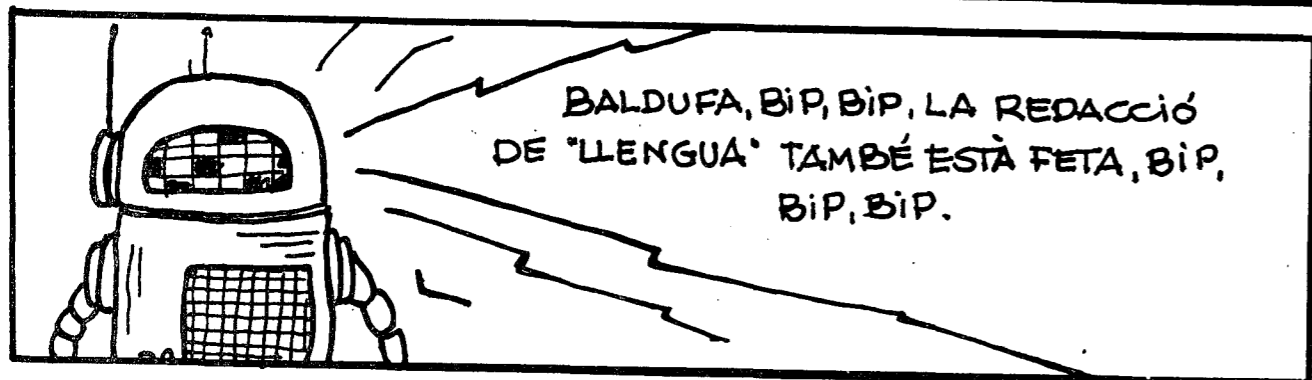


PRIMERS AUXILIS

Cremades, intoxicacions, picades, ennuagades, fractures, ferides, insolacions, etc. ¿Què fer en cada cas? ¿Què hauriem de tenir en la nostra farmaciola? Diferents tipus d'embenat i la seva col·locació.

PROFESSOR: Dr. JOSE A. MERINO. Ortopeda. DIES: Els dimecres 29 d'abril, 6 i 13 de maig a 2/4 de vuit.

CENTRE DE CREIXEMENT PERSONAL GRAN VIA, 690, Pral. 2.ª, 08010 BARCELONA Tel.: 232 51 53, de 10 a 1 i de 4 a 7



L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

Nº 351

Històries d'Eixerits

Les nostres festes

Als nois i noies ens agraden les festes, oi? Bé, no ens hem pas d'enganyar, em sembla que agraden a tothom, eh. De fet, tots esperem les festes per poder fer quelcom que ens ve de gust.

Però, per què s'han establert les "festes"? En primer lloc, diria jo, perquè queda clar que no tot s'acaba estudiant o treballant, menjant o dormint, i bona nit viola! Tots tenim en el cor el desig de ser feliços. No som autòmats, i volem donar sentit allò que fem. Ningú no fa res per res. Les persones treballen i lluiten per aconseguir alguna cosa, oi?

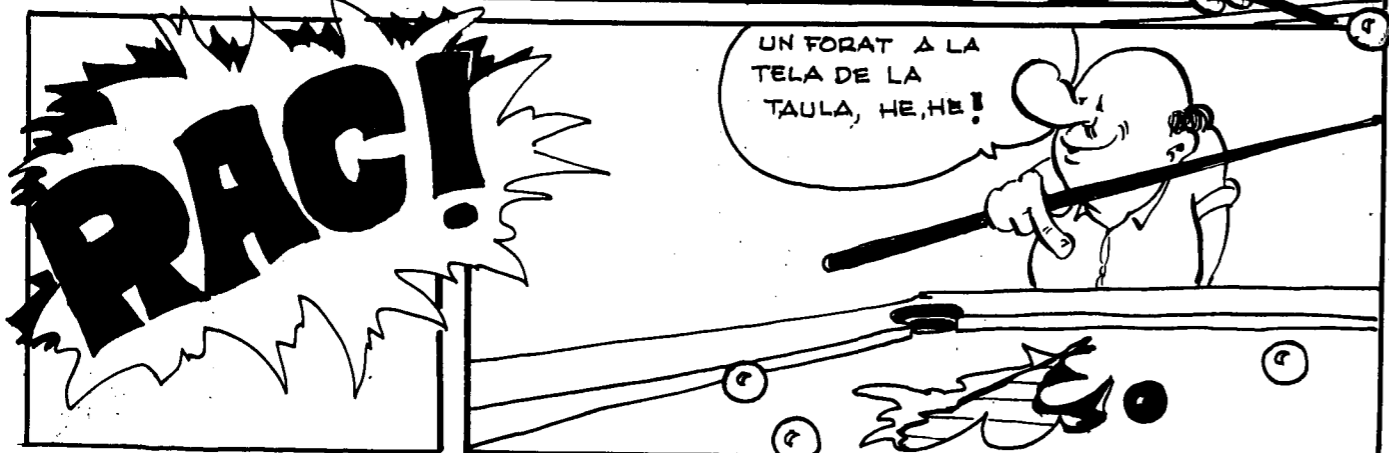
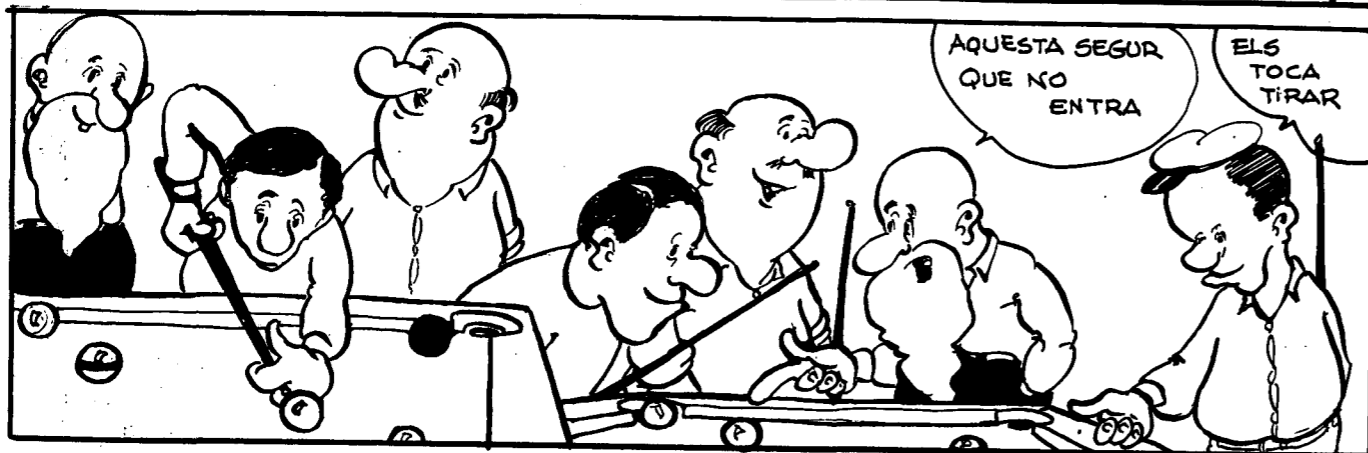
Aquests dies celebrem les festes de Sant Jordi i de la Mare de Déu de Montserrat, patrons de Catalunya que ens recorden la fe i l'esperit amb què cal viure i servir Déu i els altres. Celebrem el fet que tots plegats formem un gran poble i una gran família de Déu. Per a mi això és molt important, i m'agradaria que tots els nois i totes les noies de Catalunya pensessin igual.

Felicitats a totes les Montserrats i a tots els Jordis!!!

L'Eixerit



EN BADOSA i EN BASORA



Jesús ens parla

Busquem l'evangeli del diumenge: Evangeli segons Sant Joan, capítol 20, versets del 19 al 31 (Jo 20:19-31).

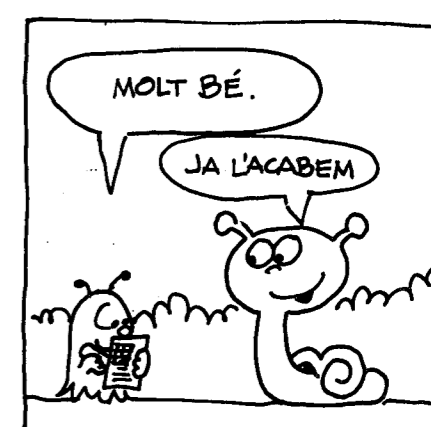
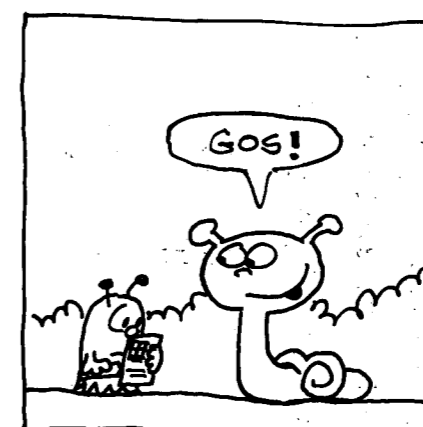
Reflexionem: 1. Els cristians, per celebrar la nostra fe, ens reunim precisament els diumenges, perquè Jesús ressuscità a la nit d'un diumenge. "Diumenge" és un mot que ve del llatí i que vol dir "dia del Senyor". Fixeu-vos com els Evangelis posen les manifestacions de Jesús ressuscitat als deixebles en diumenge: "Cap al tard d'aquell diumenge..." L'anar a missa els diumenges, doncs, és molt més que un compliment d'un deure; és reunió festiva i joiosa d'aquells que creiem que Jesús és el Fill de Déu viu i estem units a Ell per la fe i per la gràcia.

2. Jesús dona la seva pau a tots aquells que s'esforcen per viure la fe en Ell. Hem perdut la seva presència "física", però està present encara amb més força en nosaltres i entre nosaltres pel do del seu Esperit.

3. "Com el Pare m'ha enviat també jo us envio a vosaltres". Tot cristià és un "enviat" perquè digui, comuniqui i comparteixi amb tots els altres la seva fe en Jesús ressuscitat. Tothom vol viure, ser feliç, conèixer i estimar plenament: només Jesús pot donar-nos plenament i per sempre l'AMOR i la VIDA. Cal dir-ho a tothom.

El mossèn

SIGFRID





DIUMENGE - 26

- 11.45 Temps d'esperança.
- 12.25 Matinal a TV3:
"Societat privada de concerts".
- 13.57 Avanç informatiu.
- 14.00 Olímpics en acció (Rep.).
- 15.00 Telenotícies.
- 15.30 Fèlix, el gat.
- 16.00 No passa res - Rep.
- 17.00 N'hi ha que neixen estrellats:
Ep. 15.
- 17.30 Vida salvatge:
"Culpeu els teixons".
- 18.00 Retrat:
"Jorge Luis Borges".
- 19.00 Música vista.
- 19.30 Normes d'amor:
"L'elecció ideal".
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 Programa Especial LOTERIA CATALANA.
- 22.40 A cort obert:
"La sida".

DILLUNS - 27

- 12.30 Avanç informatiu.
- 12.32 Universitat oberta:
"Arquitectura i planificació urbana".
- 13.05 TV3, segona vegada:
"Gol a Gol".
- 14.05 Migdia.
- 14.30 Telenotícies.
- 15.15 Els palliser - 4.
- 16.00 La dona biònica:
"L'empresonament de la Jaime".
- 17.00 Digui, digui... - 54.
- 17.20 Music Box.
- 17.30 Universitat oberta:
"Gàl·lia narbonensis".
- 18.00 Birdman i el trio galàctic.
- 18.30 Avanç informatiu.
- 18.32 Fes flash.
- 19.00 Simbad.
- 19.20 Lord Tram.
- 19.45 Filiprim.
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 Informatiu cinema.
- 21.30 Cinema 3:
"Pels nostres amors".
- 23.30 Telenotícies.

DIMARTS - 28

- 12.10 Servei d'informació agrària.
- 12.30 Avanç informatiu.
- 12.32 Universitat oberta:
"Molècules a l'engròs".
- 13.05 TV3, segona vegada:
"Angel Casas Show".
- 14.05 Migdia.
- 14.30 Telenotícies.
- 15.15 Els palliser - 5.
- 16.00 La dona biònica:
"La mare de la Jaime".
- 17.00 Music Box.
- 17.30 Universitat oberta:
"Física més enllà de la nostra experiència".
- 18.00 Birdman i el trio galàctic.
- 18.30 Avanç informatiu.
- 18.32 Fes flash.
- 19.00 Simbad.
- 19.20 Lord Tram.
- 19.45 Filiprim.
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 Perry Mason:
"El cas del delinqüent romàntic".
- 22.00 Galeria oberta:
"La nit de Madame Lucienne".
- 23.30 Telenotícies.

DIMECRES - 29

- 12.10 Servei d'informació agrària.
- 12.30 Avanç informatiu.

- 12.32 Universitat oberta:
"Compostos orgànics purs".
- 13.05 TV3, segona vegada:
"Trossos" "Joc de Ciència".
- 14.05 Migdia.
- 14.30 Telenotícies.
- 15.15 Els palliser - 6.
- 16.00 La dona biònica:
"El misteri de Nashville".
- 17.00 Music Box.
- 17.30 Universitat oberta:
"Espectroscòpia".
- 18.00 Birdman i el Trio galàctic.
- 18.30 Avanç informatiu.
- 18.32 Fes flash.
- 19.00 Simbad.
- 19.20 Lord Tram.
- 19.45 Filiprim.
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 Simon i Simon:
"Els límits de la mort".
- 22.00 Angel Casas Show.
- 23.30 Arsenal-Atlas.
- 00.15 Telenotícies.

DIJOUS - 30

- 12.10 Servei d'informació agrària.
- 12.30 Avanç informatiu.
- 12.32 Universitat oberta:
"Dels aiguamolls al carbó".
- 13.05 TV3, segona vegada:
"Angel Casas Show".
- 14.05 Migdia.
- 14.30 Telenotícies.
- 15.15 Els palliser - 7.
- 16.00 La dona biònica:
"Mateu l'Oscar" I.
- 17.00 Music Box.
- 17.30 Universitat oberta:
"Els arrecifes Capita".
- 18.00 Birdman i el trio galàctic.
- 18.30 Avanç informatiu.
- 18.32 Fes flash.
- 19.00 Simbad.
- 19.20 Lord Tram.
- 19.45 Filiprim.
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 Vostè jutja.
- 22.30 A tot esport - Temps de neu.
- 23.50 Telenotícies.

DIVENDRES - 1

- 12.30 Avanç informatiu.
- 12.32 TV3, segona vegada:
"A tot esport" - "Botó fluix".
- 14.05 Migdia.
- 14.30 Telenotícies.
- 15.15 Els palliser - 8.
- 15.50 La dona biònica:
"Mateu l'Oscar" II.
- 17.00 Divulgatiu:
"L'esport. Cap al 92".
- 17.40 Digui, digui... - 24.
- 18.00 Birdman i el trio galàctic.
- 18.25 Avanç informatiu.
- 18.27 Fes Flash.
- 19.00 Fes Video flash.
- 19.20 Lord Tram.
- 19.45 Filiprim.
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 No passa res.
- 22.05 Raimon.
- 23.00 Trossos.
- 23.30 Telenotícies.
- 23.45 Cinema de mitjanit.

DISSABTE - 2

- 11.30 Sardanes.
- 12.00 Universitat oberta.
- 14.00 Avanç informatiu.
- 14.02 Oliana Molls - Rep.
- 14.30 Dibuijos.
- 15.00 Telenotícies.
- 16.00 Motociclisme.
- 17.00 Olímpics en acció.
- 17.50 Digui, digui... - 54.
- 18.10 Or - 3.
- 19.00 Fletxa Negra - 3.
- 19.30 Botó fluix.
- 20.00 Joc de ciència magazine.
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 Futbol.
- 23.15 La bella Otero - 2.



DIUMENGE - 26

- 9.00 Informe setmanal.
- 10.00 Santa Missa - El dia del Senyor.
- 11.00 Concert.
- 12.00 Poble de Déu.
- 12.30 El triomf d'Occident.
- 13.30 Curro Jiménez.
- 14.30 Set dies.
- 15.00 Telediari - 1.
- 15.35 L'inspector Gadget.
- 16.05 Parada de postes - 3.
- 16.55 Punt de trobada.
- 17.45 Naturalesa ibèrica.
- 18.15 El mateix dia a la mateixa hora.
- 18.45 Estrenes TV:
"El hombre de la isla".
- 20.30 Telediari - 2.
- 21.05 Volta ciclista a Espanya.
- 21.25 L'arca de Noè.
- 21.50 Cançó trista d'Hill Street.
- 22.45 Estudi Estadi.

DILLUNS - 27

- 7.30 Bon dia.
- 9.00 Al mati - De
- 9.05 a 9.20 Follow me
- 9.35 a 10.00 Els rics també ploreu
- 11.35 a 12.35 Home ric i home pobre - 13.
- 12.30 Connexió amb Sant Cugat.
- 12.33 Tres per quatre.
- 13.30 A tot saber.
- 14.00 L'informatiu.
- 15.00 Connexió amb Madrid.
- 15.00 Telediari - 1.
- 15.25 Nines de paper - 9.
- 16.30 Volta ciclista a Espanya.
- 17.15 La tarda.
- 17.55 Avanç informatiu.
- 18.00 Barri Sésamo.
- 18.30 Positró.
- 19.00 Mister Belvedere.
- 19.30 De pel·lícula.
- 20.30 Telediari - 2.
- 21.15 Volta ciclista a Espanya.
- 21.35 Un, dos, tres.
- 23.10 I vostè què opina?
- 00.05 A portada.
- 00.30 Telediari - 3.
- 00.45 Telesport.

DIMARTS - 28

- 7.30 Bon dia.
- 9.00 Al mati - De
- 9.05 a 9.20 Follow me - 49.
- 9.35 a 10.00 Els rics també ploreu
- 11.35 a 12.35 Home ric, home pobre - 14.
- 12.30 Connexió amb Sant Cugat.
- 12.33 Tres per quatre.
- 13.30 Terenci a la fresca.
- 14.00 L'informatiu.
- 15.00 Telediari - 1.
- 15.35 Nines de paper - 10.
- 16.30 Volta ciclista a Espanya.
- 17.15 La tarda.
- 17.55 Avanç informatiu.
- 18.00 Barri Sésamo.
- 18.30 Els electrofollets.
- 19.00 La quarta part.
- 19.30 Les noies d'or - 26.
- 19.55 L'hora del lector.
- 20.30 Telediari - 2.
- 21.15 Volta ciclista a Espanya.
- 21.35 Seqüències.
- 22.35 Sessió de nit:
- 00.50 Telediari - 3.
- 01.05 Telesport.
- 01.20 Testimoni.

DIMECRES - 29

- 7.30 Bon dia.
- 9.05 Al mati - De
- 9.05 a 9.20 Follow me - 50.
- 9.35 a 10.00 Els rics també ploreu.
- 11.35 a 12.35 Home ric, home pobre.
- 12.30 Connexió amb Sant Cugat.

- 12.33 Tres per quatre.
- 13.30 Punt de fuga.
- 14.00 L'informatiu.
- 15.00 Connexió amb Madrid.
- 15.00 Telediari - 1.
- 15.35 Nines de paper - 11.
- 16.30 Volta ciclista a Espanya.
- 17.15 La tarda.
- 17.55 Avanç telediari.
- 18.00 Barri Sésamo.
- 18.30 La volta al món de Willy Fog - 6.
- 19.00 Al màxim.
- 19.55 De Parlament.
- 20.30 Telediari - 2.
- 21.15 Volta ciclista a Espanya.
- 21.35 Aquí et vull veure.
- 22.35 La història - 1.
- 23.30 Espanya en Guerra, 1936-1939.
- 00.30 Telediari - 3.
- 00.50 Així fou, així ho explica.
- 01.05 Telesport.

DIJOUS - 30

- 7.30 Bon dia.
- 9.00 Al mati - De
- 9.05 a 9.20 Follow me - 49.
- 9.35 a 10.00 Els rics també ploreu
- 11.35 a 12.35 Home ric, home pobre
- 12.30 Connexió amb Sant Cugat.
- 12.33 Tres per quatre.
- 13.30 Què vol veure?
- 14.00 L'informatiu.
- 15.00 Connexió amb Madrid.
- 15.00 Telediari - 1.
- 15.35 Nines de paper - Últim.
- 16.30 Volta ciclista a Espanya.
- 17.15 La tarda.
- 17.55 Avanç telediari.
- 18.00 Barri Sésamo.
- 18.30 El quiosc.
- 19.00 El bigoti de Babel.
- 19.30 Amb les mans a la massa.
- 20.00 MASH.
- 20.30 Telediari - 2.
- 21.15 Volta ciclista a Espanya.
- 21.35 Nort i Sud - 21.
- 22.35 Debat.
- 00.05 A mitja veu.
- 00.30 Telediari - 3.

DIVENDRES - 1

- 7.30 Bon dia.
- 9.00 Al mati - De
- 9.05 a 9.20 Follow me - 50.
- 9.35 a 10.00 Els rics també ploreu
- 11.35 a 12.35 Home ric, home pobre
- 12.30 Connexió amb Sant Cugat.
- 12.33 Tres per quatre.
- 13.30 Music mots.
- 14.00 L'informatiu.
- 15.00 Telediari - 1.
- 15.35 Lady Blue.
- 16.25 Llargmetratge especial:
18.20 L'aldea d'arceo:
18.45 Món Disney.
- 19.35 Val més prevenir.
- 20.00 L'hora de Bill Cosby - 5.
- 20.30 Telediari - 2.
- 21.15 Volta ciclista a Espanya.
- 21.35 En família.
- 22.35 Divendres cinema.
- 00.55 Telediari - 3.
- 01.25 Jazz entre amics.

DISSABTE - 2

- 10.40 Les aventures de Gulliver.
- 11.00 Gent jove.
- 11.55 La bola de cristall.
- 13.15 Loteria Nacional.
- 13.30 Objectiu-92.
- 15.00 Telediari - 1.
- 15.35 Micky i Donald.
- 16.05 Primera Sessió:
- 18.05 Numero 1.
- 18.35 La vall secreta - 16.
- 19.05 Les aventures dels ossos Gummy.
- 19.35 L'Equip "A".
- 20.30 Telediari - 2.
- 21.05 Volta ciclista a Espanya.
- 21.30 Informe setmanal.
- 22.35 Dissabte nit.
- 00.05 Amerika - Ep. 2.
- 01.45 Cine de mitjanit.



DIUMENGE - 26

- 10.00 Santa Missa.
- 11.00 La bona música.
- 12.00 Estudi Estadi.
- 14.45 Recull informatiu.
- 15.00 Estudi Estadi.
- 17.20 Sessió de tarda:
19.15 El dominical.
- 20.15 Connexió amb Madrid.
- 20.15 Els diminuts.
- 20.40 Com gat i gos.
- 21.30 Connexió amb Sant Cugat.
- 21.30 Debat.
- 22.30 Diumenge cinema.

DILLUNS - 27

- 17.00 Temes de Catalunya:
- 17.30 Mirades.
- 18.00 Picapuça.
- 19.00 Curs d'anglès.
- 19.15 Hockey sobre patins.
- 20.45 El món dels anys 30.
- 21.35 Últimes preguntes.
- 22.05 Cinema club:
00.10 Viure cada dia.
- 17.00 Digui digui (54).
- 17.15 El carrer de l'espectacle.
- 18.00 Picapuça.
- 19.00 Curs d'anglès.
- 19.15 Hockey sobre patins.
- 20.45 Musica i musics.
- 21.15 La revolució romàntica.
- 22.10 El temps és or.
- 23.10 L'ull de vidre.

DIMECRES - 29

- 16.55 Futbol:
"Rumania-Espanya.
- 19.00 Curs d'anglès.
- 19.00 Connexió amb Madrid.
- 19.16 Hockey sobre patins.
- 20.45 Consum.
- 21.15 El pols d'Hollywood.
- 22.05 Fi de segle.
- 23.35 Tendido cero.

DIJOUS - 30

- 17.00 Temes de Catalunya.
- 17.30 Mirades.
- 18.00 Picapuça.
- 19.00 Curs d'anglès.
- 19.15 Hockey sobre patins.
- 20.45 Ahir i avui de l'aviació.
- 21.15 L'estació de Perpinyà.
- 22.15 Dijous cinema:
23.50 Metròpolis.

DIVENDRES - 1

- 12.00 Estudi estadi - Ed. Especial.
- 17.30 Comiat.
- 19.00 Curs d'anglès.
- 19.15 Fills i filles - 72.
- 19.45 Els vells amics - 8.
- 20.00 Agenda informativa.
- 20.30 El plumier:
"La educació en Andalusia".
- 21.00 Els comptes clars.
- 21.30 L'art de viure.
- 22.00 Concert.
- 23.35 Temps moderns.

DISSABTE - 2

- 10.00 Les aventures de Pepero:
(25).
- 10.30 Picapuça.
- 11.00 Documental.
- 11.30 Dibuijants.
- 12.00 Una història particular.
- 13.00 Canal 10.
- 13.30 Duplex per a llogar (5).
- 14.00 135 escans.
- 14.30 Recull informatiu.
- 15.00 Connexió amb Madrid.
- 15.00 Estadi 2.
- 21.00 Estiu del 36.
- 22.30 Documents TV:
"Apartheid: una història".
- 00.15 Diàlegs amb la música.

PER PRIMERA VEGADA, DES DEL CONCILI VATICÀ II, ÉS A L'ABAST DELS FIDELS DE PARLA CATALANA EL

MISSAL FERIA

EN EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

Amb els textos eucològics i lectures de les misses de totes les fèries de l'any, de les celebracions del Propi dels sants, de les misses del Comú, rituals, per diverses necessitats, votives i de difunts. Ordre de la missa amb les pregàries eucarístiques del Missal romà, la pregària V (del Sínode suís), les de reconciliació i d'infants.

De venda a les llibreries

Format, 11 x 17 cms. - 2.208 pàgs. paper bibloprint - Imprès a dues tintes Enquadernació de simil-pell - P.V.P. (amb IVA), 5.150 ptes.

EDITORIAL REGINA, S.A. - Mallorca, 87 i 89 - 08029 BARCELONA

El món de la televisió

Necessitat de tempraça en l'ús de la televisió actual

En un país com el nostre i en uns temps com els actuals, en els quals la totalitat de la població desitja alliberar-se de tota prohibició considerada "tabú", no és estrany que s'intenti la total liberalització de la sexualitat humana. Es discuteix la validesa del pudor i l'honestedat, i es lluita, amb bona o mala intenció, per "desmitificar la sexualitat", però aquesta no és cap "mite" sinó més aviat un "misteri" dins la complexa naturalesa de l'ésser humà. Misteri per tant que no pot explicar-se totalment, però si raonar-se en bona part, i que per tant pot acceptar-se, correcta o incorrectament, però mai no impugnar-se. La sexualitat és aquí, ordenada a la formació de la família humana i aquesta, al seu torn, ordenada a la formació de la societat humana.

La gent paganitzada del nostre temps, ignora freqüentment allò que Aristòtil, un pensador de l'antiguitat, havia escrit en el seu temps, quan va dir: Allò que és propi de cadascú per naturalesa, és també el més excel·lent i el més agradable per a cadascú; per l'home, és la vida conforme al pensament, ja que això és primàriament l'home: un ésser pensant. I sobre el que és sexual dirà: El que més importa a l'home sobre el que és sexual, és el seu control, ja que el descontrol sexual és el que més "bloqueja" el pensament de l'home i per tant, el que és més nefast per l'home, si no sap atemperar aquesta passió baix el domini de la raó, ja que hem dit que la felicitat de l'home és primàriament en la seva qualitat de pensant. D'ací la utilitat de la tempraça en pensaments i obres. Només l'home que pensa i per això és temperant, és feliç. D'ací neix el principal perill de la televisió actual: l'alienació del pensament d'allò que sigui per nosaltres més important i necessari en qualsevol moment i amb això, el descontrol personal. El permissivisme actual no ens afavoreix.

JOAN SANS

4 anys després de l'incendi...

La Passió d'OLESA

- **INAUGURACIÓ
NOU TEATRE**
- **REPRESENTACIONS:**
1, 3, 10, 17, 24 i 31 maig 1987
(10,15 matí)
2 de maig 1987
(18,15 tarda)
- **LOCALITATS:**
Telfs. 778 05 90 - 778 10 09

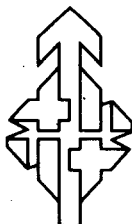
Estrena del espectacular NOU MUNTATGE



GENERALITAT DE CATALUNYA
DEPARTAMENT DE CULTURA
DIPUTACIÓ DE BARCELONA
SERVEI DE CULTURA

AMB LA COL·LABORACIÓ DE

CAIXA DE BARCELONA



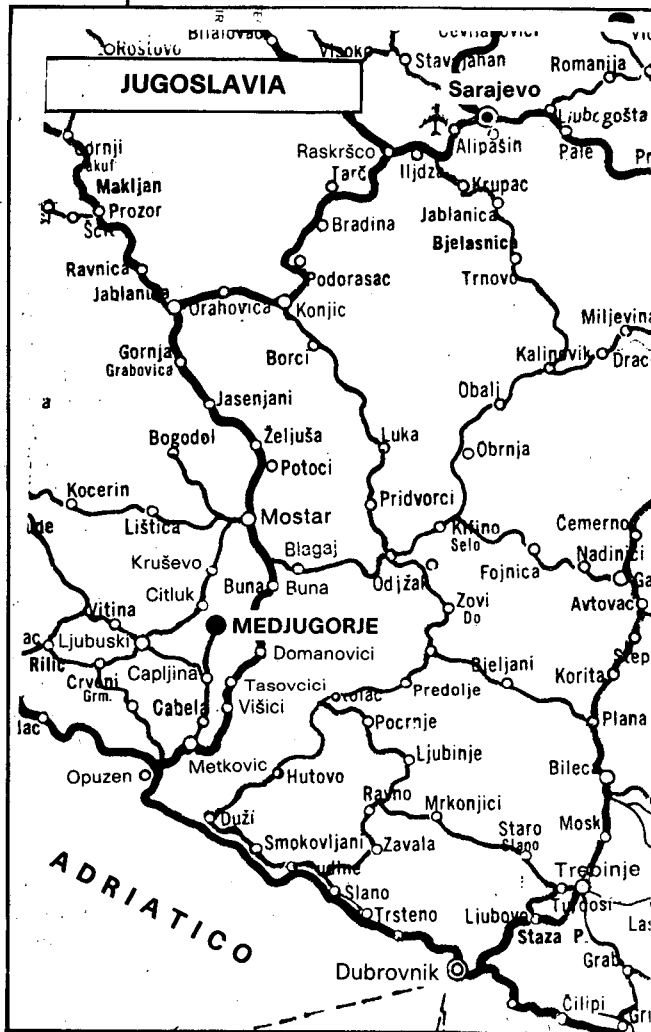
Les aparicions de la Mare de Déu a Medjugorje



Els fets de Medjugorje, o sigui les suposades aparicions de la Mare de Déu que tindrien lloc en aquest indret de Iugoslàvia (de les que hem informat més d'una vegada els nostres lectors) criden cada vegada més l'atenció de l'opinió catòlica mundial, malgrat la controvèrsia que susciten. Un amic nostre, va visitar el lloc, va assistir a alguna de les aparicions i va poder parlar amb algunes persones qualificades. Heus aquí el seu testimoni. Les apreciacions que fa, obviament, són de la seva exclusiva responsabilitat.
LA REDACCIÓ.

L'INDRET ESCOLLIT PER LA MARE DE DÉU

Ara ja fa més de dos anys (octubre de 1984) em trobava a la parròquia de Medjugorje a Iugoslàvia, on cada dia desde el 24 de juny del 1981 s'apareix la Mare de Déu a sis joves, quatre noies i dos nois. L'església parroquial on acudeixen diàriament els vi-dents a la cita amb la Verge Maria és força espaiosa. Fou cons-



Mapa de Iugoslàvia.

truida no fa massa anys pels franciscans que tenen la cura pasto-ral d'aquestes poblacions ètnicament croates, però pertanyents a la República (és aquest el nom que hom dona a les comunitats autònomes iugoslaves) federada de Bòsnia-Herzegovina. La fa-çana tota blanca, senzilla, sense ornamentacions està flanqueja-da per dos imponents campanars, que destaquen per la seva blancor i estan rematats per una piràmide punxaguda de pissar-ra negra segons l'estil de les esglésies locals. El temple s'alça en ple camp, en mig d'una immensa plana voltada de muntanyes

(Medjugorje vol dir “en mig de les muntanyes”) situada al nord de la pintoresca vall del riu Neretva a uns 30 kms. de l'Adriàtic, però aïllada, pel que fa a mitjans de comunicació d'aquesta zona d'atracció turística.

L'espectacle lluminós d'aquesta regió

Contemplada la regió desde la muntanya de Krizevac, o sigui “de la Creu”, perquè està coronada per una creu monumental on cada any en la festa de l'Exaltació de la Santa Creu s'hi apleguen multituds fins de 100.000 pelegrins, resulta veritablement extraordinari, un autèntic regal per la vista i per l'esperit.

Allà abaix, en mig de les plantacions de tabac i de vinya, base de l'economia purament agrícola de la regió, els dos campanars senyorejen damunt les masies i els petits nuclis de població escampats arreu. Ens trobem en el cor de la Iugoslàvia socialista, al sud d'Herzegovina gairebé allí on limita amb Croàcia. La gent és aquí homogeniament catòlica sense barreges interconfessionals i de nacionalitat croata.

En canvi, una mica més al nord, a la ciutat de Mostar, seu episcopal de la diòcesis a la què pertany Medjugorje, la població és del punt de vista religiós ben heterogènia: catòlics —força minoritaris—, ortodoxos i musulmans hi conviuen barrejats. Però aquí, a la plana, l'émbrazida musulmana dels segles passats va ser continguda victoriosament pels franciscans que van aturar la islamització del poble cristià i van salvar la fe catòlica de la nació croata durant els quatre segles d'imperi otomà. Els croates foren el primer dels pobles eslaus que es convertí al cristianisme en el s. VII; abans, doncs, que els txecs, búlgars, polonesos, ucraïnesos i russos, i per la seva resistència a l'islamisme fou anomenat per Lleó X “*antemurales Christianitatis*”, primera defensa de la Cristiandat. Ara ja fa temps que el perill mahometà es va esvaïr. El nou perill per a la fe s'anomena, tanmateix, comunisme. Perquè la dictadura marxista, perseguidora oberta o solapada però sempre enemiga del nom cristià, per més que tracti de dissimular la realitat amb falses aparences, dura ja 40 anys. No obstant, la fe d'aquest poble admirable en surt igualment victoriosa. Una fe manifestada massivament, sense por ni reticències, forta, dura, com les pedres del Via Crucis que puja fins al cim de Krizevac o del pujol de Podbrdo on tingué lloc la primera aparició de Maria.

La gran lliçó de les aparicions

Amb l'indret elegit per la Mare de Déu per a una de les manifestacions sobrenaturals més extraordinàries de tota la història de l'Església comença la gran lliçó que ens vol trametre. Quan els vidents pregunten a la Mare de Déu perquè s'apareix precisament a Medjugorje, respon perquè “aquí” hi ha fe. *La fe, l'enfortiment de la fe, i sobretot la salvaguarda de la fe pels pastors del Poble de Déu és la primera gran recomanació*, el primer gran tema del missatge que Maria tramet desde Medjugorje als cristians d'avui. Aquest crit d'alerta sembla doblement significatiu, perquè ara i aquí l'amenaça a la fe ve personificada per un poder totalitari que s'extén als altres països d'Europa Oriental i, això no obstant, la irrupció del sobrenatural trenca qualsevol condicionament i converteix paradoxalment un indret sota règim marxista en signe profètic d'una nova frontera cristiana per al món de l'Est i per a tot el món. Les primícies en són els més de cinc milions de pelegrins, molts d'ells estrangers, que han passat ja per Medjugorje, enduts per l'atractiu irresistible de la presència maternal de Maria.

Potser aquesta greu advertència de la Mare del Senyor és *encara més significativa per als nostres pobles occidentals*, perquè ens fa palesa l'exemplaritat d'unes gents fidels i humils que han sabut mantenir secularment en condicions històriques molt difícils llur identitat cristiana en tota la seva integritat i fermesa, amb totes les seves manifestacions també les externes, sense respectes humans de cap mena i sense cedir gens ni mica a cap procés de secularització com el que està corsecant el cristianisme a l'Occident.

Talment l'octubre del 1981 la Mare de Déu contesta a tres preguntes sobre els països de l'Est i de l'Oest. Sobre Polònia anunciava, "Dintre de poc temps hi haurà grans conflictes però els justos se'n sortiran" (al desembre es produïa el cop militar de Jaruzelski). Sobre Rússia afirmava, "Rússia és el poble on Déu serà més glorificat". Pel que fa al món Occidental responia, "L'Occident ha fet progressar la civilització però sense Déu, com si ell fos el seu propi creador". Allò que va afegir tot seguit sobre els pobles occidentals sembla pertànyer a la part del missatge no comunicable encara. Tanmateix, no es podia descriure millor la situació del món tecnològic-consumístic, i alhora descregut i autosuficient en què vivim.

ELS VIDENTS

Tots sis vidents van néixer al poblet de Bijakovici ajaçat al peu del pujol de Podbrdo a una mitja hora de camí de Medjugorje. Dos nois, IVAN de 16 anys (en iniciar-se les aparicions) que treballa en la plantació de tabac familiar i JAKOV de 10, alumne en l'escola primària, i quatre noies, MIRJANA de 16, que cursa ara ciències agronòmiques en la Universitat de Sarajevo, MARIJA de 16, aprenenta de perruqueria, IVANKA de 15, estudiant de segon ensenyament a l'Institut de Mostar i VICKA de 17, que ha deixat els estudis de l'Escola Professional Tèxtil de la mateixa ciutat i ajuda com germana gran a la tasca domèstica de la seva família nombrosa.

No hi ha res en el seu aspecte exterior que els distingeixi dels altres adolescents. Són joves del seu temps que viuen i s'eduquen en les mateixes condicions que els seus coetanis. És veritat que, abans de les aparicions, no es distingien gaire per llur religiositat. Ara, això ha canviat des de que la Mare de Déu s'ha convertit en la seva pedagoga particular, ja que no cal oblidar que des de fa més de cinc anys gaudeixen d'un col·loqui diari amb Ella. Al seu entorn es respira senzillesa i naturalitat. Cap gest d'ostentació o de vanitat. No res de "vedettisme" ni d'exhibicions. Sembla que no s'adonin de la situació d'excepció de què són objecte. Preguntats per la raó perquè han estat elegits per aquesta vocació excepcional, responen invariablement que no és pas perquè ells siguin millors que els altres. Com diu qui els coneix a fons, "s'han fet més naturals en tornar-se més sobrenaturals".

Missions particulars

La Mare de Déu confia a alguns d'ells missions particulars: MIRJANA rep comunicacions sobre l'estat actual i futur de l'Església i sobre possibles càstics tothora condicionals sobre la humanitat; VICKA sobre el pervindre del món que corre a la perdició i sobre els mitjans per salvar-lo; MARIJA és encarregada de trametre missatges adreçats per la Mare de Déu al Papa, al Bis-



Jakov Colo.



Ivan Dragicevic.



Mirjana Dragicevic.



Ivanka Ivankovic.

be, als sacerdots, als pelegrins etc... Tots ells s'han mantingut absolutament fidels a les indicacions de la Verge Maria i han resistit totes les pressions, a vegades molt forts per part de l'autoritat civil, quan se'ls ha volgut fer declarar aquelles coses que la Mare de Déu els ha manat de guardar en silenci.

Llur sanitat física i mental ha estat comprovada amb resultats plenament satisfactoris per diversos equips mèdics, que els han fet objecte de tota classe d'examins mèdics, tests psicològics etc... principalment l'equip mèdic francès dirigit pel Prof. H. Joyeux de la Universitat de Montpeller (juny, octubre i desembre - 1984). Cal advertir que és la primera vegada que s'estudien amb mètode veritablement científic unes aparicions en el mateix moment de produir-se. Els estudis del Prof. H. Joyeux i el seu grup conclouen que es tracta d'un fenomen científicament inexplicable realitzat sense cap modificació patològica de les funcions físico-psíquiques dels vidents, que no s'identifica amb res tal com, epilèpsia, son, somni, al·lucinació, histèria, catalèpsia..., ni tampoc hi ha frau, "el definiríem com un estat de pregària activa intensa, desconectat parcialment del món exterior, de contemplació i comunicació amb una persona distinta que només ells veuen, senten i poden tocar". Posteriorment un grup de metges italians format per creients i no creients que va anar a Medjugorje a estudiar les aparicions (septembre-1985) ha arribat a conclusions semblants i ha publicat l'any passat el resultat dels seus estudis amb el títol "Dossier científico su Medjugorje" de 192 pàgines, la versió francesa del qual sortirà properament a les Edicions O.E.I.L. de Paris.

L'elecció d'aquests membres de les noves generacions per a vehicular els missatges de Maria ens ofereix un altre signe per al nostre temps. A Medjugorje no es tracta d'infants, ni de pastorets, ni d'analfabets com en d'altres aparicions marianes, sinó d'adolescents, entre els 16 i 17 anys (que ara ja passen dels 20), com tots els d'avui dia, submergits en el món tecnològic i cultural de finals del s. XX, amb els gustos i les aficions propis del seu temps i de la seva edat, i exposats als mateixos perills, estímuls i sol·licitacions que els seus companys d'estudis o de treball.

No cal burxar gaire en aquest nou signe que Medjugorje ens proporciona i en aquesta atenció sol·licita amb què la Mare dels homes vetlla sobre la joventut actual. Sabem prou la gran tragèdia que pateix la nostra generació amb la ruptura religiosa i moral que afecta màximament el jovent indefens, amb les fallides en la fe i en la moral, els enfrontaments generacionals, el trencament de la família, el drama dels drogadictes, l'erotisme-ambient, el passotisme reivindicat com una forma de vida, l'absència d'idees i d'ideals etc... Davant d'aquest cúmulo de ferides que semblen mortals i sense remei, només el cor d'una Mare sap atansar-se amb delicadesa als seus fills que en són víctimes. El gest maternal de Medjugorje on Maria es fa present als representants de la joventut contemporània és prou clar. Ella, què anomena afectuosament els joves vidents en llur llengua croata "andjelimoji" (àngels meus), els anuncia, "la joventut tornarà a la fe" i els encarrega l'acompliment d'una missió, "mantingueu-vos fermes i porteu la gent cap a una pregària insistent, a la penitència i a la conversió. Al final vosaltres sereu els més feliços", "vosaltres heu de ser un signe".



Vicka Ivankovic.



Marija Pavlovic.

Les aparicions iniciades el 24 de juny del 1981 al turó de Podbrdo han continuat diàriament amb la sola interrupció de cinc dies. L'afluència inicial de desenes de milers de persones esverà l'autoritat gubernativa i la "milicija" (policia) impèdi l'accés al turó. En realitat les aparicions eren "il-legals", posat que la llei no autoritza manifestacions religioses sinó és a l'interior del temple o, fora d'ell, prèvia autorització, que cal obtenir cada vegada i en cada cas. S'acordà finalment, després d'un període en què les aparicions es tingueren en domicilis privats, que els vidents anirien a l'església parroquial de Medjugorje.

En efecte, allí es dirigeixen cada dia cap a les sis de la tarda. No sempre hi són tots, ja que sovint algun d'ells es veu impedit d'anar-hi per causa de les seves obligacions escolars, laborals o d'altres. Tanmateix, sigui quin sigui el lloc on es troben no deixen de rebre en algun moment del dia la visita de Maria.

L'església és ja plena a les cinc de la tarda quan comença el res de les tres parts del rosari. Els dies que vaig ser-hi present, a més de croata s'utilitzaren en els actes de culte i se sentia pregar en molts d'altres idiomes: francès, alemany, anglès i sobretot italià. Els vidents s'apleguen en una peça ubicada al cantó dret (en la perspectiva dels fidels) del presbiteri, que és simètrica a la sagristia situada a l'altra banda. Es una habitació petita, que anomenen, Capella de les aparicions, on hi caben ben justes i dretes unes 40 persones. Hom controla l'entrada molt rigorosament i només s'hi autoritza l'ingrés dels sacerdots i d'algun laic per un motiu especial. El diumenge 14 d'octubre vaig tenir la fortuna de formar part del grup privilegiat d'aquell dia que, com de costum, entrà i esperà dintre la capella l'arribada dels vidents.

El meu testimoni

Heus ací allò que puc testimoniar de l'aparició d'aquella tarda, la número 1.203 de la sèrie diària iniciada més de tres anys abans. Els joves van entrar que encara no eren les sis. Els puc observar molt bé ja que sortosament quedo col·locat tocant l'altar davant del qual s'arrengleren, de manera que tinc al meu cantó mateix IVAN, que inicia la renglera dels vidents, i els veig de cara. Avui n'han vingut quatre; per ordre de col·locació: IVAN, MARIJA, IVANKA i VICKA. Manca JAKOV. Pel que fa a MIRJANA, per a ella van acabar les aparicions el desembre del 1982, en rebre de llavis de la Mare de Déu l'últim dels deu missatges, encara secrets, que Maria va confiant separatament i en moments diferents a cadascun dels vidents (posteriorment, el maig de 1985, també per IVANKA finiren les aparicions en comunicar-li la Mare de Déu el desè i darrer secret).

D'entrada es mostren distesos, senzills i gens "místics", però diria amb un no sé què d'angèlic. En realitat, semblen més joves del que fan suposar les fotografies. En la capella, plena de gom a gom, l'ambient és en aquests moments, d'emoció continguda i d'oració intensa. S'ha fet el silenci en entrar els vidents que concentren l'atenció de tothom. Col·locats en filera davant d'altar inicien el res, recomanat per la Mare de Déu, dels set Pares-Nostres amb Ave i Glòria tradicionals a la comarca, i molt poc després d'encetada la pregària —que no crec que hagi passat ni mig

minut— s'agenollen amb un moviment ràpid i simultani. Segons llur testimoni, immediatament abans d'aparèixer la Mare de Déu perceben una gran claror que anuncia la presència de Maria. Es aleshores que cauen agenollats. Resten immòbils, estàtics, fixa llur vista en el mateix punt situat cap a la paret de sobre de l'altar. Se'ls veu, ara, com absorbits i submergits en quelcom que als demés se'ns escapa. Són moments impressionants i corprendors. La Mare de Déu és aquí. Ells la veuen amb els ulls del cos. Els qui hi assistim no som tan afortunats, però veiem els ulls que la veuen, i sentim per uns instants la seva presència inefable que mai no es pot oblidar.

IVAN que tinc tan aprop meu que gairebé el frego i MARIJA que és al seu costat, se'ls veu concentrats amb una mirada intensa. Em sembla que fan algun petit moviment gairebé imperceptible. Observo que no estan encarcerats ni s'han convertit en estàtues sinó que conserven la naturalitat. Les altres dues vidents IVANKA i VICKA mantenen un col·loqui diferent i simultani amb l'aparició. Veig com mouen els llavis sense que arribi als presents cap so. Aquest col·loqui inaudible per als qui som a la capella és interromput un o dos cops per una exclamació acompanyada d'un gest de sorpresa en el rostre d'IVANKA i especialment de VICKA, la més espontània del grup. De sobte els mateixos llavis que es movien sense emissió de so perceptible, fan ressonar en la nostra oïda amb veu robusta i amb total simultaneïtat, "que esteu en el cel etc..." del Pare Nostre que la Mare de Déu ha iniciat sola.



Un moment de les aparicions.

En acabar, s'alcen tots alhora. Tampoc ara apareixen enervats sinó serens i amb una alegria profunda, i àdhuc algun, com VICKA, prodiga somriures i adreça una paraula amable als qui són a la vora seu. Tot plegat no ha durat més de dos o tres minuts. La duració de les aparicions s'ha anat escursant des de tres quarts o mitja hora al començament, fins a uns minuts en l'actualitat. Els joves han explicat que en principi l'aparició, tot el món exterior, l'altar, les parets, la capella... desapareix per a ells. Només la figura de Maria "esvelta, bella, lleugera", alguns cops

amb l'infant Jesús als braços, amb vel blanc i un vestit d'un color indescriptible com gris lluminós (potser de significat penitencial) i amb corona d'estrelles, es mostra al seu davant. En fan descripcions amb detall, però confessen alhora que no troben les paraules per expressar l'armonia de la seva presència, la bellesa de les seves faccions, el color dels seus vestits. Res d'això no pot ser comparat a cap cosa coneguda. Un d'ells diu, "jo voldria contemplar-la, contemplar-la, contemplar-la eternament". El seu rostre és humà diuen, però la seva formosor no és d'aquest món; la seva veu és com una música.

Extraordinària concurrència de joves

Immediatament després de finalitzada l'aparició, els joves passen al presbiteri on agenollats darrera l'altar reciten amb els fidels pregàries tradicionals de la regió, a les que per indicació de la Mare de Déu afeigeixen el Credo, Símbol de fe, i a continuació assisteixen a la missa des de la sagristia. Aquesta acostuma a ésser concelebrada, puig que sempre són presents multitud de preveres. El dia anterior, dissabte 13 d'octubre havien concelebrat prop de 100 sacerdots presidits per l'aleshores bisbe auxiliar de Los Angeles, Donald Montrose. La celebració amb la llarga homília, les pregàries comunitàries i els meravellosos cants croates en què participa veritablement tot el poble, culmina en la comunió massiva. L'Eucaristia ha durat una hora. Hom té cura que la presència de Maria quedi *sempre emmarcada en la litúrgia eucarística* fent realitat vivent l'axioma "a Jesús per Maria" i així les aparicions marianes són integrades en el culte litúrgic i sacramental. La cerimònia s'allarga encara una altra hora, amb



El pare Tomislav Vlasic.

la pregària pels malalts i la imposició de les mans pels preveres, o bé amb l'adoració de la Creu, o amb l'exposició del Santíssim. Poca gent ha marxat després de la missa. Tot plegat ha durat unes tres hores.

Qualsevol espectador, especialment si ve dels països occidentals, queda sobtat per contrast davant les manifestacions de fe i de pietat d'aquesta gent, llur participació multitudinària en les celebracions, el caràcter veritablement col·lectiu de la pregària i el cant, la presència numèrica si fa no fa igual tant d'homes com

de dones, les cues de 15 o més persones amb gran proporció de joves davant els confessionaris (hi ha dies que cal traslladar les confessions en mig del camp perquè dintre l'església no caben ni els penitents ni els confessors que oscil·len des d'un mínim de 5 fins a 70 els dies de gran aflluència), les llargues homilies i l'atenció amb què són escoltades, el to general de la pastoral allunyat de qualssevilla ideologismes i fraseologismes complicats i intel·lectualistes, i, sobretot, el que més sorprén, és *l'extraordinària concurrència de joves* que drets, asseguts als bancs o a terra, recolzats a les parets omplen materialment tots els racons del temple i segueixen els ritus i pregàries amb una intensitat transparent.

A partir de l'abril del 1985, d'acord amb les indicacions de l'autoritat diocesana, les aparicions no es tenen ja en la capella de l'església parroquial, sinó en una habitació del convent dels franciscans que fa de casa rectoral, en forma enterament privada i sense que ningú no hi tingui accés.

EL MISSATGE DE MARIA

La raó de ser de les aparicions radica evidentment en el missatge que la Mare de Déu transmet a través de les persones per Ella elegides. Així ha estat en les diverse epifanies marianes que comencen en el segle passat a la "rue du Bac" amb Sta. Caterina Labouré (aparicions de la Medalla Miraculosa) i arriben als nostres dies amb Medjugorje passant per La Salette, Lourdes, Fàtima etc... La Mare dels homes, tement per la sort temporal i eterna de la humanitat, s'hi atansa per recordar-li les veritats eternes. Amb matitzacions i insistències diferents, el contingut substancial dels missatges de Maria fa present una i altra vegada a un món cada cop més allunyat del Creador i cada cop més proper a l'autodestrucció, l'únic camí possible per la conversió i la salvació.

Medjugorje no n'és una excepció. Amb tot, el seu missatge ve caracteritzat per aspectes particulars i específics. El punt central ens és donat quan els vidents pregunten a la Senyora el seu nom. Es una pregunta clàssica en les aparicions marianes. A Lourdes Maria respon a Bernardette, "Jo soc la Immaculada Concepció", a Fàtima declara als tres pastorets, "Soc la Senyora del Rosari". Doncs bé, a Medjugorje la Mare de Déu contesta als joves que li ho pregunten (finals d'agost de 1981), "Jo soc la Reina de la Pau".

Amb aquesta declaració Maria ens fa entrar en el cor mateix d'allò que ens vol manifestar: *la pau com fruit de la reconciliació amb Déu i amb els homes*. Més endavant dirà, "Jo he vingut a dir al món: Déu és la veritat. Déu existeix. En Ell hi ha la verdadera felicitat i la plenitud de la vida. Jo m'he presentat aquí com Reina de la Pau per dir al món que la pau és necessària per la salvació del món. En Déu es troba la veritable joia de la que deriva la veritable pau" (16-6-83). La invocació "Regian Pacis" introduïda per Benet XV en les Lletanies Lauretanes, precisament en iniciar-se el període històric de les guerres d'abast mundial, vol dir en llavis de la Mare de Déu de Medjugorje la pau en el sentit més ampli, la que comença en el cor de l'home i s'extén després al proïsme fins abastar tota la humanitat, la pau amb Déu i amb i entre els homes en tots els seus aspectes i relacions. No feia un mes (finals de juliol 1981) que, com anticipant la paraula de Maria, havia apareguda escrita amb trets lluminosos en el cel la paraula MIR (en croata, pau), fenomen repetit després diverses vegades i testimoniats per nombroses persones.

ELS MITJANS PER LA PAU: CONVERSIÓ, PREGÀRIA, DEJUNI, CONFESSIÓ

A l'entorn d'aquest argument central de la pau, que la Mare de Déu anuncia a l'inici mateix de les aparicions, s'estructuren els altres temes del missatge marià. El quart dia de les aparicions (27-6-81), al pujol de Podbrdo, s'adreça a MARIJA, "La pau, la pau... res més que la pau. Cal que els homes es reconciliïn amb Déu i entre ells. Per això, cal que creguin, preguin, dejunin i es confessin". En aquesta frase està condensat tot el que la nostra Mare vol fer-nos saber i practicar: *la pau i els mitjans que hi condueixen, la fe, la pregària, el dejuni, la conversió expressada en el sacrament de la reconciliació*. Sobre aquests punts insisteix incansablement una i altra vegada en les més de dues mil aparicions que ja han tingut lloc a Medjugorje.

La Mare de Déu interpel·la tot el món, "L'única paraula que vui dir és: conversió del món sencer. Us ho dic a vosaltres perquè ho digueu a tothom. Jo no demano més que la conversió" (26-4-83) "Cal abandonar-se totalment a Déu. Renunciar a les passions desordenades, rebutjar la por i entregar-se; els qui saben entregar-se no coneixen més ni obstacles ni por" (16-6-83). sobre la pregària precisa, "Jo estaria força contenta si tota la família es reunís per pregar cada matí mitja hora" (20-10-83), "L'important és pregar l'Esperit Sant perquè davalli. Quan hom el té, ho té tot. La gent s'equivoca quan es dirigeix als sants només per demanar coses" (21-10-83).

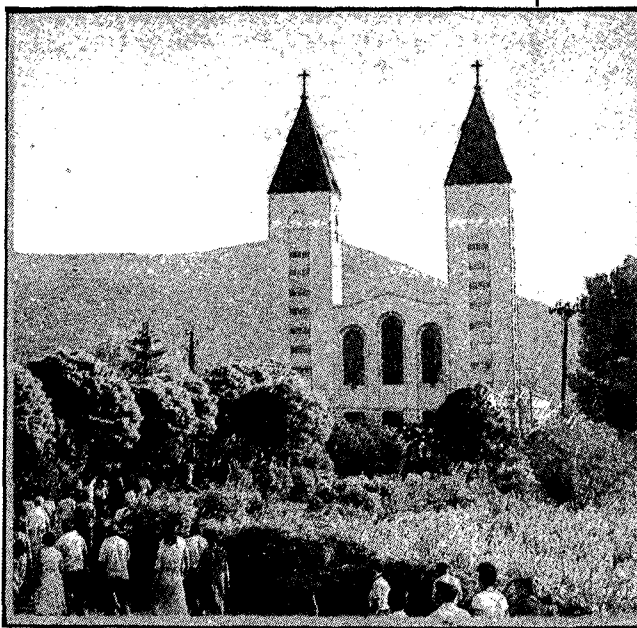
Recomana resar el Credo, el rosari, oracions tradicionals de la comarca, però no insisteix en devocions particulars, "Totes les pregàries són bones si són recitades amb fe", però alhora, "La fe no pot ser viva sense la pregària", "Es necessària una renovació espiritual per a tota l'Església".

Insisteix també força sobre la necessitat del dejuni, tan ponderat en l'Evangeli i més aviat oblidat pels cristians de la societat de consum, i adverteix, "El dejuni i la pregària poden impedir àdhuc la guerra" (21-7-82). El 20-4-83 la Mare de Déu apareix plorosa per la sort dels pecadors, "Jo voldria convertir-los, però no es converteixen. Pregueu, pregueu per ells. No trigueu a fer-ho... Jo tinc necessitat de la vostra pregària i de la vostra penitència". El Maligne no és mai absent de les batalles espirituals, "Satan està enfurismat contra els qui dejunen i es converteixen" (15-8-83), "No us inquieteu pas. Que la pau uneixi els vostres cors. L'inquietud ve solament de Satan" (25-8-83).

Entre les mancances més greus dels cristians d'avui, inclús dels "practicants", cal posar la pràctica de la confessió mig despareguda al menys entre els del nostre primer món, al revés del que succeeix entre els del segon. La Verge Maria aconsella la confessió mensual (6-8-82), "La confessió mensual serà un remei per l'Església de l'Occident. Panys sencers de l'edifici de l'Església podrien ser refets si els creients es confessessin un cop al mes".

ACCENT CONCILIAR EN EL MISSATGE DE MEDJUGORJE

Medjugorje apareix també com una *confirmació carismàtica del Concili Vaticà II* (com Lourdes ho fou de la definició de la Immaculada), no solament perquè les aparicions s'inscriuen en un estil i les acompanya una pastoral renovats en l'esperit conciliar, sinó per l'assumpció d'afirmacions capitals del Magisteri del Concili. Així la Mare de Déu exhorta a adoptar una actitud ecumènica, a una obertura envers els altres, cristians o no, creients o no. En unes circumstàncies com les dels catòlics d'aquesta terra; amb una tradició històrica feta de croades i enfrontaments per causa religiosa, generadors d'aversiones i d'odis ancestrals que encara perduren i, actualment, en contacte amb poblacions ortodoxes i mahometanes i amb ateus i comunistes, les paraules de Maria adquireixen tot el seu sentit, "Cal respectar tot home en la seva fe. És necessari no menysprear mai ningú a causa de les seves conviccions". La conformitat amb l'accent renovat de l'ensenyament conciliar no pot ser més patent. D'acord amb aquesta amplitud universal que a ningú no exclou, Maria assevera també que el Papa s'ha de considerar el pare de tots els pobles i no solament dels cristians.



Església parroquial de Medjugorje.

LES DARRERES APARICIONS DE LA MARE DE DÉU

Podríem allargar les citacions de les paraules de Maria. Nogensmenys, Medjugorje posseix altres elements específics que el caracteritzen. Tant és així, que la Mare de Déu, afirma VICKA, ha dit diverses vegades, que s'ha aparegut a Medjugorje d'una manera tota particular; això no ho ha fet enlloc, ni ho tornarà

a fer més. Sobta, certament, la llarga durada —més de cinc anys i mig— de les aparicions, que passen ja dels dos milers i es produeixen diàriament dels del 24-6-81 amb la sola excepció de cinc dies, fet únic en la història de les aparicions marianes. D'aquí ve la pregunta dels joves sobre el perquè d'aquesta excepcional duració. La Verge Maria els sorprèn en respondre'ls que *durent tant i són tantes les aparicions perquè són les darreres*, "He vingut a cridar el món a la conversió per última vegada, perquè després ja no m'apareixeré més sobre la terra". Encara que els vidents ens assabenten que es tracta de les darreres per al període actual de la història humana, no obstant, l'aspecte escatològic d'aquesta manifestació sembla innegable, sobretot tenint en compte les altres advertències a la humanitat.

EL SIGNE I ELS SECRETS: UNA GREU ADVERTÈNCIA A LA HUMANITAT

A Medjugorje ens enfrontem amb quelcom que culmina i clou alhora els avisos cada cop més apressants i anguniats de Maria als homes. En aquest aspecte Medjugorje es presenta com la cimera a la que hom arriba a través dels missatges en bona part no escoltats i dels anuncis profètics de Lourdes i Fàtima. Déu, ens diuen els vidents, no pot tolerar més la situació actual de la humanitat. Els esdeveniments de Medjugorje són, doncs, *resolutius i en l'acceptació o refús de la invitació maternal de Maria s'hi decideix el destí del món*.

La Mare de Déu va comunicant als sis joves per separat i un a un deus secrets, és a dir, manifestacions o prediccions no comunicables de moment, però que en el futur seran revelades. Els qui ja han rebut el desè i últim secret són invitats per la Verge Maria a retornar a l'estat comú dels cristians corrents, a la nit de la pura fe. Les aparicions han acabat per a ells i ja no acudeixen a la capella amb els seus companys, per més que privadament reben la visita de Maria en alguna avinentesa molt sigular. En aquesta situació es troben, com abans he dit, les dues vidents MIRJANA i IVANKA. Els secrets es refereixen als mateixos vidents, a la comunitat eclesial de Medjugorje, al signe visible i permanent que la Mare de Déu deixarà a la muntanya de les aparicions com prova i memorial de la seva extraordinària presència, a cada un dels homes, a l'Església en general i al món sencer. El lapse de temps fins al signe, que sembla que es produirà a la fi de les aparicions i del que alguns vidents coneixen la data, es un *espai concedit per la conversió*, "Que es converteixin mentre hi ha temps".

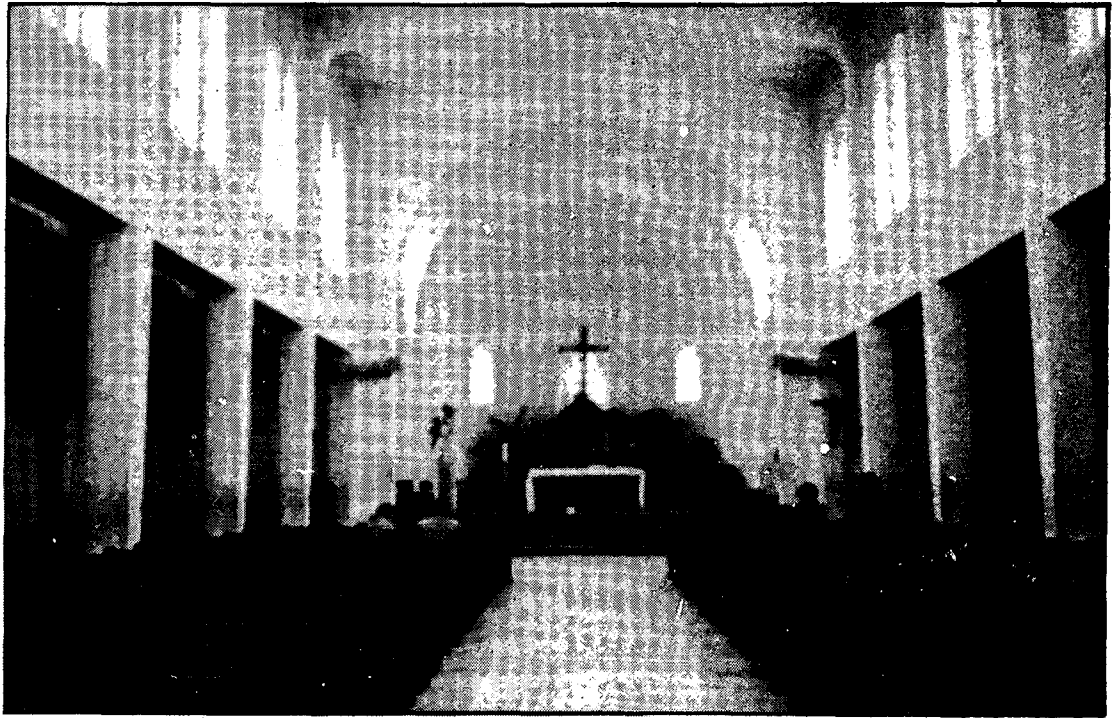
El franciscà Tomislav Vlasic que ha guiat espiritualment els vidents, ha escrit a petició d'ells per encàrrec de la Mare de Déu una carta a Joan Pau II (30-11-83), publicada en el notable estudi històrico-teològic sobre Medjugorje del conegut historiador i teòleg R. Laurentin. En ella llegim:

"La Mare de Déu diu que la pau del món està en crisi. Invita continuament a la reconciliació i a la conversió. Ella ha promès deixar un signe visible sobre el lloc de les aparicions a Medjugorje per tota la humanitat. El temps que precedeix aquest signe visible és un període de gràcia per la conversió i l'aprofundiment de la fe", "Abans del signe... hi haurà tres advertències al món. Les advertències seran esdeveniments sobre la terra", "El novè i desè secrets són greus. Són un càstic pels pecats del món", "Amb la pregària i el dejuni (parla la Verge Maria) podeu allunyar la guer-

ra, suspendre les lleis naturals”, “Després del signe visible els qui quedaran amb vida tindran poc temps per convertir-se”, “Segons MIRJANA, ens trobem aprop dels esdeveniments anunciats per la Mare de Déu”.

Només Déu és Senyor de la història

Evidentment aquests textos contenen punts obscurs que, ningú fora dels vidents no està actualment en condicions de poder interpretar amb exactitud. De totes maneres apareix ben clar que, en l'economia providencial que suggereixen, qualssevol amenaces o correctius anunciats van *estretament vinculats a la llibertat humana* que, desviada de Déu, els provoca i podent haver-los evitat no ho ha fet i, en tot cas, són tothora condicionats pel recurs a la conversió i a la penitència. Al capdavall, com tot el missatge de Medjugorje, els secrets tenen caràcter profètic, és a dir, són paraules adreçades en nom de Déu al món i abasten sovint el pervindre. Tot resultarà, sense dubte, més clar quan llur contingut podrà ser declarat pels vidents. Aleshores es farà palès que només Déu és Senyor de la història i de l'esdevenidor.



Interior de l'església parroquial.

FETS PRODIGIOSOS

Capítol apart mereixerien els fets prodigiosos que acompanyen les aparicions, com les nombroses curacions obtingudes instantàniament a Medjugorje, invocant la intercessió de Maria o, a d'altres indrets, utilitzant terra, flors etc... tretes del lloc on s'iniciaren les aparicions en el turó de Podbrdo. Ha tingut gran ressó el cas de la italiana Diana Basile vinguda en peregrinació de Milà. Impossibilitada, com es trobava, va haver de ser ajudada a pujar els graons i entrar a la capella de les aparicions. Patia greu

dificultat deambulatòria ocasionada per esclerosi múltiple que, a més de les cames, també l'afectava des de feia més de deu anys amb ceguesa de l'ull dret, paràlització de la mà i braç drets etc... Va ser guarida sobtadament a la capella en el moment de l'aparició el 23-5-84. Al dia següent feia deu quilòmetres a peu des del seu allotjament a la ciutat veïna de Ljubuski fins a Medjugorje, i pujava al pujol de Podbrdo en acció de gràcies.

Altres successos inexplicables han tingut i tenen lloc a Medjugorje i són confirmats per innumbrables testimonis, fenòmens lluminosos en el cel, signes en el sol semblants al famós miracle de Fàtima, desaparició en diverses ocasions de la vista de la creu que corona la muntanya de Krizevac, substituïda per una columna de llum que dona tot seguit pas a la figura de Maria etc... És clar que cal ésser reservat en aquest camp i coses com aquestes han d'ésser sotmeses a una investigació i verificació rigoroses. Malgrat tot, tan equivocat seria lliurar-se a una credulitat vana, com eliminar-ho tot, ja d'entrada, a partir de qualsevulla slogan fàcil (avui de moda quan es tracta de miracles) que ens estalviaria de pensar i de recercar. Com observa Laurentin, la llum és un símbol senzill, privilegiat en la Bíblia pel que fa a les teofanies, "perquè Déu no s'havia d'expressar en aquest llenguatge accessible als pobres? No narra el mateix Evangeli la Transfiguració i no anuncia signes en el cel per als últims temps?".

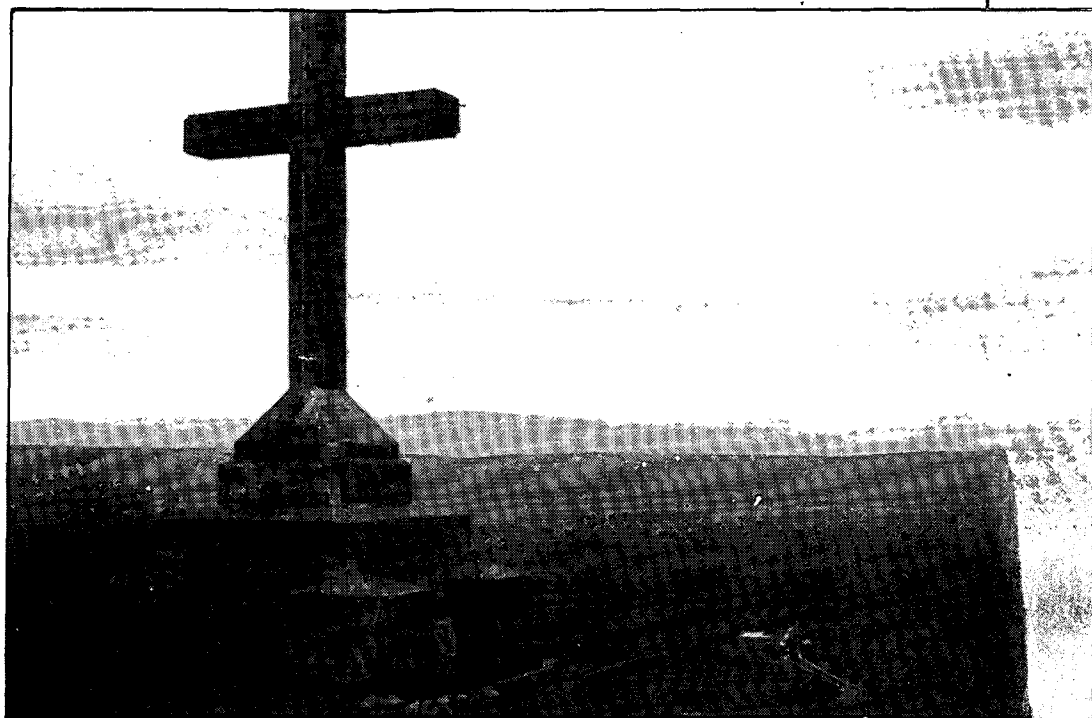
PELS FRUITS ES CONEIX L'ARBRE

Tanmateix, *el més important per conèixer Medjugorje*, d'acord amb la norma evangèlica, són els fruits de conversió i els redreçaments espirituals que s'actuen en el fons de les consciències. En són signe les litúrgies plenes que he descrit, i l'ús exuberant del sacrament de la reconciliació ens en proporciona un tast, juntament amb incontables episodis de canvi moral i religió que en deixen també constància. La crida de Maria s'ha fet visible en la transformació de la comunitat local abans dividida i enfrontada i avui pacificada i fervent, en el moviment de grups d'oració juvenils originat pels mateixos vidents, en la difusió del dejuni indicat per la Senyora (la meitat de la parròquia de Medjugorje dejuna dos cops a la setmana), en el notori influx sobre la joventut croata per acostar-la a Crist i a l'Església, i encara sobre tota Croàcia i Iugoslàvia, i finalment en la irradiació envers el món catòlic amb el continu devesall de pelegrins estrangers que fan cap a Medjugorje, a desgrat de la manca total d'infraestructures d'acolliment. L'arquebisbe de Split, ardent defensor de les aparicions, ha declarat, "Ha fet més Medjugorje en dos anys, que la nostra pastoral en quaranta".

Preguntat el cardenal Ratzinger sobre la possibilitat d'una imminent presa de posició oficial sobre Medjugorje ("Jesus" novembre-1984, entrevista per Vittorio Messori), el Prefecte de la Congregació de la Fe contesta: "En aquest camp la paciència és un element essencial de la política de la nostra Congregació. La revelació va acabar amb Jesucrist, que és, Ell mateix, la nostra revelació. Però no podem, certament, impedir que Déu parli a aquest temps nostre, àdhuc a través de persones simples i signes extraordinaris que revelen la insuficiència d'una cultura com la nostra, marcada pel racionalisme". Apareix, doncs, prou clar que Roma es reserva pel que fa a aquestes aparicions la paraula final, i és força significatiu que el cardenal Ratzinger faci constar el tema en les seves declaracions i en el seu llibre.

Cal esperar el definitiu pronunciament de Roma

Com ha succeït en casos que ara ja són història (per ex. Fàtima), és natural que transcorri un període de discussió i d'examen amb diferències de metodologies i de parers. L'arquebisbe de Split, Mons. Franic, President de la Comissió Doctrinal de l'Episcopat Iugoslau, defensa les aparicions davant el bisbe de Mostar, Mons. Janic, influit aquest per motivacions les arrels de les quals són extrínseques als fets mateixos i vinculades al contenciós diocesà amb l'orde franciscà. Després de diverses vicissituds, el bisbe diocesà per consell de la Congregació de la Fe ha dissolt (2-5-1986) la Comissió per ell mateixa creada per a l'estudi dels fets. La Conferència Episcopal Iugoslava que presideix el cardenal-arquebisbe de Zagreb, ha format una nova Comissió d'enquesta, (gener-87), posat que la responsabilitat sobre les aparicions de Medjugorje li ha estat tramesa per Roma, ateses llur projecció i importància que desborden amplament les fronteres d'una sola diòcesi. Els bisbes iugoslavs ja havien intervingut autoritzant indirectament les peregrinacions privades —úniques que es fan a Medjugorje—, en desautoritzar només la possibilitat de peregrinacions oficials ja que les aparicions no han estat oficialment aprovades. El cardenal Kuharic i els altres bisbes mantenen una reserva prudent i esperançada. Tanmateix, no és d'esperar, per ara, un pronunciament oficial per tal com les aparicions no han acabat i en el missatge s'hi inclouen elements profètics que exigeixen veure's acomplerts.



La gran Creu de la muntanya de Krizevac.

Mentrestant, en plena obediència i confiança al Magisteri de l'Església, al qual exclusivament correspon donar un judici definitiu, s'obre camí el missatge marià de Medjugorje en mig de l'Església i del món contemporani. S'hi adhereixen teòlegs coneguts com Urs von Balthasar i R. Laurentin que ha estudiat a fons les aparicions, i també homes apostòlics com Don S. Gobbi, fun-

dador del Moviment Sacerdotal Marià, i E. Tardif, figura sobresortint del Moviment Carismàtic. Però, principalment, *el poble cristià amb el seu sentit de la fe intueix la transcendència de la presència de Maria*, perquè sap que, la vitalitat de la fe i la història de l'Església i del món, no serien les mateixes sense les manifestacions i les crides de Maria. Què seria del cristianisme, el dia d'avui, sense els petits i grans santuaris marians locals, nacionals i internacionals? Sense Lourdes? Sense Fàtima? Què seria Polònia sense Czestochowa? Què seria Catalunya sense Montserrat?

Els catalans i els croates són pobles semblants. Podem establir un paral·lelisme en el destí històric de Catalunya i de Croàcia. Ambdues nacions s'han trobat englobades en un marc jurídic-polític més ampli i necessitades, al llarg de la seva història passada i recent, de defensar tant la seva fe cristiana com la seva identitat nacional, per més que en circumstàncies diferents. Però ambdues també, es troben sota la protecció maternal de Maria *que les ha espiritualment engendrades*.

El missatge de Medjugorje s'adreça a nosaltres i s'adreça a tot el món. En tenim especial necessitat. *Es un missatge urgent de la Mare de Déu*, donat a la humanitat des d'un país marxista, per un veritable canvi individual i col·lectiu, passa per la conversió i la reconciliació, i com a tals en una declaració de pau.

Josep-Rafael Carreras de Nadal

Bibliografia:

Les apparitions de Medjugorje.- Svetozar Kraljevic L. Bainchi-L. Dogo.

Maria, Regina della Pace.- Lucy Rooney - Robert Faricy.

La Vierge apparaît-Elle a Medjugorje? - René Laurentin-Louis Rucpic, O.E.I.L., Paris, 1984. Versió castellana: **Apariciones de la Virgen en Medjugorje** - Editorial Herder, Barcelona, 1987.

Etudes médicales et scientifiques sur les apparitions de Medjugorje - H. Joyeux, O.E.I.L., 1985.

Medjugorje-Récit et Message des Apparitions - R. Laurentin, O.E.I.L., novembre-1986.

La prolongation des apparitions de Medjugorje. Délai de miséricorde pour un monde en danger? R. Laurentin, O.E.I.L., 1986.

Diagramació:

Francesc Gamissans



Maria, Reina de la Pau.